

A mai szám ára 20 fillér.

DEBRECEN, 1932 FEBRUAR 7.

VASARNAP.

XXX. ÉVFOLYAM 30. SZÁM.

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉS ÁRA: EGÉSZ ÉVRÉ 26.—, FÉLÉVRÉ 14.—, NEGYEDÉVRÉ 7.—, EGY-
HÓRA 2-40 A EGYES SZÁM ÁRA HÉTÉKŰZ NAP 10 FILL., VASÁRNAP 20 FILL. KÜL-
FÖLDRE 3 KÉTSZERESSE — MEGJELENÉS HÉTFŐ NIVÉTELÉVEL MINDEN NAP.
HÍADJA: A NEGYEDÉS ÉS GÁNDOS IRODALMI ÉS NYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

FELELŐS SZERKESZTŐ:
BARKAS LAJOS.

SZERKESZTŐSÉG: NAPPAL: FERENC JÓZSEF UT. 54. SZÁM. TELEFONSZÁM:
19-20. ÉJJELE: FERENC JÓZSEF UT. 49. TELEFONSZÁM: 20-18 ÉS 32-12. FŐKIADÓ:
HIVATAL: FERENC JÓZSEF UT. 49. TELEFONSZÁM: 20-18 ÉS 32-12. FŐKIADÓ:
HIVATAL ÉS KÖLCSÖNKÖNYVTÁR: SZÉCHENYI UCCÁ 2. TELEFONSZÁM: 23-32

A paraszttért

Irta: BENCZE ISTVÁN.

Nem állhat meg az a vélemény, hogy a gazdasági életben a termelés növekedése egymagában katasztrófát idézhet elő. A világháború és a forradalmak lezajlása után nem az agrártermelés tulságos megnövekedése sodorta válságba a világot. Az agrártermelésnél még aránytalanabban nöhetett volna a nagyipari termelés (amely egyszerűbb és olcsóbb lett), tehát a mezőgazdaságban bekövetkezett áreséssel egyidejűleg még inkább be kellett volna következni az áresésnek a nagyiparban. Ez az általános olcsóbbodás csak áldás lehetett volna az emberiségre, mivel azt jelentette volna, hogy ugyanazon pénzegységért több árut lehet venni, mint azelőtt. A mezőgazdaságra sem lett volna káros, hogy bevétele csökken, ha egyidejűleg kiadása is csökken. A pénz vásárlóerejének ezen megnövekedésével csupán egyetlen további intézkedésre lett volna szükség, a régebben keletkezett adósságokat összhangba hozni a megváltozott viszonyokkal. A hiba ott történt, hogy a szervesen összefüggő gazdasági élet egyik területén bekövetkezett árcsökkenést schol másutt nem követte olcsóbbodás, sőt a nagyipari termelés kitünően kiépült szervezetei utján ugyanakkor magasabb árakat birt diktálni.

Miután a mezőgazdaságon kívül seholy jelentékenyebb olcsóbbodás nem következett, világos, hogy a mezőgazda, elsősorban a legkevésbé szervezett parasztt s a belőle élő kisipar és kereskedelem fizette meg a válság árát.

Mivel a világgazdaság mai vezetői nem rendelkeznek a bölcseségnek azzal a minimumával, amely elég lenne a gazdasági viszonyok megjavítására (ez egyszerűen a parasztt sorsának azonnali könnyítésében állana, ami által a többi kisember s közvetve az egész kulturemberiség sorsa javulna), nem várhatjuk a javulást csak az élet lassan, de annál biztosabban működő gyógyító, kiegyensúlyozó erejétől.

A parasztt napról-napra koldusabb, beruházásra, javításra, gépekre költeni nem bír, ezért a termelés csökkenése s ezzel az árak emelkedése föltétlenül bekövetkezik, ha ugyan a termelés csökkenése már is be nem következett, mivel a nemzetközi intézetek, stb. adatai nem mindig adják a valóság hű képét, bizonyos befolyások ide is kiterjedhetnek.

A termelés ezen csökkenése s a

napjainkban igen drága áron megtanult takarékosság a mezőgazdasággal foglalkozó és azzal kapcsolatos iparos, kereskedő, stb. elemek fogyasztóképeségét és kedvét még inkább csökkenteni s a már évek óta érezhető ipari válságot fokozni fogja. Az is lehet, hogy a parasztság vagy egy része vissza fog térni a háziipar egyes ágaihoz, ami megint nagy kárt okoz a gyáriparnak. Napjaink válsága bebizonyította, hogy egy bizonyos, elég pontosan megállapítható mértéknél nagyobb nyereséget egyik termelési ág sem

szedhet be a másikon, mert ellenkező esetben tönkreteszi a saját fogyasztóját. A kapzsiság a mai válság egyik legfőbb előidézője, tehát a válság, legalább is részben, föltétlenül morális okokra vezethető vissza.

A szánalmasan kinlódó paraszton és a vele kapcsolatos népelemeken senki sem könyörül, ennek a részvétlenségnek a visszahatásaként a paraszttban bizonyos hitelenség, kiméletlenség és rosszakarat van kifejlődében, úgy hogy a vele együtt élő kifogulatlan intelligens ember

rémülten állapítja meg a parasztság lelki elvadását.

Ez a passzív, tulságosan is türelmes emberfajta a balsors ostorcspásai alatt kiábrándult, keményebb, acélosabb lett, vallásossága, hagyománytisztelete csökkent. Ha az eddig passzív parasztt a szenvedés nyomására agresszivebbé, okosabbá, kiméletlenebbé válik s alkalmas vezetők alatt beleszól a történelem menetébe, az oly jelentőségű esemény lesz, hogy hozzá képest a világháború csak epizód.

Sanghai katonai erődjét már rommá lőtték a japánok, de a romokon még mindig a kínai lobogó leng

Sanghai, február 6. A pénteki nap folyamán

a csapei városrészben az a kevés is elpusztult és a lángok martalékvává lett, ami az előző harcok után ebből a városrészből még fennmaradt.

Most már egyetlen füstölő romhalma a csapei városrész és féle, hogy a lángok átcsapnak a nemzetközi koncesszió területére is. A pénteki nap folyamán a japán bombavető repülőgépekről ismételtlen számos tüzbombát szórtak a városrészre.

Pénteken délelőtt a japánoknak sikerült hosszú tüzérségi előkészítés után

Csapeit teljesen birtokukba venni, de kora délután a kínaiak váratlanul ellentámadásba mentek át s a japánokat visszaszorították korábbi állásaikba.

A késő esti órákban a japán csapatok

kétségbeesett harcok után elfoglalták Vu-Szung addig teljesen rommá lőtt erődjét.

A támadást 3000 katonából álló japán hadosztály hajtotta végre, amelyet 800 főnyi tengerészgyalogság is támogatott.

London, február 6. A Daily Express jelenté Newyorkból, hogy

az Egyesült Államok értesítették a Népszövetség főtitkárát, hogy a többi hatalmakkal kooperálva, felszólítják Japánt, hogy február 11-ig vonuljon ki Kinából.

A japán tengerészeti miniszter kijelentette a Reuter-iroda levelezőjének, hogy a japán haderő valószínűleg 20-30 mérföldnyire hatol majd be Kína belsejébe.

Sanghai nemzetközi városrészét rendszeresen védeni kell a japán és kínai katonaság benyomulásától. A nemzetközi negyed végén homokzsák barrikádát állított fel a nemzetközi negyed őrsége, hogy a bejáratot esetleges ostrom ellen is védeni lehessen.

London, február 6. A Daily Herald

levelezője Sanghaiból szörnyű eseményekről küld beszámolót lapjának, amelynek állítólag szemtanuja volt. — Néhány nappal ezelőtt a kínaiak beteg és sebesült katonákat küldöttek egy vöröskeresztes vonaton Nankingba. Alig hogyta el a vonat Sanghai környékét, mikor

egy japán repülő flotilla támadta meg és bombákat vetett a betegszállító vonatra.

A robbanások következtében a vonat számos kocsija kisiklott, 18 kínai katonára meghalt és igen sokan megsebesültek.

A bosszútól lángoló kínaiak bőszen kezdtek most tüzelni az egész alacsony repülő japánokra,

akik abban a hitben voltak, hogy a betegvonatot csak néhány főnyi őrség kíséri, amely gépfegyverrel nincsen ellátva. A kínai ellentámadás olyan váratlanul érte a japánokat, hogy

több repülőgépnél motora a gépfegyvertűz következtében megsérült és a gépek kénytelenek voltak leszállni.

A kínaiak nyomban megrohanták őket, a gépeket darabokra zúzták s a legénységüket, 13 tisztet és katonát felkoncolták és oly vad harag vett rajtuk erőt, hogy

a japánok szívet kitépték a még ki nem hült testből.

Moszkva, február 6. A távolkeleten lezajló események az orosz politikai körökben igen élénk visszhangot vertek és napról-napra folynak a tanácskozások a Kremlben, amelyek tárgya a kérdés, milyen álláspontot foglaljon el az orosz kormány a mandzsuri eseményekkel szemben. Pénteken délután

döntő tanácskozásra ültek össze a

A Debreceni Független Ujságot

példányonként vásároló
25 szelvény és
1 pengő

KOLCSONKÖNYVTARAT

30

száma
szelvény

Sztalin elnöke alatt a szovjet-kormány tagjai, a tanácskozáson a kommunistapárt politikai irodájának néhány tagja, továbbá a távolkeleti hadsereg főparancsnoka, Blücher tábornok is résztvett.

A tanácskozásról az orosz távirati iroda nem adott ki hivatalos jelentést, de a moszkvai diplomáciai kar tagjai között a késő esti órákban az a japán forrásból származó hír terjedt el, hogy a tanácskozás a következő határozattal végződött:

Oroszország nem fog aktíve beavatkozni a Kína és Japán között folyó harcokba és a Mandzsúria északi felének, elsősorban Charbinnak elfoglalása miatt is csupán diplomáciai uton fog tiltakozni a japán kormánytól. A keletkínai vasut birtokához Oroszország ragaszkodik, de annak védelmére nem küld csapatokat és a szibériai hadsereg feladata csupán az orosz határok védelme lesz.

különösen a fehérerosz támadások és kísérletek ellen.

Tokió, február 6. Ozumi japán tengerészeti miniszter újságírókkal folytatott beszélgetésben kijelentette, hogy a japán csapatok feladatuk elvégzése után el fogják hagyni Sanghait, csupán annyi katonaság marad a városban, amennyi a japán lakosság védelmére szükséges lesz. Egészen más szempontból nézi Japán a Mandzsúriában lejátszódó eseményeket. Itt már nem időleges érdekekről van szó, mert

Mandzsúria birtoka Japánra élet és halál kérdése,

amint ezt Yoshizava miniszterelnök kijelentette volt.

Washington, február 6. A Simpson torpedóromboló parancsnoka közli, hogy ma, szombaton Nankingban megkezdik az amerikai nők és gyermekek behajózását.

Debushi japán nagykövet pénteken este megjelent Castle alállamtitkárnál és közölte vele, hogy

a japán kormány kénytelen egy újabb hadosztályt küldeni Sanghaiba.

mert az ott tartózkodó japán csapatok harmincezer főnyi túlerővel állanak szemben és emiatt állandó veszedelemben forognak.

London, február 6. La-Sen-Kan nankingi külügyminiszter nyilatkozatában óvást emelt japán részről hangoztatott azon kijelentések ellen, amelyek szerint a mandzsúriai és sanghai kérdéseket egymástól különállóknak kell tekinteni. Mandzsúria kínai terület — mondotta a külügyminiszter —, bármilyen fontosak legyenek is az ottani japán érdekek. Japánnak az a követe-

ÓLMOT

veszünk.

Debreceni Független Ujság
kiadóhivatala

Ferenc József ut 49. sz.

lése, hogy ezt a kérdést külön elbírálás alá vonják, ellenkezik azzal a japán ígérettel, hogy Japánnak nincsenek területi ambíciói Mandzsúriában.

Sanghai, február 6. A Reuter-iroda azokkal a jelentésekkel szemben, amelyek szerint a japánok bevették a kínai erődöket, arról értesül, hogy a kínaiak

még mindig tartják az erődöket, bár állandóan ágyúzzák. Csapeit a repülőgépek még most is bombázzák.

London, február 6. Sanghaiban ma újabb tüzek támadtak. A két front helyzete alig változott. A Reuter-iroda levelezője meglátogatta az egyik kínai erődöt, itt a védőművek legnagyobb ré-

sze romokban hever, az ágyukat szilánkokká lötték a japánok, de a kínaiak lobogóját még ott lengeti a szél. A kínaiak legutóbbi vesztesége 30 halott és 50 sebesült. Az újságíró az állásokban nagyszerű hangulatban találta a kínai katonákat, akik hangoztatták, hogy utolsó csepp vérükig védik az erődöt.

A hőforrás ügyében tartott értekezlet véleménye: egyelőre tartózkodó álláspontra kell helyezkedni

Szombaton délelőtt tartotta meg tanácskozását az értekezlet, amelyet dr. Vásáry István polgármester a debreceni hőforrás vizének felhasználása kérdésében összehívott. Az értekezleten, amely nagy érdeklődés mellett folyt le, megjelentek dr. Neuber Ede, az egyetem rektora, dr. Fernet Leon Béla Gaszton, dr. Belák Sándor, dr. Orsós Ferenc, dr. Bókay János egyetemi tanárok, dr. Strauss János egyetemi adjunktus, dr. Hegyemegi Kiss Pál országgyűlési képviselő, Balás Károly Máv. üzletigazgató, Ungár Jenő vezérigazgató, Serly Gusztáv igazgató, Gál Samu igazgató, Debreczeni Jenő ny. világitási vállalati igazgató, Sebestyén Lajos műépítész, dr. Radó Rezső kamarai főtitkár, Holló János, a szociáldemokrata párt titkára, Török Gábor szakszervezeti titkár, Faller Gusztáv főmérnök, dr. Láng Sándor főorvos, Szegedy Gyula főmérnök és a városi tanács tagjai.

Az értekezletet 11 órakor nyitotta meg dr. Vásáry István polgármester. Üdvözölte a megjelenteket és bejelentette, hogy

mivel a furás eredménye nem végleges, a mostani értekezletnek nem az a célja, hogy végleges megoldást találjon.

De szükséges volt az értekezlet, mert a közvélemény fel van ajzva és ezért irányítani kell, nehogy túlzásba menjen a képzelete s ne várjon többet és ezért később el ne kedvetlenedjék, úgy, hogy azoktól a tervektől is elfordul, amelyek reális tárgyalások alapján születtek meg. Elsősorban orvosi és pénzügyi embereket hívott össze, hogy tanácsokat kérjen.

Dr. Strauss János adjunktus ismertette a vegyelemzés eredményét. Végleges eredményt mondani ma még nem lehet, mert a hőfok és a vízmennyiség még mindig nem állapodott meg. Az kétségtelen, hogy a víz és gáz több rétegből származik, tehát kevert víz.

A kémiai vizsgálat teljesen azonos vizet mutatott a hajduszoszlói víz alkotórészeivel.

Sőt az eredmény kedvezőbb, mert a víz gyógyhatása jobb a hajduszoszlói olajos, kátrányos viznél, a debreceni víz szaga nem olyan erős. Míg a forrás vizszolgáltatása változik, végleges analízist nem tud adni, csak tájékoztatást. Ilyen vizsgálatot hetenkint kell végezni.

A VIZ KISZORITHATJA A MÁLNÁSI, EMSI ÉS BIKSZÁDI VIZEKET.

Dr. Belák Sándor egyetemi professzor arra mutatott rá, hogy a kémiai elemzés konyhasót, hidrokarbonatot és lugot mutatott ki. Tehát a víz hasonló a málnási, emsi és bikszádi vizekhez, amelyeket ki is szoríthatna.

Lehet, hogy a víz kevés kátrányos, bitumenes szagát levegőzéssel el is lehet távolítani és így kis szénsav

hozzáadásával kitűnő ásványvizet ad. A fürdő kihasználásánál a víz hőfoka a fontos, amit Hajduszoszlón már praktikusán kipróbáltak.

Dr. Fernet Béla szerint a debreceni hévviznek az a nagy előnye van, hogy Debrecenben van, mert így felhasználásának orvosi és tudományos irányítása lehető.

Jódtartalma miatt éppen a jódtartalmú környék vizeinek jódtartalmát pótolhatja, akár víz formájában, akár só formájában.

Dr. Orsós Ferenc: A víz jódbrom tartalma olyan nagy, hogy meg kellene állapítani, nem volna-e rentábilis a sómennyiséget kitermelni.

Faller Gusztáv főmérnök bejelentette, hogy a szombati mérés eredménye szerint

a forrás percenként 1200 liter vizet ad és hőfoka 64 fokon felel meg.

A gázt még nem tudják megmérni, az hosszadalmas eljárás, de a tudományos következtetések szerint a forrás naponként 2000 köbméter gázt ad.

Dr. Láng Sándor tiszti főorvos

A vizet csak kisebb alapokon, a város haszonrészesedéseivel lehet kihasználni

Ungár Jenő vezérigazgató finántechnikai szempontokból akarja megvilágítani az egész kérdést. E pillanatban nem áll elég adat rendelkezésre, hogy el lehessen bíráltni, hogy a hőforrás milyen finánciális alapot nyújthat. Mindenesetre azonban

óva inti a várost, hogy nagyobb investációt csináljon a saját számlájára.

E tekintetben Hajduszoszló példájára mutat rá. Mindaddig, amíg nem tudjuk, hogy mit lehet kihozni a hőforrásból és e téren tapasztalatokat nem szereztünk és nincs megállapítva, hogy mit lehetne finánciális szempontokból elérni, beruházásokra gondolni nem szabad. Mint fürdővizből, alig lehetne nagy hasznot remélni. A strandok jól mennek, de a fürdőket alig látogatja a közönség. Meg lehet állapítani, hogy

a debreceni közönség nem nagyon veszi igénybe a fürdőket,

amiben valószínűen a pénzügyi helyzet is nagy szerepet játszik. 1931-ben 70 százalékra ment vissza a fürdők látogatottsága. Fejtegeti ezután,

Világfürdőről egyelőre szó sem lehet, elsősorban népfürdő kell

Dr. Hegyemegi Kiss Pál: Az előzményekből megállapítható, hogy mostan éppen olyan tanácsalanoz vagyunk, mint amikor a furás eredményéről értesültünk. És így nem vagyunk abban a helyzetben, hogy a víz felhasználásáról véglegesen döntünk. Az a helyzet, hogy a népjóléti kormányzat nem volt hajlandó beruházásokat eszközölni a hajduszoszlói hőforrásnál és azt kiadta a kezéből, arra mutat, hogy a vizet nem

olvasta fel ezután több oldalra terjedő elaborátumát a víz felhasználására vonatkozóan. Eszerint most már, amikor a vízbőség elérte az 1700 köbmétert is, ő is amellett van, hogy a vizet be kell vezetni és a Nagyerdőn kell nagyszabású fürdőtelepet létesíteni. Részletes számításokat közöl, hogy milyen területekről mennyi látogatóra számíthatna a debreceni fürdő. Elgondolása szerint

ez a fürdő átvinné az egykori Félix- és Püspökfürdő szerepét.

Rámutat arra, hogy milyen betegségek gyógyítására tartja alkalmasnak a vizet, felsorolja, hogy milyen létesítményekre lenne szükség. Szükségesnek tartja, hogy különösen a Budapest felől később mutatkozó ellenzés és versengés ellensúlyozására az általános érdeklődés fentartása okából a víz jelentőségét, értékét tudományosan kellene a legnagyobb mértékben nyilvánosságra hozni. A nagy világfürdőket is kiváló orvosok tették nagygyá. Végül még arra is rámutat, hogy a fürdő bizonyos melléküzemekkel is hasznosítható lehet. Előadása után bejelentette, hogy ezzel a tervszettel a jövő perspektíváját akarta megrajzolni.

hogy a hőforrás vizét annak alkátrészei szerint milyen célokra lehetne kihasználni. Tisztasági fürdővel nagyobb eredményt elérni nem lehet, gyógyfürdővel pedig csak nagy idegenforgalom mellett, amire pedig most számítani nem lehet. Tehát a forrásviz kihasználását csak kisebb alapokon, a város részesedésével lehet megcsinálni.

Gondolata szerint a só kivonásával, strand- és gyógyfürdővel kell a kihasználást megcsinálni.

Dr. Láng Sándor kijelenti, hogy ő csak távoli perspektívát mutatott be tervezetével, azért addig is, amíg ezek megvalósíthatók lesznek, a most felbuzgó víz felhasználására kell terveket készíteni. A víz rentabilitásához képest már most is kell valami befektetés, de már gondolkozni kellene a fürdőtervek kiírásáról is. A víz behozatala 60—70—100.000 pengőbe kerülne, szükséges, hogy ezt az összeget rendelkezésre bocsássák a város vezetőségének.

Szó lehet népfürdő létesítéséről is.

tartotta alkalmasnak arra, hogy abból hasznot lásson. Biztató megállapítások nincsenek, csak annyit hallottunk, hogy a debreceni furás vize azonos a hajduszoszlói vízzel, tehát e tekintetben e példára hivatkozhattunk és ettől a víztől nem sokat várhatunk. Ezért nem hiszi, hogy olyan beruházásokat lehet tenni, amelyekből sokat várhatunk. A furás és a vizsgálat nincs még be-

fejző stádiumban és nem tudjuk, hogy mennyi és milyen víz és gáz jön elő. Tekintettel a nagy geológiai vitákra, amelyek amaz ember körül fejlődtek ki, aki Magyarországon ezeket a mélyfúrásokat megindította és máshol is eredményeket ért el,

szeretné, ha Pávay Vajna Ferencet meghívnák Debrecenbe.

vele megvizsgáltatnák a furási eredményeket és az ő véleményét meghallgatnák és tanácsát kérnék. Mert bármiként lekicsinyelték is a tudósok őt, az eredmények az ő érdemei s az ő tanácsait igen fontosnak tartja. Hajduszoboszlóval szemben e furásnak nagyobb a jövője, mert Debrecenben van, mert nagy erdőség veszi körül és meg van győződve, hogy

az a vendégsereg, amely fentarotta a hajduszoboszlói fürdőt azzal, hogy Debrecenből átment Szoboszlóra, a debreceni hőforrás vizét fogja használni,

mert meglesz a lehetősége a debreceni publikumnak, hogy olcsóbban jut hozzá a melegvízű fürdőhöz. Nem tud arról, hogy milyen költséges a víz elvezetése, a cső lefektetése, nem történik-e a csőben ülepedés, amikor a kitisztítás többbe kerül, mint a csövek lefektetése. Pedig ez is kardinális kérdés, hogyan lehet a vizet elvezetni, mert Hajduszoboszlón éppen a víz elvezetésének a költsége volt a legnagyobb, nemcsak a nagy távolság, hanem a víz tartalma miatt. — Leghatározottabban ellenzi, hogy a víznek ásványvízként való felhasználásán kívül más vonatkozásban a magántörke a kihasználásban monopóliumot nyerjen, hiszen ezért ment tönkre Hajduszoboszló is, úgy hogy most nem tud szabadulni terheitől.

Népegészségi célokat tekintve nagyon jó lenne, ha már meglévő alkalmas fürdőt, így a Margit-fürdőt látnák el a forrás vizével, amelynek minden felszerelése meg is van. Láng főorvos terve, hogy itt világfürdő legyen, nem jöhet számításba,

mert idegenforgalomról ma beszélni nem lehet. Az azonban lehetséges, hogy a Félix-fürdőhöz hasonlóan idevonzza a környék lakosságát és ezért ezt rentábilisnak is tartja, annyira, hogy még ha törzsvagyon átválttatásáról, vagy kölcsönről lenne szó, meg kellene csinálni. De azt, hogy a fürdőt a Nagyerdő-be vigyék, nem helyesli,

mert ott van az egyetem, a debreceni közönség egyetlen sétatéje és a fürdővel ezt is elvennék a publikumtól. A központi egyetem megnyitásával a ma is nagy forgalom megsokszorozódik, tehát a fürdőt párhuzamosan az egyetem mellett elhúzódó területen, az ut másik oldalán kellene megcsinálni, de a parkba vinni semmiesetre sem szabad. Egy olyan fürdő megépítésébe, amely magához vonza a Tiszántul egész közönségét, a város nem bukhat bele, még ha a kormányzat akadályozza is ennek a vidéknek kifejlődését. Javasolja tehát, hogy

Pávay Vajna Ferencet szakértőként hívják meg és hallgassák meg, a város nagy kincsét Debrecen népközegészségügyének javára fordítsák akként, hogy a jelenleg rendelkezésre álló alkalmas fürdő vízzel való ellátásáról gondoskodják, végül abban az esetben, ha a főorvos nagy tervét elfogadnák, az építendő fürdőt semmiesetre se tegyék az egyetem előtti parkirozott részbe.

Azt nem tartja helyesnek, hogy már most leüljenek tárgyalni egy magántársasággal és eladják Ézsau örökségét, a víz monopóliumát, akár a beruházás ellenében is. Inkább hajlandó várni, minthogy ezt a közkinceset

monopóliumként egy magánvállalatnak adják már most, mikor még nem is látják tisztán a helyzetet. Ez azonban nem zárja ki azt, hogy ez a felvétel az eredményekhez képest megne változhassék.

Csak a kisebb beruházásokat vállalja a város

Ungár Jenő kijelenti, hogy ő nem azt mondta, hogy a város adja oda a monopóliumot magántársaságnak. Ő csak finántechnikai szempontból nem tartotta alkalmasnak a hőforrást arra, hogy a város nagyobb beruházásokat létesítsen. — Bankkörök szerint minden fürdő, szállóbefektetés nagyon kockázatos dolog s ő azt nem akarja, hogy a város itt feltétlenül szükséges több-

millió befektetést tegyen. Maga is kétségtelennek tartja, hogy a debreceni víz értékesebb, mint a szoboszlói, a gáz feltétlenül rentábilis és például a melegvíz Debrecen város melegvízszükségletének ellátására is jó lenne. Egyszerűen azt akarja, hogy a nagyobb beruházásokat hagyják magántársaságokra és csak a kisebbet vállalja el a város.

Tapasztalatokat kell szerezni a fürdő vízellátásával

Dr. Radó Rezső főtitkár ismerteti a debreceni hőforrás előnyeit más furásokkal szemben már csak azért is, mert itt az egyetem és mert az orvosi fakultás ittléte a gyógytelepnek nagy helyzeti erőt jelent. Figyelmeztet arra, hogy számolni kell a fürdővárossá lett Budapest versenyeivel is. Szerinte még sok adatnak ismerete szükséges és csak azután lehet dönteni, érdemes-e más vagyontárgyat átalakítani a fürdőépítés céljára. Az eredményeket okvetlenül tudni kell. Fontosnak tartja a víznek gyógyvízként való felhasználását és a sóleparólást.

Itt két kérdéssel van szó: a már lefektetett víz értékesítése és a gyógytelep létesítése. Itt szóba jöhet a meglévő fürdő vízzel való ellátása is.

Nagy kérdés, hogy a víz csövön való elvezetése milyen költséget okoz, mert sajnos, olyan körülmények között élünk, hogy 200.000 pengő vezetési költség előteremtése is igen nehéz. Mindenesetre legyen ez a cső a későbbi gyógytelep létesítéséhez is jó. Az is kérdés, hogy a most vízzel ellátandó fürdő mivel járulna hozzá a vezetés költségéhez.

A fürdő ellátása vízzel kísérlet is lenne és igen értékes tapasztalatokat szerezhetnénk, amelyeket a későbbi gyógytelep létesítésénél fel lehetne használni.

Ha a város maga csinálja meg, akkor számolni kell a rizikóval, tehát úgy kell számolni, hogy a rizikó a legkisebb legyen. Első feladat, hogy a víz minél előbb felhasználtassék a közegészségügy szempontjából és a közönségnek rendelkezésére álljon.

Dr. Belák Sándor felszólalása után Holló János a strandfürdő kibővítését, új medence építését tartja szükségesnek, hogy a Hajduszoboszlóról itthon maradó közönség is helyet kapjon a gyógyfürdőben. A megnagyobbított strandfürdő még ez évben való megnyitását kívánja.

Dr. Orsós Ferenc: Ha ez a forrás az egyetem területén lenne, óriási kincs volna. De nem akarja érinteni a város érdekeit. Ő is állítja és igazolja, hogy a fürdőlátogatás Debrecenben nagyon lecsökkent. Maga is meggyőződött, hogy

Debrecenben az emberek nem tisztelik és nem is használják a fürdőt.

Sok embert látott meztelenül Debrecenben és a külföldön is és megállapíthatja, hogy az emberek itt nem fürdenek. Egy előadásában rámutatott arra, hogy Oroszországban egész a Jegestengerig minden orosz családnál, az orosz parasztnál is, minden házában gőzfürdő van és az orosz ember semmiért le nem mondana a fürdőről. Rengeteg piszkoslábu ember került eléje a boncaszatra. Egészen kivételesen sajnálatos helyzetben van a magyar nép és különösen egyes vidékek népe, amely egyáltalán nem szereti a fürdést. Most itt van ez az áldott adottság a

városnak, az orvosi karnak és az intelligenciának segíteni kell most ezen a bajon és a program legfontosabb pontjának annak kell lennie, hogy

nélkülözhetetlenné tegyék a vizet, szoktassuk rá a népet a fürdőre és ezért egy ingyenes népfürdőt kell létesíteni, amelyet a városnak kell megcsinálni.

Igaz, hogy a furás helye messze van. Az elvezetésnél azonban sokat veszít a víz és ezért ott kellene megcsinálni a forráshelyen s a távolságon jó közlekedéssel kell segíteni. A végleges elhelyezés szempontjából helyesli Hegyemegi Kiss Pál felfogását, mert a strandfürdő, a sétatér és egy komoly gyógyfürdő nem férne el a városnak amugy sem nagy, nélkülözhetetlen parkjában. Nagyon ajánlja a népfürdő létesítését, még áldozatok árán is.

Serly Gusztáv: Két kérdés áll fenn: mi legyen a nagy tervvel és mit kellene tenni hamarosan. A nagy

A gyermekeknek is fontos a népfürdő

Dr. Neuber Ede csatlakozik dr. Orsós Ferenc felszólalásához és azt tartja, hogy

nemcsak a felnőttekről, hanem a gyermekekről is gondoskodni kell, hogy már gyermekkorában is megszokja és megszeresse a fürdő használatát.

mert a gyermekeknek is igen nagy mértékben fennáll a tisztátalanság, ami nagy elősegítője a betegségek terjedésének.

Ő 1909 gyermeket vizsgált meg és ezeknek több, mint fele igen piszkos volt.

Sokan nem is tudták megmondani, mikor fürödtek utoljára, sokan pedig nem is tudták, hogy mi az a fürdő. Nem tartja fontos kérdésnek, hogy a népfürdőt a furás helyén állítsák-e fel, vagy bevezetik. Jobb lenne, ha bent lenne, de ha kinn állítanák fel, gondoskodni kellene a gyermekek oda kivételéről.

A népfürdő ne csak fürdő legyen, hanem olyan tisztasági hely is, ahol a gyermekek meg szabadulnának a parazitáktól, ami szintén nagyon szükséges, mert

Meglevő egészségügyi intézményt kell vízellátással támogatni

Dr. Hegyemegi Kiss Pál: Őt megnyugtatta, amit a helyettes polgármester mondott, mert ő először azt hitte, hogy vízkoncessziót, illetve monopóliumot akartak adni, ami mellett még sok áldozatot kellene hoznia a városnak.

Helyesli, hogy meglévő egészségügyi intézményt, fürdőt vízellátással támogassanak.

Nem kifogásolja, hogy a főorvos tervezeték kidolgozását megkezdjék. Nem bánja a tárgyalásoknak magántársasággal való megkezdését, min-

HAAS LIPÓT

Ferenc József ut 58.
Telefon 29-63.

Futószőnyeg
63 cm. széles métere P 1-26

Stórfüggöny
szép betéttel P 7-40

Padlólinoleum
67 cm. métere P 2-80

Mokett és szövetgarnitúrák, átvétők nagy választékban.

Széles linoleumok, orvosi rendelők, termek és lakások bevonására a legolcsóbb gyári árban.

LINOLEUM

terv megoldására van idő, az egy későbbi dolog. A vizet a városba vezetni nem lehet, mert ez nagy költséggel, a burkolatok feltépésével és sok más költséges munkával jár. Kérdés az is, hogy a víz elfolyhat-e maga, a behajtása, elvezetése mibe kerül, kell-e lerakódásokkal, kazánszerű képződményekkel számolni. Az uszómédencébe a víz nem jó, erre egészen más medence kell, amely nem oly mély, mint az uszómédence és amelyet lépcsők vesznek körül.

a megvizsgált 1909 gyermek közül 607 gyermeket találtak tetvesnek. Ő már e tekintetben előterjesztést is tett a népjóléti és kultuszminiszternek, rendelje el, hogy

a fiugyermekek kopaszra nyírassanak, a leánygyermek haja pedig tíz centiméter hosszúságra hag yassék meg.

A népfürdőben elkerített részen lennének az iskolás gyermekek, nemcsak elemi iskolások, hanem középiskolások is, esetleg orvosi felügyelet alatt.

Zöld József tb. helyettes polgármester kijelenti, hogy most már szereti a közönség a fürdőt, így a nyári fürdőre is 52.000 jegyet adtak ki.

Ungár Jenő: Tehát hat havonként egy ember egy jegyet vett.

Zöld József: Ismerteti az ideiglenes megoldásra vonatkozó tervét, amely a víznek az uszodába és régi fürdőbe való bevezetéséből áll, ami 150—160.000 pengőbe kerül. A főorvos távolabbi nagy tervére vonatkozóan tiltakozik az ellen, hogy a gyógyfürdő a nagyerdei parkban állítsassék fel. A gyógyfürdő létesítése nem városi feladat, az a magántörke dolga.

A POLGÁRMESTER ÖSSZE-GEZI A TARGYALÁS EREDMÉNYÉT.

Török Gábor és Láng Sándor dr. rövid felszólalása után dr. Vásáry István polgármester összegezte a tárgyalás eredményét és kijelentette, hogy megállapítható az érte-

kezlet lefolyásából, hogy nagyon helyes volt, hogy összehívták ezt az értekezletet. Eredményként megállapítható, hogy légyárak építése lehetőségének helye nincs.

Hajduszoboszlón éppen az volt a baj, hogy a hóforrást nagyobbak tartották, mint amilyen volt. Ettől félt itt is, hogy ha elejét nem veszik, az eredmény nagy kiábrándulást fog okozni. Igaz, hogy a debreceni forrás nagy érték, de nem olyan rendkívüli dolog, amelyhez rendkívüli reményeket és rendkívüli konzekvenciákat fűzhetnénk. A cselekvésnek határokat szabnak a pénzügyi nehézségek. A magántőke jelentkezésével kapcsolatban kijelenti, hogy

nem lehet elzárni azt, hogy ha a város valamit nem tud elvégezni, akkor azt magántársaság ne végezze el a köz bevonásával

és a legnagyobb nyilvános ellenőrzés mellett. Most természetesen végleges megállapodások nem történhettek. Még csak tájékoztató adatok állanak rendelkezésre és valamely irányban való lekötés nem történnék, mert a mutatók eredmények esetleg egészen más irányt adhatnak a dolgoknak. De sürgős intézkedésre szükség van a már most jelentkezett víz felhasználására és tekintetben az értekezlet eredményét, amelyet mint javaslatot a legközelebbi közgyűlés elé terjesztenek, a következőképpen formulázta meg: A momentán felhasználás lehetősége nem lehet más, mint a melegvíznek az uszodában és a visszaállítandó régi nagyerdei fürdőben való felhasználása. Kijelenti az értekezlet, hogy ezt végleges megoldásnak nem tekinti. Kijelenti továbbá, hogy a népfürdő létesítését is figyelembe kell venni. A főorvos tervére vonatkozóan kívánatosnak tartja, hogy azt egy közgazdasági és közegészségügyi szakférfiakból álló bizottság dolgozza ki és tervet terjesszen elő, hogy milyen közegészségügyi létesítmények kellenek és ezek milyen gazdasági erőt igényelnek. A tervek egyébként a mutatók eredmények összevetése alapján csak részletekben valósítandók meg. Az értekezlet ezt így el is fogadta, ami után a polgármester a megjeleneknek újból hálás köszönetét fejezte ki.

Nagyszerű társasvacsorát rendeztek a kiskereskedők

Szombaton este tartotta meg a Debreceni Füzserkiskereskedők Egyesülete szokásos évi társasvacsoráját az Angol Királynőben. A nagyszámu megjelentek között ott láttuk ifj. Schwartz Vilmos iparkamarai alelnököt, dr. Radó Rezső kamarai főtitkárt, Vadász Sándor egyesületi elnököt, Diczig Alajos és Olasz Vilmos kamarai titkárokat. Az első pohárköszöntőt Vadász Sándor elnök mondotta, aki lelkes szavakkal üdvözölte a megjelenteket, köztük elsősorban Schwartz Vilmos kamarai alelnököt, akinek köszönetet mondott azért, hogy munkásságát mindig fáradhatatlanul latbavetette a kiskereskedők érdekeiért. Ezután összetartásra hívta fel a kiskereskedők figyelmét rámutatva arra, hogy a mai rettenetes gazdasági helyzetben csak az együttérzés és szilárd összefogás az, ami a jobb jövő felé vezethet. Lelkes éljenzéssel követett szavai után Schwartz Vilmos emelkedett szólásra és meghatótt szavakkal köszönte meg az elnöki üdvözlést és ő is kiemelte azt, hogy az összefogás multhatatlanul szükséges. Ezután még számos sikerült töst hangzott el és a jelenlevők a legjobb hangulatban maradtak együtt a késő éjjeli órákig, amiben nagy része volt az Angol Királynő kiváló konyhájának és kitünő kiszolgálásának.

Lehet-e az ország pénzügyeit a magunk erejéből rendezni?

Irtó Kontsek Géza ker. tanácsos, az OMKE alelnöke

Az OMKE legutóbbi számában érdekes cikket írt az ország pénzügyi szanalásáról Kontsek Géza kereskedelmi tanácsos. A cikket, amelynek sok józan szempontja igényel megfontolást, a debreceni közönség számára alább közöljük:

Ebben a világfelfordulásban, mikor Magyarország szekere is mély kátyuba jutott s a legjobb elmék százai törekednek naponta azon, miként lehetne kiemelni az országot ebből a rettenetes hinárból, amely teljes elnyeléssel fenyegeti, engedjék tehát meg nekem, hogy szerény véleményemet hallassom.

Pénzre, illetve forgótőkére van az országnak égetően, sürgősen szüksége. Mihez fogjunk tehát? — Hol vegyük? Mihez nyuljunk? A multban ilyenkor minden gondolkozás nélkül egy külföldi hitelezőkhöz fordultunk, ma azonban a külföldi kölcsönhöz semmi esetre sem szabad nyulnunk, mert hiszen jobbára ennek vagyunk koldusai. Nem bírjuk romlott bevételi forrásainkból fizetni annak súlyos aranykamatait. Beveteleink megapadtak, a legújabb devizakorlátozások Európaszerte meghozták minden országban a védekezés szükségét s minden állam a behozatalt tiltja, sőt lehetetlenné teszi. Ilyen körülmények között nem számíthatunk arra, hogy kiviteli mérlegünk javulása révén oly helyzetbe kerüljünk, hogy belátható időn belül annyi devizát kaphassunk, hogy abból egyedül a külföldi kamatok kiteljenek.

Aranytőkének másféle beáramlásától pedig egy egész világ választ el bennünket.

Sokan egyedül az inflációban látják a menekvést, de ez nagyon sikamlós talaj s e téren rossz tapasztalataink vannak. Inflációnk a multban pedig nagyon sokszor és sokáig volt, de akkor csak egyszerűen a fizetési eszközök szaporításának hívták s nem inflációnak. — Ilyen pénz, illetve fizetési eszköz szaporítás volt az is, amikor az Osztrák-Magyar Bank a megszo-

kottnál több pénzt bocsátott ki s ezt annakidején „kamatterhes” vagy „adókötelesnek” hívták. Amikor az adóköteles is elfogyott, jött az állam és kibocsátott ugynevezett államjegyeket, az 1, 5 és 50 forintos képében. Mi volt ez, ha nem infláció, még pedig nagyon egészséges és áldásos infláció s ezért ma is kinál közelben settenkedik az ország gazdasági helyzetének szanalására valutánk kettéválasztásának terve is, amellyel egy jól bevált, kipróbált régi rendszert gondolnak reaktiválni: az Osztrák-Magyar Bank előbb említett módszerét, amelyben akkoriban jól megfert egymás mellett a „Bankjegy” és az „Államjegy”.

Ma sem okozna nagy gondot, ha a bankotával fedezhetnénk külföldi tartozásainkat, míg a magyar állam jegyeivel a belöldi kiadásokat. Ez a két dudás a multban jól megfert egymással, miért ne férne meg „átmenetileg” ismét, legalább is addig, amíg az ország szekere szarura kerül?

Mindenki könnyen megállapíthatja nagybeteg országunk diagnó-

zist: a beteg vérszegény, mozogni sem tud, minden tagja elgyengült, uj és több vér szükséges meggyógyulásához. Az ország vérkeringéséhez tehát uj, sok és olcsó pénz szükséges s egyedül ez fog használni. De hát hol vegyük a több forgótőkéket?

En nem találok elérhetetlennek ezt a lehetőséget, csak egy kissé jobban körül kell néznünk házunk táján. Kétségtelen, hogy a Nemzeti Bankunk volt eddig legfőbb pénzforrásunk, amely éveken keresztül becsülettel szolgált az ország mezőgazdaságát, iparát és kereskedelmét, ellátta áldáshozó vérrel bőségesen országunk és közgazdaságunk erecskéit. Itt mutatkozik egy fix pont, amelyből egy modern Archimedes ki fogja emelni az országot a válság kátyuiból.

Ez a segítség nem is oly lehetetlen, mint amilyennek látszik, sőt mindegyik módnál könnyebb, gyorsabban keresztülvihető, biztosabb és állandóbb, azután nem is kerül áldozatba.

Magyarország forgótőkéje, ugynevezett fizetési eszközei a Magyar Nemzeti Bank utján kerülnek a közforgalomba. Ez látta el az Osztrák-Magyar Bank megszüntével az országot teljes megelégedésre fizetési eszközökkel, mindaddig, amíg erre csekély aranykészlete módot nyújtott.

Most, hogy országunk ujjaépítése nagyobb igényekkel lép fel a Magyar Nemzeti Bankkal szemben, csak a legtermészetesebb, hogy az egész ország tehetős rétegei sies-senek a Nemzeti Bank megerősítésére s tartsa kötelességének mindenki, hogy a Nemzeti Bank alap-tőkéjének felemeléséhez hozzájáruljon.

Egy hatalmas és erős Nemzeti Bank ismét meg fogja indítani az ipart, kereskedelmet, meggyógyítja a mezőgazdaság sebeit.

A Nemzeti Bank alaptőkeemelése feleslegessé fog tenni egy újabb külföldi kölcsönt, avagy belöldi államkölcsönt s a defláció végzetes rombolását is meg fogja állítani.

A Nemzeti Bank új részvényeinek jegyzése nem kell hogy különösebb gondot okozzon a bank vezetőségének, mert a tőke oda áramlik, ahol biztonságot és jövedelmezőséget lát. Ma pedig mindenki tudja széles ez országban, sőt külföldön is, hogy Nemzeti Bank-résztvényt jegyezni a legjobb üzlet.

Ez az alaptőkefelemelés — meggyőződésem szerint — az egyedüli út egy szilárd és biztos alapu jegy kibocsátóintézet megteremtéséhez, amely azután szélesebb mederben fogja ellátni tudni az ország szükségletét.

A Lilla-tea nagy sikere

A Volt Iskolatársak Szövetsége szombaton este rendezte meg Lilla-teáját, amely évről-évre nagyobb sikert ér el Debrecen urítársadalmának körében. Az ezévi Lilla-teát, tekintettel a napokkal előbb megnyilvánult nagy érdeklődésre, az Arany Bika dísztermében rendezték meg. Olyan hatalmas számban jelentek meg a vendégek, hogy zsufolásig megtelt a díszterem.

Kombinált berendezés

P 400-ért

- Szekrény a romajon enyezett csiszolt t... P 150.-
- Recamiar... P 150.-
- 2 karszék... P 60.-
- Asztal... P 20.-
- Hangulatlámpa... P 20.-
- P 400.-

Egyes darabok külön is kaphatók. Kívánatra az árak díjtalanul küldünk. — Egyébiről érdeklősekre Budapest, VIII., Karpfenstein-utca 2/a.

EBNER

Megjelent a Lilla-teán dr. Hadházy Zsigmond főispán, dr. Vásáry István polgármester, Kesserü Lajos törvényszéki elnök, kuriai bíró, Ady Lajos dr. tankerületi főigazgató, Borsos Károly középiskolai felügyelő, Sipos Árpád körletparancsnok, altábornagy, dr. Görgy Márton vármegyei főorvos, Mellau Márton dr., Svetits-intézeti igazgató, vitéz Bessenyei Lajos dr. ref. főgimnáziumi igazgató, Papp Ferenc dr. református tanítónőképzőintézeti igazgató és még sokan mások a város társadalmi és egyházi életének vezetői közül.

A rendezőség dicséretre méltó körültekintéssel és figyelemmel bonyolította le a hatalmas arányú teát és ebben a munkában külön dicséret illeti meg a háziasszonyok seregét. Teázás után táncra perdült a fiatalság és reggel 4 óráig a legjobb hangulatban folyt a tánc. A fényes sikerrel lezajlott Lilla-teánál megjelent urasszonyok és urleányok névsorát helyszűke miatt csak minden megjelenő számunkban közöljük le.

Nagyszámu előkelő közönség és hatalmas siker dr. Hahn Aladár szombat esti koncertje

Szépszámu, előkelő közönség jelenlétében zongorázott szombaton este a zeneiskola hangversenytermében dr. Hahn Aladárné, akiről eddig a közönség csak azt tudta, hogy kitünő zene-pedagógus, szombat esti koncertjén azonban nem mindennapi előadói készségét is bebizonyította.

Műsora maga is finom zenei ízlésről beszél. Bach, Beethoven, Schumann a műsor első felében és még hozzá a Wohltemperiertes Klavier Bachja és a Kreisleriana Schumannja: ez a műsor magas művészi célokat árul el, még mielőtt a zongora megszólal. De a dr. Hahn Aladárné szép műsora kedvéért egybegyűlt közönségnek a kivitel ellen sem lehet kifogása. Amennyi ízlés a műsor megválogatásában, annyi az előadásban! Végig alapos felkészültség, aprólékos kidolgozottság, lelkiismeretes odaadás ez a játék. Ezt a műsort végigjártasni: hatalmas munka volt; megtanulni, kidolgozni: megint csak alapos technikai torna; — végighallgatni: őszinte élvezet. Dr. Hahn Aladárné technikai tudása bámolatba ejtett bennünket, a művészi hangsúly, amelyet játékából kiérettünk, meghatótt.

A műsor második felének érdekes művészi eseménye volt P. Nagy Zoltán zeneszerző két kisebb zongorakompozíciójának előadása. A poétikus hangulattal telített, szívhezszóló Prélude és a romantikus érzésektől duzzadó Fantasia kitünő előadása után valóban tapsorkánba tört ki a közönség lelkesedése. Szerző és előadó egyaránt osztottak ebben a nagy sikerben.

A közönség mincévíg lelkesen ünnepelte dr. Hahn Aladárné, tanítványai és tisztelői pedig virágokkal halmozták el.

70 CSA

Pintó év elheré a tör

A millió lád álma, lakon kap ezek felé, nak örök keresztül tető remén, nak kíván, püspökök akik egész ték fontba, hogy után, az idehaza, aztán, amit feléled a zusbán, me és okmán familia. M forgás, ami altatják a kiderül az vágyak raj

Az a baj akik kihásv, váró hiszék, kell ahoz, nem találni rossz fiu, k s akinek ki világba, aho gyerekeket az őst, akk getőnek, pé ny nyomoka ban maradt son okmány eseten a jó jar egy-két kás magy trükkje ez költsékesre

Egy dol

Az az am tér Gusztáv. nait kerülje. Ennek a h Fáskerthy M színész, a tér leánya és részt kap. F dővel ezeltt zulatúsul s amerikai ör család s am akkoriban k vagy kétszáz nem mozozt mert az örök ságban voltal és familiája. jöttek Pintér Pintérek, aki megszerzésén róluk ezt né Fáskerthy M totta meg, h berényből it igaziak, akko séghez, mert is Jászberény tottak tehát nülleg sikerre ketten vissza közzvetlenül az kinek a histo

70 millió dolláros örökség vár Pintér ékszerész családjára és Fáskerthy Máriára, a Csokonai színház tagjára

Pintér Enók henteslegény, aki Amerikába vándorolt száz év előtt s ő és a fia 70 millió dollárt szedett össze — Jászberényben született. — Igaz valóság, vagy regényes mese-e a történet, ezt kérdezteti Vásáry polgármester által Pintér ékszerész

A millió dolláros örökség! Hány család álma, ábrándja! És milyen laza szájakon kapaszkodik a családi hagyomány ezek felé a távoli remények felé! Van örökségek, melyek egy századon keresztül élnek a familiákban s az élet reménység szerepét töltik be. Van kivándorolt fiúk, akikből angol püspökök és amerikai érsekek lettek s akik egész életükben gondosan gyűjtötték fontban s dollárban a milliókat, hogy utánuk örököljék a nagy vagyont az idehaza maradt rokonok. Ilyenkor aztán, amikor a családi hagyomány néha feledébe a hosszú téli éjszakai diskurzusban, megindul családfát szerkeszteni és okmányokat beszerezni az egész familia. Mindaddig áll a nagy sürgés, forgás, amíg az örökségkereső tüzet elaltatják a tavaszi munkák, vagy amíg kiderül az örökségről, hogy pusztán a vagyon rajzolta délibáb.

Az a baj aztán, hogy vannak emberek, akik kihasználják ezt a nagy örökségváró hiszékenységet. Rettenő önuralom kell ahhoz, hogy egy család megállja: nem találja valahol régen egy őst, aki rossz fiu, költséző, vagy korhely volt s akinek ki kellett vándorolnia az Újvilágba, ahová akkor igazán csak a rossz gyerekeket küldték. És ha megtalálták az őst, akkor már kész prédái a hiteltelnyomokat keresztessen meg Amerikában maradt barátaival, hogy itt kutasson okmányok után, vagy legrosszabb esetben a jó hírhezóznak mégis csak jár egy-két heti vendégüllátás. Amerikás magyarok legélmesebbjeinek trükkje ez s néhány családot bizony költsézésre csábított már.

Egy igazi 70 millió dolláros örökség

Az az amerikai örökség, amely Pintér Gusztáv debreceni ékszerész és rokonait kerülgeti, állítólag nem ilyen talmi. Ennek a hírek alapja is van: tanu Fáskerthy Mária, a kitünő debreceni színésznő, akinek az anyja szintén Pintér leánya és így az örökségből szintén részt kap. Fáskerthy Mária pár esztendővel ezelőtt a budapesti amerikai konzulátusnál szerzett értesülést a nagy amerikai örökségről, amely a Pintér családé s amely után egyszerre kezdett akkoriban keresgélni Magyarországon vagy kétszáz Pintér család. Csak azok nem mozogtak, akiknek okuk lett volna, mert az örökségváró Pintérrel rokonosságban voltak: Pintér Gusztáv ékszerész és familiája. Közben aztán valahogy rájöttek Pintér Gusztávék, hogy ők az igazi Pintérek, akik előtt megnyílik a milliók megszerzésének lehetősége. Meg is irta róluk ezt néhány ujság, ezeket olvasta Fáskerthy Mária és meglepetten állapította meg, hogy ha a debreceni, Jászberényből ideszármazott Pintérek az igaziak, akkor neki is joga van az örökséghez, mert az ő anyjának a rokonsága is Jászberényben él. Közös erővel indítottak tehát nyomozást, amely valószínűleg sikerre is vezet, minthogy mindketten visszavezették már családjukat közvetlenül az örökségváró Pintér Enókiéig, akik a történet, úgy, amint azt el-

mondják Pintérek és Fáskerthyék, ime, mi is továbbadjuk:

Pintér Enók henteslegény elindul az Újvilágba és milliókat szerez

Azt mondja Fáskerthy Mária: — Szegény édesanyám, mindig mondta nekem, hogy nagyon gazdag rokonunk van Amerikában, akihez irni is kellene segítségért. Pintér Enókról beszélt, akinek az apja a XIX. század elején indult el az Újvilágba s ott hatalmas vagyont szerzett. Detroitban telepedett meg s szalámgyárat, hentesárnyárat alapított, ami olyan nagy és kedvelt lett, hogy a fiának, a második Pintér Enóknak sikerült az 70 millió dollár értékűvé fejleszteni. Ennyi ugyanis annak a vagyonnak az értéke, amit gyárakban, földekben, házakban és ékszerekben az ezelőtt nyolc esztendővel elhunyt Pintér Enók hátrahagyott. Gyermektelenül, rokontanul halt meg Pintér Enók, halála után a magyarországi rokonokat kerestették is, de abban a nagy tolongásban, amely megindult a Pintérek között, az igaziakat sehogy sem lehetett megtalálni. Akkor mi is nyomoztunk a dolog után, én nekem mondták is az amerikai követésen, hogy igaz a hír, valóban megvan a hatalmas, 70 millió dolláros vagyontömeg. Erre tovább kerestük a családfánk összeköttetéseit Pintér Enókkal, de közben nehéz lett nagyon a gazdasági hely s a napi gondok lehűtötték az örökségkereső buzgalomunkat.

— A múlt héten aztán, amikor azt olvastam, hogy megvannak az igazi Pintérek s azért igaziak, mert a kivándorolt Pintér Enók jászberényi volt, megint megindítottam a nyomozást. Az anyámék nyomoznak, akik Békésgyulán élnek és már sikerült is közvetlenül Pintér Enókiig felvinnünk a családfánkat. Most már csak egy lépés és a miénk a hatalmas vagyon, no meg a többi Pintéreké, akiknek ezt a rokonságot sikerült bebizonyítanunk. Nem baj, 70 millió dollárból jut elég, marad is...

Miért nem voltál Enók bátyádnál Detroitban?

Pintér Gusztáv ékszerész így beszél: — Van a családjunkban egy régi hagyomány, akiről én csak annyit tudok, hogy Pintér Enókot a püspök fiává fogadta s ezton kiment Amerikába.

— Többet erről nem tudok, gyermekkoromból maradt meg ez az emlékezetben. Tudott azonban elhunyt édesapám, aki az egész rokonságot le tudta vezetni. Az egyik testvérem, Simon, ezelőtt husz esztendővel kivándorolt Amerikába. Melepettesszerűen másfél év múlva otthon termett. Éjszaka jött be hozzánk s édesapám első szava ez volt hozzá:

— „Miért jöttél haza?”
— „Nem bírtam tovább, hajtott a honvágy.”

— „Voltál Enók bátyádnál Detroitban?”

— „Nem voltam.”
— „Miért nem voltál, mikor a lelkedre kötöttem, hogy látogassad meg s kérjed a segítségét, hiszen olyan gazdag ember?”

— Erre a beszélgetésre ma is emlékszem. Ha az én Simon bátyám akkor elment volna Detroitba az Enók bátyjához, nem lenne probléma számunkra az amerikai örökség megszerzése. De nem lenne az akkor sem, hogyha élne az édesapám s ki tudná bonyolítani a családi összeköttetés ágbogos fonatát.

— De azért így is haladunk nagyon szépen. Én tudom, hogy az örökségváró Pintér Enók apja, idősebb Pintér Enók 1813-ban született Jászberényben. Ez az, aki Amerikába ment. Most keresünk néhány keresztlevelet s ezek által sikerül majd beilleszteni őt is a családfánkba. Remélem, hogy minden jól megy és egész életünkben minden zavarból kisegítenek bennünket a Pintér milliók, amelyeknek épen ideje lenne már eljönni Amerikából, már csak a magyar érdek szempontjából is.

— Persze én is azt szeretném elsősorban tudni, hogy mi van azzal az örök-

DARMOL

Fájdalom nélkül hajt

séggel és hogy nincsenek-e Detroitban olyan iratok, amelyek elősegítenek majd bennünket a családfa megcsinálásában. Ezért felmentem dr. Vásáry István polgármesterhez, kértem az ő segítségét s rámutattam arra, hogy Debrecenre nézve is kívánatos, hogy idejöjjön, Debreceni emberé legyen a detroitai 70 millió dolláros örökség.

— A polgármester biztosított legjobb akaratáról. Megígérte, hogy ír majd Washingtonba, az ottani magyar követéshez, hogy derítsék ki, mi a helyzet a Pintér milliók ügyében.

— Remélem, hogy amíg az megérkezik, addig már itt lesznek a bizonyítékok is a családfa megállapítására. Mert hogy az a bizonyos, Detroitba kivándorolt Pintér Enók minékünk rokonunk, az holtbizonyos.

— És ha minden együtt lesz, akkor megindulunk a Pintér milliók után...

Reménykedő, boldog emberek.

Thury Levente.

A debreceni iparosok felhívása az inségakcióba

Az ipartestület január hó 24-én tartott nagy értekezletének határozata folytán egy szűkebbkörű bizottság előterjesztette a polgármesternél azokat a kérelmeket és sérelmeket, amelyeket a nagyértekezleten felhoztak.

E tárgyalás eredményeképpen most az ipartestület elnöksége felhívja Debrecen amaz inséget szenvedő iparosait, akik egyrészt még a városi inségakcióba nem lettek bevonva és ellátást nem élveznek, másrészt, akik az inségakcióba való bevitelre jelentkeztek, de oda őket fel nem vették, hogy az ipartestület hivatalában 3 napon belül délelőtt 8-tól 12-ig saját érdekükben okvetlen jelenjenek meg, a névjegyzékbe való felvételük végett.

Jelentkezés: 8-án (hétfőn) azok részére, akiknek vezetékneve A-tól J-ig kezdődik; 9-én (kedden) azok részére, akiknek vezetékneve K-tól P-ig és 10-én (szerdán) azok, akiknek vezetékneve R-től Z-ig kezdődik. Aki ezen időpontban nem jelentkezik, az a segélyakcióból való kimaradását önmagának tulajdonítsa.

Az ipartestület nyomatékosan figyelmezteti az érdekelteket, hogy csak azok jelentkezzenek, akik segélyt még nem élveznek és akiknek körülményei olyanok, hogy az inségakcióba feltétlenül bevonhatók.

A Mérnök és Építész Egylet nagysikerű estje, rendezett az Arany Bikában.

6600 calorías
tatai dió kokszbrikett
pótolja a külföldi kokszt.
Arusítja:
Gabányi szénteleg
Csapó ucca 28. Telefon 24-49

Dohánytolvajok kerültek a debreceni törvényszék elé

Gottlieb Dániel józsi gazdaságában feltörték a dohánypajtát és több zsák dohányt összecsomagoltak, de elvinni már nem tudták, mert a tolvajokat, Lakatos Józsefet, Lakatos Sándort és Lakatos Imrét elfogták. A három dohánytolvaj ügyében a debreceni törvényszéken Rézler Ervin tanácsa tartotta meg a főtárgyalást. A cigányok, mert azok a dohánytolvajok, azt hangoztatták, hogy teljesen ártatlanok, véletlenül kerültek a dohánypajtába és a dohányt csak azért szedték össze, hogy a fejük alá tegyék, mert aludni akartak.

Elnök: A pajtába miért törték be, ha olyan álmosak voltak?

— Nem törtünk mi be, kezécsókölöm — mondták —, az ajtót a szél csapta ki és vállaltuk a kötelet is, ha rámbizonyulna a betörés.

A bizonyítási eljárás befejezése után a bíróság bűnösnek mondta ki a három cigányt és ezért Lakatos Józsefet Sándort 4-4 hónapo fogházra, Lakatos Imrét pedig 8 hónapi börtönrre ítélték.

A ref. főgimnázium VIII. osztályának irodalmi ünnepélye

Megírtuk még annak idején, hogy a debreceni ref. főgimnázium VIII. A) osztálya a Vajthó László szerkesztette „Irodalmi ritkaságok” c. vállalatban kiadta *Édes Gergely: Eredeti oktató meséit*. Most ismét hallat magáról ez az agilis osztály. A kiadott „irodalmi ritkaság” költségeinek fedezésére ugyanis irodalmi ünnepélyt rendez. — Olyan változatos és gazdag műsort állított össze, amely pompás összejelentésével a sikert már eleve biztosítja. — Lesz énekkar, zenekar, énekszóló, hegedűszóló és hegedűkvartett, tréfás jelenetek, novella, vers, irodalmi értekezés és szavalt; szóval minden, ami ilyen irodalmi ünnepélyen szóhoz szokott jutni. És mindezt kevés kivétellel az osztály a maga növendékei közül teremtette elő. A műsor a következő: 1. Veith: „A vén bogár és a virág”. Előadja a gimn. énekkar Szigethy Gyula énektanár vezetésével. 2. „Irodalmi munk és az ifjuság” címen felolvasást tart Asztalos Dezső. 3. Gáspár Jenő: „Petronius bucsudala” c. versét szavalja Aradi János. 4. Mozart XIX. szerenádjának I. és II. tétele. Hegedűkvartett. 5. Verseiből felolvas Erdős Jenő. 6. Toselli: Szerenádját játsza hegedűn Nemes László, harmónium kísérettel. 7. Dr. Nagy Sándor: „Keresztapa vizsgáztat” c. tréfás jelenetét előadják az osztály növendékei. 8. Bihari J.: „Hadik óbester nótája”. Előadja a gimn. zenekar. Karnagy Szigethy Gyula énektanár. 9. Novelláját olvassa fel dr. Nagy Sándor gimn. vallástanár. 10. Régi magyar nótákat énekel hegedűkvartett kísérete mellett Orosz Árpád. 11. Egyfelvonásos vigjáték. — Az irodalmi ünnepély e hó 13-án, szombaton délután 4 órai kezdettel lesz az intézet tornatermében. Műsormegváltás mindennap délelőtt szünetekben a gimnáziumban eszközölhető Gönczy Sándor VIII. A) osz. tanulóval.

Esztergályos munkák, faárúk, dísműárúk legolcsóbban:
HELLER JENŐ, Széchenyi ucca 1.

Lehetetlent nem ígérünk

HARISNYA raktárunkat
csökkentjük, felesleges
mennységet kiárusítjuk.
Ameddig a készlet tart:
Bevált jó harisnyák leszállítva.

1831-1932.
KARDOS
LÁSZLÓ

A lehető legtöbbet adunk

Esetleg felépítik a városháza egy részét a városi bérházak eladási árából

Megírta a *Debreceni Független Ujság*, hogy Debrecen város vezetősége azzal a tervvel foglalkozik, hogy több nagyobb bérházat eladja és a vételárból elsősorban terhes kölcsöneit, különösen függőkölcsöneit fizeti ki. — Tudvalevően a Simonffy uccai, a Piac uccai, a Szent Anna uccai bérházakról és a kislakásos nagy bérházakról van szó.

Dr. Vásáry István polgármester most azzal a gondolattal foglalkozik, hogy az eladott bérházak vételárának egy-

részét beruházásokra fordítja és pedig aként, hogy az összeg egyrészből megkezdi a városháza egyrészenek felépítését. Ez alkalommal az új városháza hátsó harmadát építtetnék fel azon a telken, illetve ingatlankomplexumon, amelyen egyrészt az adóhivatal épülete áll, amelyet tehát a Kossuth ucca, a Városház ucca, a Rózsa ucca és a Sas ucca határol körül. Az építkezésnek célja az, hogy ezzel munkaalkalmat teremtsenek.

Panaszok a közigazgatási bizottság előtt, adóbehajtások és adókivetések ellen

Debrecen város közigazgatási bizottságának ülésén a pénzügyigazgató havi jelentése kapcsán több érdekes felszólalás hangzott el, amelyek részben az adóbehajtás, részben az adókivetés kérdését érintették. Az első felszólaló dr. Nagy István volt, aki a kiméletlen behajtási módot tette szóvá. — Egy frontharcos, aki a nemzeti hadseregnek is sokáig tagja volt, végkielégítésének összegéből italmérést nyitott. Amikor nem is nagy összegű adóval hátralékban maradt, a *pénzügyőrök megfosztották italmérési jogától és bezárták az üzletét*. Ez olyan szigorú eljárás, amely egyrészt a nyomorba lökött többgyermekes családot, másrészt megszüntette azt a lehetőséget, hogy az adóhátralékos kereshessen, adóhátralékát törleszthesse és továbbra is adófizető alany maradhasson.

Öry István az adókivetések ellen emelt panaszt. Elismeri, hogy mindenkinek hazafias kötelessége adóját megfizetni. Ennek a kötelességnek szívesen eleget is tesz minden ember. Azonban *nem szívesen fizet igazságtalan adót nem létező vagyronok, nem létező adóalap után*. Az adózás ma is az 1927. évi törvény alapján történik. — De akkor más viszonyok voltak és *igy az akkor hozott rendelkezések ma már nem felelnek meg a mai helyzetnek* s így történik meg, hogy *olyan után is adózni kell, ami nincs meg*. Hiába mutatja ki a gazdaember, hogy ma 100-120 százalékos rezsivel dolgozik, az adóhivatalt mégis csak 50-60 százalékot vesz figyelembe. Az adóhivatal a gazdasági felszerelés, állatállomány értékét az 1927-es rendelkezések szerint veszi föl s hiába tesz valómást a gazda, azt az adóhivatal nem veszi figyelembe s *ők a maguk felfogása szerint taksálnak* mindent. Kéri, irjanak föl a pénz-

ügyminiszterhez, hogy az adókivetésre vonatkozóan a régi rendelkezéseket változtassa meg a mai viszonyoknak megfelelően.

Dr. Bögel József részletesen s alaposan megokolt indítványt terjesztett elő abban az irányban, hogy a mai hosszadalmas eljárás helyett olyan rendelkezések kiadását kérjék a pénzügyminisztertől, hogy a házadó törlésének kéréséhez elégséges legyen a kilakoltatás elrendelésének vagy megtörténtének igazolása. Indítványozza továbbá: irjanak föl, hogy az 1-2 holdas földtulajdonosoknak földadója, valamint az egyszobás-konyhás házak házadója töröltessék.

Csiszár Hugó pénzügyigazgatóhelyettes, a pénzügyigazgatóság jelenlévő képviselője, minden felszólalónak külön válaszolt nagy készséggel és megértéssel. Kijelentette dr. Nagy István felszólalására, hogy *a pénzügyőrök a fennálló rendelkezések szerint jártak el, mást nem tehettek*. De ha az italmérő valami részletet fizet és fizetési halasztást kér, azt meg is kapja. Egyébként a fennforgó esetről nem tudott, de *sürgősen kivizsgálja a dolgot személyesen*. Öry István panaszára azt mondja, hogy a feliratnál eredményesebbnek tartja, ha a gazda, iparos és kereskedő érdekeltségek — amelyeknek minden adat rendelkezésére is áll — fordulnának a pénzügyminiszterhez, hogy az adókivetés, illetve az adóalap megállapítása kérdésében a mai viszonyoknak megfelelő rendelkezéseket adjon ki. A dr. Bögel József által fölvetett gondolatra kijelenti, hogy annak keresztülvitele szép dolog lenne ugyan, azonban általánosítást ezen a téren alig lehetne végrehajtani.

Dr. Balla Bertalan adóügyi tanácsnok szót még részletesen az egyes kérdésekhez. Helyesli, hogy irjanak föl a pénzügyminiszterhez:

adjon ki olyan rendeletet, hogy az adókivetéseknél vegyék figyelembe az árak és értékek csökkenését. Helyesli azt is, hogy a házadó törléséhez elég legyen a közigazgatási hatóság olyan értelmű bizonyítványa, hogy ama helyiségek bére, amely után a házadó törlését kérik, behajthatatlan. Az 1-2 holdas földtulajdon adójának törlésére vonatkozóan tett indítvány tárgyátlan, mert arra törvényes intézkedés van, hogy ezeknek földadóját, amennyiben a kataszteri tiszta jövedelem után kivetett adó összegét meg nem haladják, a boletta alap fizeti, illetve téríti meg. Az egyszobás-konyhás házak adójának törlésére pedig esetenként kellene előterjesztést tenni.

A közigazgatási bizottság tudomásul véve a pénzügyigazgató felvilágosításait, elfogadta dr. Balla Bertalan javaslatait s azok szerint jár el.

A kézművesipar devizaigényeinek ellátása

Az *Országos Kézműves Testület* a kézművesipari szakmai érdekképviselettel Lajtha Rezső társelnök vezetésével szakértekezletet tartott, amelynek napirendjén a kézművesipar devizásárelmei és az 1922. évi ipartörvény végrehajtási rendeletének kiegészítése tárgyában készült kereskedelmi miniszteri rendelettervezet szerepeltek.

Lajtha Rezső elnök kimentvén a testület távollévő elnökét, gróf Hadik Jánost, megnyitó beszédében hangsúlyozta, hogy a jobb devizaellátás a munka folytonosságának, a termelésnek biztosításától függ s ezért lehetővé kell tenni a mai devizapolitikában mellőzött kézművesipar részére nyersanyag és félgártmányszükségletének beszerzését.

Dr. Kovalóczy Rezső főtákar részletesen beszámolt a devizahelyzetről s a devizakorlátozásokkal kapcsolatos kérdésekről. A kézművesipar saját érdekében is ellenzi a nélkülözhető behozatalt, de joggal kívánja, hogy termelési munkájának biztosítása és alkalmazottainak megtarthatása érdekében kellő gondoskodás történjék nélkülözhetetlen üzemi szükségleteinek ellátásáról.

Számos szakmában, így a divatiparban, szücsiparban, asztalosiparban, idegenforgalom, stb. megáll a munka a behozatali tilalmak és a devizahiány következtében. A kézművesipar, amely ipari termelésünk több mint egyharmadát képviseli, meghallgatást kíván az öt egzisztenciájában érintő devizavám, kereskedelempolitikai kérdéseken, a kontingens, kompenzáció és clearing tárgyalások előkészítő munkálataiban, a behozatali, áruhitel és devizarendelvények elbírálásánál. Lehetővé kell tenni a szakiparosok indokolt, üzleti érdekű külföldi utazását, modell- és nyersanyagszükségletének beszerzését, az export érdekében a külföldi nemzetközi vásárokon való részvételét. Javasolta, hogy az érdekeltektől szakmák az OKT kezében *permanens kézművesipari devizabizottság létesüljön* s hogy a kézművesipar érdekeinek védelmére szervezze meg a *kézművesipar vámpolitikai központját*.

Vadász József, a Nosz elnöke, a divatipar súlyos sérémeinek adott kifejezést. A feldolgozóipar a devizaellátásnál teljesen mellőztetik, aminek eredménye, hogy a tehetősebb közönség szükségleteit külföldön szerzi be. A deviza sem termelési, sem szociális szempontból nem lehet a gyáripar monopóliuma, amely a kartellárak emelésére vezet. Ezután részletes határozati

javaslatot ipar, a felviziagényérkérve, hogy lett véleménybizottságok

Sándor István a cipő az asztalosok. A világhírűtős export eddig 3500 tali tilalom vasolta, hogy szakmák belemelésre, az mára kiterjed adatokkal ikerje azok ton a szere szabó ipar, halapos és Sándor a felmeit sorolta vasolta, kérés minisztert, kétot hívja szakmák k céljából.

Az értékek főtákar előzsef határozta elfogadta s országos kézműves akciói devizaellátás nek megvéd. Ezután az tárgyalta az tási rendelet ban készült

Felad a balma

A balma Szabó Sándor akasztotta mire tettét csendőri nyom a fiatal leggyilkos. A le az embereket kos van a felkü legénygyent és a l

Anya

Születések kás, leány: 1 birtokos, leány gépkocsivezevénytelen új Házasságok. Fekete Márk Mária. Békés Csérkaszó Kabei János István—Kovárenc—Szabó Sipos Julián bely Mária. bet. Koller Tóth Ferenc Lajos—Dávidpos Erzsébet. Halálozások. 49 éves, Kos tyén Antalné 73 éves, Bas lin ref. 1 h szegi Emil u. 27. Tekei u. 27. pos, Pesti u. 5 hónapos, E

A LEGYANUM A FUGGETLEN U

javaslatot terjesztett elő a kézművesipar, a feldolgozó iparosság jogos devizalgényének biztosítása érdekében, kérve, hogy a tárcaközi bizottság mellett véleményező kézművesipari szakbizottságok működjenek.

Sándor Hugó (Ioksz) és dr. Torma István a cipésziparosság, Füredy Lajos az asztalosipar panaszait tolmácsolták. A világhírű asztalosipar, amely jelentős exporttényező, anyagbeszerzésre eddig 3500 pengőt kapott. A fabehozatali tilalom a termelést megállítja. Javasolta, hogy az OKT a kézművesipari szakmák behozatalra, kivételre, a termelésre, az alkalmazott munkások számára kiterjedő részletes statisztikai adatokkal igazolja jogos igényeit s kérje azok kielégítését. Hegedüs Márton a szerelőipar, Lukács Adolf a női szabó ipar, Kiss László a kötszövő, halapos és férfiszabó ipar, dr. Szőnyi Sándor a fehérneműtisztító ipar sérelmeit sorolták fel. Perlaki György javasolta, kérje az OKT a kereskedelmi minisztert, hogy a devizaügyekben anketot hívjon össze a kézművesipari szakmák kívánásának meghallgatása céljából.

Az értekezlet dr. Kovalóczy Rezső főtitkár előterjesztését és Vadász József határozati javaslatát egyhanguan elfogadta s elhatározta, hogy az Országos Kézműves Testület útján erőteljes akciókat indít meg a kézművesipar devizaellátási és vámpolitikai érdekeinek megvédésére.

Ezután az értekezlet részletesen lefolytatta az új ipartörvény végrehajtási rendeletének kiegészítése tárgyában készült rendelettervezetet.

Felakasztotta magát a balmazújvárosi gyilkos öccse

A balmazújvárosi rablógyilkosnak, Szabó Sándornak 21 éves öccse felakasztotta magát szülei lakásán és mire tettét észrevették, meghalt. A csendőri nyomozás megállapította, hogy a fiatal legény szegényen lett öngyilkos. A bátyja büne miatt kerültek az embereket és gunyolták, hogy gyilkos van a családjában. Az érzékeny lelkű legény nem tudta elviselni a szégyent és a halálba menekült.

Anyakönyvi hírek

Születések: Kerek András földmunkás, leány: Róza. Jármay György földbirtokos, leány: Ilona. Juhász Sándor gépkecsvezető, leány: Mária és 1 törvénytelen újszülött. Házasságok: Udvarhelyi László-Fekete Margit. Sándor József-Elek Mária. Békési István-Magyar Eszter. Cserkaszó Pál-Kozepenka Mária. Kabai János-Seres Piroška. Gulyás István-Kovács Ilona. Csapenszki Ferenc-Szabó Rózsa. Szilágyi János-Sipos Juliánna. Horváth Gábor-Borbély Mária. Katona Lajos-Bör Erzsébet. Koller Sándor-Péntek Julia. Tóth Ferenc-Köröskényi Olga. Veres Lajos-Dávid Jolán. Rácz Géza-Zsupos Erzsébet.

Halálozások: Vitéz Dári István ref. 49 éves, Kossuth ucca 12. Özv. Sebestyén Antalé Papp Zsuzsanna ref. 61 éves, Legányi u. 9. Burai Sándor ref. 73 éves, Basahalom u. 7. Szabó Katalin ref. 1 hónapos, Haláp 106. Karaszegi Emil római katolikus, 73 éves, Teleki u. 27. Matkó Mihály ref. 1 napos, Pesti u. 1. Harsányi Erzsébet ref. 5 hónapos, Bocskay tér 1.

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGÁNUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

Több milliós vagyontól esett el egy aradi leány, mert pletykázott

A rad, február 6. Bonyodalmas, botrányokban gazdag ügyet zárt le a mai napon a legfelsőbb semmitőszék Aradra érkezett döntése, amely kétirányban haladó peres eljárásnak vetett véget.

Még 1925-ben történt, hogy Crisan Sándor aradi lakos adoptálta Bayer Teréz aradi leányt. Az adoptálási ügy azonban rövidesen zajos és csunya botrányra fajult, amennyiben

a fiatal „fogadott gyermek” egészen különös módon hálálta meg fogadószülei jóságát,

amellyel őt magukhoz vették és polgári jómódot nyújtó életet biztosítottak számára. Csakhamar hire járt Crisanék ismerősei között, hogy az adoptálási ügy mögött pikáns kaland húzódik meg, mert az egész ügyet nem a jószívűség, hanem Crisan Sándor egészen másképpen megnyilvánuló érzelmei: a szerelem hozták létre. A pletyka tudni vélte, hogy

Bayer Teréz és Crisan Sándor között szerelmi viszony fejlődött ki, hogy a már nem éppen fiatal Crisan a gyermeki szeretet meghaladó érzelmekkel közeledett Bayer Terézhez,

aki viszont nem utasította vissza a jómódu férfi közeledését. A barátságából szerelmi viszony fejlődött — így rebesgette a pletyka — és ennek következménye lett Bayer Teréz adoptálása. A pletyka haladt a maga útján, később Crisanék fülébe is eljutott, azonban még ezt megelőzőleg Crisan végrendeletet készített, amelyben

több millió lej vagyont fogadott gyermekére hagyta.

Később azután kipattant a pletyka és ekkor Crisanék kutatni kezdték, hogy honnan indult ki a csunya szöbeszéd és ekkor kiderült, hogy

a mendemonda forrása maga Bayer Teréz, aki maga híresztelte a rá nézve is diffamáló vádakat.

Crisan Sándor ekkor természetesen azonnal intézkedett, hogy az adoptálási aktus megsemmisítését célzó eljárást azonnal folyamatba tegyék, ugyanakkor pedig új végrendeletet készített, amelyből teljesen kihagyta Bayer Terézt. Mielőtt azonban az adoptálás megsemmisítésére indított eljárás befejezést nyert volna, Crisan meghalt és ekkor Bayer Teréz perrel támadta meg a második végrendeletet, az első okirat alapján magának követelte Crisan vagyont.

A törvényszék ennek a pernek végleges letárgyalását, illetve az ítélet meghozatalát mindaddig felfüggesztette, amíg a semmitőszék, ahová az adoptálási ügy került, meghozza perdöntő fontosságú döntését. A legfelső semmitőszék döntése ma érkezett le Aradra és kiderült, hogy a semmitőszék helyt adott Crisan keresetének és megsemmisítette az adoptálást, mert

Bayer Teréz méltatlannak bizonyult az örökbefogadásra.

A törvényszék a semmitőszéki ítélet kézhezvétele után a végrendelet ügyben február 11-ére tűzte ki az ítéletki hirdetést, amely iránt most már, a legfelső bíróság döntése után, nem lehet kétség.

Káplár Miklós festményei

Ma, vasárnap délben nyílik meg a nagy debreceni művész képkiallítása.

Káplár Miklós a legsajátosabb magyar művészek egyike. Sorsa, élete csupa ellentét. Messziről, nagyon lentről indul el: messzire, nagyon magasra ér el. Az egykori pásztor, a durva munkára kárthatott mérszoros legény festő lesz, a legkényesebb szerszámnak, az ecsetnek ihletett kezelője. Mikor igazán festeni kezd, a nyugatosnak mondott, franciásnak tartott Rippl-Rónaitól tanul, de mikor kitanult, megint visszatér a hortobágyi pusztára, hogy ott talán még a pásztoroknál is igénytelenebb életet élve, rettenetesen magára hagyatottságában önmagából fejtsse ki legszebb képességeit. Ez a robusztus nagy testű, nehézkes mozgású férfi a leggyöngédebb, a legfinomabb, a legkönnyedebb lehelletszerű hangulatok lírai költője.

Igen, lírikus Káplár Miklós, még pedig a Petőfi fajtájából való, ha nincs is meg benne a legzenélisabb magyar költő mindent átfogó tehetsége. De azt merem mondani s aki megáll a Dérimuzeum két kiállító termét megtöltő képei előtt, annak is arra a meggyőződésre kell jönnie, hogy a magyar pusztai költészetét, az alföldi tájak líráját Petőfi óta senki úgy át nem érezte és ki nem fejezte, mint Káplár Miklós. Valami csodálatos ősmagyar erő árad ezekből a többnyire méretben is hatalmas vásznakból, lehetetlen nem éreznünk a táj és a hozzánőtt faj lelkének lehelletét. De nehogy valami olcsó népieskedésre, valami hagyományos pusztai romantikára gondoljunk: Káplár

Miklós mindent a maga szemével lát és a maga színeivel fest. A maga színeivel és kicsoda csodálatos színek ezek. A valóság színei, hiszen kinn a pusztán leste el őket, mégis valami nagy egyéni érzéstől szellemülnek át. Egyszerű színek, nem pompázók, nem ríktők, szinte talán halaványak, mégis milyen gazdagok és változatosak. — Egyik-másik tájkép olyan, mintha ez a hatalmas parasztember az ő nagy, erős kezével gyöngéden, becézón akarná végigsimogatni azt a földet, amelyet annyira szeret. Kezével a földet, szemével az eget, amelyen ragyogó hajnalokat és barna alkonyokat a lemenő nap izzó korongjával, az eget, melynek világos zöld tengerébe finom ecsettel könnyű habokat lehel: bárányfellegeknek végtelenbe mélyülő, határtalan távlatba nyíló sorait. A végtelen rétek tavaszi zöldje, a nyári kopár pörkölt szürkés legelő, a beláthatatlan havas róna lágy fehér és lila foltjai: mind-mind új ihletet adnak neki.

Káplár igazi ereje kétségtelenül a tájképekben van, de magasrendű művészi alkotások arcképei is. Pásztorfeji karakterképeknek is kitünők, a pusztai magyar remek típusai. Káplár nem felülről, az uri ember leereszkedésével, hanem belülről, a testvér megértésével rajzolja meg őket, akárcsak önarcképét, amely a kiállításnak egyik legszebb darabja. S ahogy az emberek mögött mindenképpen ott mélylik a roppant pusztai láthatár, ahogy tájképeibe beleilleszkednek a fel- és eltűnő

Káplár Miklós.

kis emberi alakok: újra csak azt érezzük, hogy ez a faj és ez a táj összetartozik és összeforrott lelkük egy a festő lelkével.

Káplár Miklós ezen a tárlatán, amelyet ma, vasárnap délben nyit meg dr. Ecsedi István igazgató a Déri-muzeumban, tulajdonképpen azokat a műveit mutatja be, amelyekkel a múlt év decemberében döntő és országos sikert ért el Budapesten. A debreceni közönség bizonyára még nagyobb szeretettel és lelkesedéssel fogadja majd a Hortobágy festőjét és Káplár Miklósnak ez a kiállítása itthon is meghozza a régen megérdemelt méltánylást és elismerést. (—)

A faültetés védelmét követelik a gazdák

Az utóbbi időben mindinkább nagyobb hatása van a fásítás érdekében megindított propagandának és a gazdák körében már igen szép számmal vannak olyanok, akik gyümölcsfákat, a dülöutakon és a tanyákon pedig gazdasági fákat, különösen akácfákat ültettek. De a faültetéssel egyidőben — amint ezt Pohl Ferenc kertészeti felügyelő megjegyezte — jelentkezett a fa legnagyobb ellensége — az ember is s pusztítja, irtja a fát.

Ennek a panasznak adott hangot Debrecen város közigazgatási bizottságának ülésén Pásztor Ferenc bizottsági tag. Felszólalásában elmondta, hogy a fásítás a dülöutakon és tanyákon már szépen fejlődött és fejlődik. Azonban a gazdáknak kedvét szegi az, hogy a kiültetett fiatal akácültetéseket letördelik, pusztítják, ellopkodják. — Kéri, hasson oda a bizottság, hogy a csendőrség fokozottabb mértékben vigyázzon a fiatal fákra is és akadályozza meg azok pusztítását.

Piacsek András gazdasági felügyelő igen fontosnak tartja a favédelmet. Az 1894. XII. törvény-cikk szerint, amely a mezőrendőri kihágásokról szól, a hatóság tartozik szigoruan eljárni a fákat pusztítókkal szemben. Javasolja, hogy az I. fokú közigazgatási hatóságot, amelynek ez hatáskörébe tartozik, utasítsák arra, hogy e kérdésben szigoruan járjon el és fejlessze ki a mezőrendőri intézményt a szükséges mértékben.

A bizottság kimondta, hogy a szükséges intézkedésekre a csendőrséget és a polgárőrséget felkéri.

VERSET IRT A BETÉTESEK- HEZ, AZUTÁN SZIVENLÖTTE MAGAT EGY VOLT BANKIGAZGATÓ.

Temesvár, február 6. Boksánról jelentik, hogy dr. Blaskuthy Sándor ügyvéd, volt bankigazgató öngyilkosságot követett el és meghalt. Valamikor fogalom volt a neve s familiája megismerve ismert volt. Évekkel ezelőtt még a Boksáni Takarékpénztár élén állott, amikor az intézet tönkrement és kényszeregyezséget kért, akkor ő is elvesztette minden vagyonát, amit az intézet szánására áldozott fel, hogy az érdekelteket kielégítsék. Négy öt évvel ezelőtt még hatvan millió leire becsülték a vagyonát és amikor hetekkel ezelőtt Blaskuthy Temesváron járt, ismerőseinek ruháira mutatott és azt mondta, hogy csak az maradt meg neki. Hatvanegy éves agglégány volt. Tegnap reggel a volt bankigazgató elment a templomba, habár nem volt vallásos, majd hazament, ahol gyertyákat gyújtott, azután a tükrök elé állt és mellbelötte magát. Pár perc múlva kiszenvedett. Szobájában két irást találtak, amelyek bucsulevelei voltak. Az egyik „Az agglégány utolsó gondolatai” címen verses formában bucsuzik el ismerőseitől és barátaitól. A szomorú hangú költeményben azt írja, hogy unja magát és nem izlik már neki sem a nő, sem a bor. A másik levélben a betétesektől és a részvényesektől vett bucsut, szintén verses formában.

Dr. KULIN LÁSZLÓ ELŐADÁSA A SZÜLŐK ISKOLÁJÁBAN.

A Szülők Iskolája 9-én, kedden este 6 órai kezdettel a városháza közgyűlési termében tartja tizedik előadását, mely alkalommal dr. Kulín László egyetemi tanársegéd „A szülők feladata a gyermekbetegségek elleni védekezésben” címen előadást fog tartani. Ez alkalommal a HÉV. Harmónia Dalkör fog közreműködni.

Az előadó foglalkozik gyakori gyermekbetegségekkel, melyek fellépte vagy terjedése ellen a megfelelő védintézkedéseket megtenni a szülő feladata. Reá mutat arra, hogy a szülők szerepe hogyan jut érvényre a betegségek megelőzésében, mik a teendők a járványos gyermekbetegségekkel szemben. Ismerteti az óvintézkedéseket, amelyekkel — a nagy szociális munkát — a járványos betegségek terjedésének megállítását — hasznosan támogatjuk. A hivatalos és társadalmi védekezés mellett módosul-e az egyesek védekezése? Egyszerű, banális megbetegedések hogyan válhatnak kuforrásává súlyos bajoknak, ha a prevenciót (megelőzést) elmulasztottuk, vagy azt elhanyagoltuk.

Az előadás tárgya, mely a nevelő szülők féltett kincsének — a gyermek egészségügyi állapotát — védelmezve sok oldalú megvilágításban nyújt hasznos és tanulságos ismereteket — bizonyára nagyban felkelti a szülők és nevelők érdeklődését a Szülők Iskolájának ezen előadása iránt, melyre beléptidij nincs.

Két szomszéd veszekedése. A Teleki utca 64. szám alatt lakik Szabó Ferenc úgynök és Horváth Sándor asztalos. Pénteken a két férfi valamin összeszólalkozott és a vita fejében Horváth fejbevérgatta az úgynököt, akinek arcát elöntötte a vér. A mentők részessítették első segélyben.

Az Országos Idegenforgalmi Tanács kutat furat a Mátán

Az Országos Idegenforgalmi Tanács elnöke, Tormay Géza 2000 pengőt küldött Debrecennek abból a célból, hogy a Hortobágyon a Mátán, ahol az idegen látogatók a Hortobágyon létük alkalmával tanyáznai szoktak, jó ivóvizet teremtsen és vízvezetékkel létesítsen. A tanácsi értekezlet örömmel vette tudomásul ezt az adományt és a polgármester úgy Tormay Gézának, mint Balás Károly debreceni MÁV üzletigazgatónak, akinek abban, hogy Debrecenhez az összeghez jutott, nagy érdemei vannak, köszönetét fejezte ki.

A polgármester elrendelte, hogy az így rendelkezésre álló összegből kutat

furjanak a Mátán, ahol a mátai kut körül debreceni emberek részére is igen szép kiránduló helyet kell létesíteni. Később fúrdót is lehet itt létesíteni, mindennek az alapja azonban az, hogy a kut környékét öt hold területnyi körzetben befásítsák.

Azonnal el is rendelte, hogy a fásítást nyomban kezdjék meg a fásításra felvett összegből. Elrendelte továbbá azt is, hogy az új kutat nem kell nagyon mélyre fúrni, elég ha az 40 méteres lesz és az sem baj, ha nem ad ivóvizet, hanem csak a vízvezetékhez szükséges vizet szolgáltatja. A munkálatokat nemsokára meg is kezdik.

Ma van az ujságírók Görbe Éjszakája

Az egész városban páratlan érdeklődés mutatkozik a nagyszabású farsangi mulatság iránt. — Vasárnap egész nap a Bika halljában árusítják Éjszaka részletes programja.

Az ujságírók Görbe Éjszakája ma este fél kilenc órakor kezdődik az Arany Bika összes termeiben. A nagyterem kivül a kisterem bárja és az Ujságíró Club két helyisége áll a közönség rendelkezésére. Fontos tudnivaló, hogy külön belépőjegyet sehol nem kell fizetni. A nagyteremben folyik a tánc, itt zajlik le a jelmezes verseny, a farsangi királynőválasztás és az éjfél kabaré. A kisteremben rendezték be a Görbe Éjszaka csodabárját, melyben hajnalig folyik a parkettánc. Az Ujságíró Club két helyiségében olcsó árban lehet vacsorázni.

JELMEZESK FELVONULÁSA.

Pontban fél kilenc órakor kezdődik a gyűlékezés. A jelmezesek a főlépcső baloldali részén és a kisteremben sorakoznak fel. Innen indul meg a felvonulás a nagyterem felé, ahova a Gaudeamus-jazz hangja mellett érkezik be a jelmezesek és álarcosok színes csoportja. A nagyterem pódiumán helyet foglaló zsűri azonnal megkezdi a bírálatot. A díjnyertes jelmezek birtokosai értékes ajándékokban részesülnek.

A jelmezes verseny lebonyolítása, ajándékok kiosztása és fényképezés után azonnal megkezdődik a tánc, a léggömb-, hólabda-, konfetti- és szerpentincsa. Zenét a Gaudeamus-jazz szolgáltatja.

CSODABAR ÉS KABARÉ.

Ugyanekkor a kisteremben megnyílik a csodabár, ahol Kiss Béla országos hírű cigányprimás zenekara muzsikál. A léggömb-, szerpentin-, hólabdacsa kiterjed a bárba is. Megkezdődnek a különféle tréfás szórakozások. Megnyílik Böde Gyula virtuositása.

Pontban 12 órakor kürtöző jelzi az éjfél kabaré kezdetét. A tánc egy rövid félórára megszakad. A rendezőség nyomatékosan kéri a közönséget, hogy a kabaré ideje alatt szíveskedjék csendben viselkedni és a terem két oldalán elhelyezett székeken helyet foglalni. A kabaré keretében fellépnek: Timár Ila, Sárvay Rózsi, Gálffy Erzs, Márkus Lajos, Kormos Ferenc, Bányász István, a Csokonai-színház kitűnő művészei, valamint a kiváló, nagy népszerűségnek örvendő Mikulay női művész jazz-zenekar.

A SZÉPSÉGVESZÉNY.

Fél egy órakor tovább folytatódik a tánc, amely hajnalig tart. Ugyanekkor megkezdődik a szépségverseny. A zsűri a nagyterem pódiumán foglal helyet s itt kaphatók a szépségversenyjegyek is, darabonként 10

filléres árban. — A szépségverseny eredményét fél három után hirdeti ki a bíró-bizottság. A részeredményekről félóránként hirdető-táblákon tudósítják a közönséget.

A legtöbb szavazatot kapott hölgyet a farsangkirálynőnek jelentik ki és megkoronázzák az Anny-kalapszalonnál adott díszes farsangi koronával. A nyertes megkapja a Laborfalvy Márkos Lujza dívatterme által felajánlott szép estélyi ruhát. Jutalmat kapnak a verseny többi résztvevői is.

Az eredményhirdetés után hajnalig megszakítás nélkül folyik a tánc.

VISSZATÉRŐ JEGYEK.

A rendezőség felhívja a közönséget szíves figyelmét arra, hogy bárki, aki a lépcsőkön lemegy, a feljárnál kérjen visszatérő jegyet, mert a Görbe Éjszákára szóló jegyek csak egyszeri felmenetelre érvényesek. Aki egyszer eltávozott, visszatérő jegy nélkül nem bocsátatik be a terembe. A visszatérő jegyért fizetni nem kell.

Debrecenben sok a gyermekági láz eset

A város közigazgatási bizottságának ülése kapcsán megírta a Debreceni Független Ujság, hogy dr. Láng Sándor tiszti főorvos jelentése szerint a téglavetőben a szegény emberek a földbe gödröket ásának ezekben a földbarlangokban laknak állataikkal együtt. Ugyancsak jelentést tett a főorvos a gyermekági lázas megbetegedésekről is. E jelentéssel kapcsolatban dr. Brunner Lajos szólt föl és rámutatott arra, hogy már hónapokkal ezelőtt felszólalt a téglavetőbeli és a szükségialások ügyében s intézkedést kért az ott fennálló állapotok megszüntetése érdekében. Akkor a főorvos kijelentette, hogy ő állandóan jelenti ezeket az állapotokat s most azt a javaslatot tette, hogy bizottságot küldjenek ki a kérdés megoldásának tanulmányozására. Szeretné, ha konkrétan javaslatot jönné a főorvos és a szociális és közegészségügyi szempontokból is igen káros és tarthatatlan állapotok megszüntetésére intézkedés történnék. Megdöbbenéssel látja, hogy míg Budapesten a kimutatások szerint kéthavonként is alig fordul elő egy-két gyermekági lázas eset, addig Debrecenben a fő-

Mindenütt beszélnek

az előkelő budapesti Bristol-szálló olcsó áraitól.

Szobák, (a fekvéstől függően) kitűnő napi ellátással, már 12 pengőtől kaphatók.

Dunai szobák, kilátással a gyönyörű budai hegyvidékre, méltányos áron.

Bristol-menü 2 pengő 40 fillér.

Mindennap ötórás tea és tánc. Kávéházi árak.

Vacsora rendes polgári áron. Tánc.

Hosszabb tartózkodás esetén további engedmények.

Bristol-szálló

Budapest-Dunapart.

JEGYARUSITAS.

A Görbe Éjszaka jegyei vasárnap este nyolc óráig az Arany Bika előcsarnokában, nyolc óra után a pénztárnál kaphatók. Belépőjegy 1 pengő 50 fillér. Négyszemélyes páholy 10 pengő, hatszemélyes 12 pengő. Páholyülés 2 pengő.

Ujabbban érkezett felülfizetések az ujságírók Görbe Éjszakájára: Magyar Nemzeti Bank fiókja 10, Fejér Ferenc 5, dr. Böszörményi Béla 5, dr. Kesserü Lajos 5, dr. Lárentz Béla 2, ifj. dr. Somogyi Zoltán 3, dr. Veress Géza 4, dr. Balla Bertalan 3, dr. Rényi Andor 5, Bartha István 5, dr. Vág Sándor 3 pengő.

A Görbe Éjszaka jelmezeseinek jutalmazására még a következő ajánléktárgyak érkeztek:

Takács Mihály (Csapó ucca 91.) egy üveg kölnivíz. A Görbe Éjszakan táncolókat a Takács-illatszertár remek keleti virágillattal beillatosítja.

Böde Gyula hentesárugyára egy sonka.

Farkas Margit virágüzlete egy virágkosár.

orvos havonként 3—4—5, sőt 6 és 7 esetről is jelent. Ez megdöbbenően nagy szám, mert hiszen e betegség ellen, ha egyszer jelentkezett, az orvostudomány alig tud mentséget. Azt kérde, mi ennek az oka. Kéri, hogy ennek földterítésére indítsa a főorvos vizsgálatot.

Dr. Láng Sándor főorvos a felszólalásra kijelentette, hogy a téglavetőbeli és szükségialásokban levő sajnálatos állapotok megszüntetése, ezeknek evakuálása pénzkérdés. Sajnos azonban, a városnak most nincsen pénze. A gyermekági láz esetekre vonatkozóan kijelenti, hogy ilyen esetek Budapesten is előfordulnak, még pedig halálos kimenetelűek. Annak, hogy Debrecenben az esetek nagyobb számát kell kimutatni, magyarázata az, hogy messze környékről Debrecenbe hozzák a gyermekági lázas betegeket s így ezek is Debrecen közegészségügyi statisztikájában szerepelnek. Persze, Debrecenben is előfordul 1 vagy 2 eset havonta. A gyermekági lázról Debrecenben megállapítható, hogy ezek a megbetegedések épen a rossz és egészségtelen lakások régiójában fordulnak elő ahol a lakosság

ben történhetik a fertőzés. Nagy oka a gyermekágyi láznak az abortusoknak nagy száma. Ö igyekszik az abortusokat megakadályozni, azonban ezeknek kinyomozása az eszközök elégtelensége miatt részben szinte lehetetlen s még a rendőrséget is igen nehéz, sokszor szinte megoldhatatlan feladat elé állítja. E baj oka mélyen gyökerezik, társadalmi baj, a társadalom rákfenéje az abortus. Igéri, hogy az egészségügynek e sötét pontját igyekszik minden erejével eltörölni és megszüntetni.

A választ tudomásul vették.

Gazdaggyűlés Debrecenben

A Magyar Gazdaszövetség február 14-én a Déri-muzeum dísztermében a Debreceni Gazdasági Egyesülettel karöltve gazdaggyűlést rendez. A gyűlésen képviselteti magát a földművelésügyi minisztérium is.

Fecske est

A maga nemében egyedül álló szellemi élvezetben részesíti a Tiszántúli Madárvédelmi Egyesület és a Mon. Olasz-magyar baráti kör Debrecen közönségét, amikor 8-án, hétfőn este háromnegyed 9 órakor az Angol Királyi-zöld termében Fecske-estet rendez.

Az egész este e legkedvesebb madarunknak, a fecskének lesz szentelve. Lesz komoly szakelőadás fecskéink életéről s viszontagságos vonulásáról, az olaszoknak velők szemben tanúsított viselkedéséről s általában az olasz madárfogásáról, erre leghivatottabb szakember, dr. Nagy Jenő, a Madárvédelmi Egyesület alelnöke részéről. — Lesznek azonban énekszámok, szavaltatok is, amelyek mind arról fognak tanuskodni, hogy e kedvenc madaraink mennyire benne vannak a költészetben és irodalomban és pedig nemcsak nálunk, hanem az olaszoknál is. Eddig a nagyközönség azt hitte, hogy az olaszok a fecskét csak az olajos serpenyőkben szeretik, ezután azonban már tudni fogják azt is, hogy ez nem egészen így van, mert az olaszok is szeretik és Isten madárkájának is nevezik a fecskét s az egykor is csak szorványosan előfordult fecskefogás most már teljesen megszűnt. A Tiszántúli Madárvédelmi Egyesület és az olasz Montikör e fecske-estével nem csupán csak a fecskék életét óhajtja ismertetni és e kedves madarainkat még jobban megkedveltetni, hanem egyúttal egy, az olaszokkal szemben már régen fennálló s a köztudatba már teljesen begyökeresedett vádat akar törölni, amely sok esetben megakadályozza az olasz és magyar lélek igazi együttérzését.

Szerepelni fognak még a két egyesület elnöke, Sszztina Jenő és Csobán Endre, Hoór-Tempis Erzsébet (olasz dalok), Tuster Jolán (magyar szavalt), Gergely Sándor (olasz szavalt), Vidoni Jenő (zongora). S előadásra kerül még egy olasz vadásztánc is.

Ez estére szívesen látja a rendezőség nem csupán a két egyesület tagjait, hanem a madárvilág minden egyes barátját, akik a múlt ősszel aggodalommal kísérték a rossz időjárás miatt oly inséget szenvedő kedves madaraink sorsát. Belépődíj nincsen.

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

HIREK

A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG telefonszámai:

Kiadóhivatal 20-18
Fiókiadóhivatal és kölcsön-könyvtár 23-37
Szerkesztőség nappal 19-20
Szerkesztőség éjjel . . . . . 20-18 és 32-12

Előfizetőinkhez

Felkérjük mélyen tisztelt előfizetőinket, hogy haladéktalanul sziveskedjenek előfizetési hátralékaikat kiadóhivatalunkba beküldeni, miután a mai súlyos viszonyok rendkívüli erőpróbára teszik egy olyan lap költségeinek fedezését, mint a Debreceni Független Ujság, amely sem pártoktól, sem más érdekcsoportoktól sápot nem huz: ki zárólag olvasóink támogatására támaszkodik.

Postatakarék befizetési lap száma: 29.910.

Tisztelettel:
A KIADÓHIVATAL.

— Időjósolat. Derült, vagy legfeljebb az északkeleti határvidéken gyengén felhős, száraz és igen hideg idő.

— Vasárnapi istentiszteletek a református templomokban. Nagytemplom: d. e. 10 óra: Kolozsváry Kiss László; d. u. 5 óra: ösgyűlés: Csikesz Sándor. Kistemplom d. e. 9 óra: Baja Mihály; 11 óra: dr. Farkas Pál; d. u. 5 óra: dr. Farkas Pál. Kossuth ucca d. e. 10 óra: Kovács József; 5 óra: Madar Zoltán. Árpádtér d. e. 10 óra: Szabó Gyula; d. u. 3 óra: Szabó Géza. Ispotály d. e. 10 óra: dr. Dancsházy S.; d. u. 5 óra: vall. estély: Molnár Ferenc. Homokkert d. e. 10 óra: ösgyűlés; d. u. 3 óra: Murányi Árpád th. Dóczy-intézet d. e. 10 óra: Török Tibor. Nyilastelep d. u. 3 óra: Biró Béla. Csapóker d. e. 10 óra: Bárd. Ferenc th.; d. u. 3 óra: Halász András. Fancsika d. e. 10 óra: Vajda László. Ebes d. e. 10 óra: Bagdy Dániel. Boldogfalva-kert d. u. 3 óra: ösgyűlés: Kalas Ferenc. Ondód—Vedres-dűlő: Halász András. Egyek d. u. 3 óra: vit. Szabó Endre. Szepes d. e. 10 óra: vit. Szabó Endre. Pallag d. e. 10 óra: Uray Sándor. Kerekes-telep d. u. 3 óra: Bottyán János th. Nyulas d. e. 10 óra: Tantó Sándor. Szikgát d. u. 2 óra: Mezey Béla. Sámsoni uti isk. d. u. 4 óra: vallásos ünnepély: Bárdi Ferenc th. Kishegyesi uti áll. isk. d. u. 3 órakor. Wolaffka-telep d. u. 3 óra: Rápolthy Á. th.

Japán tengerészkatonaik kiürítik Sanghaj egyik negyedéből a polgári lakosságot.

— Az evangélikus templomban vasárnap délelőtt 9 órakor egyházi ének, 10 órakor prédikál: Madar Zoltán ref. s.-lelkész. Az oltári szolgálatot végzi Poputh Viktor h.-lelkész. 11 órakor vasárnapi iskola.

— Istentisztelet az unitárius templomban. A debreceni, Hatvan ucca 24. szám alatt lévő unitárius templomban vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel rendes vasárnapi istentiszteletet tartanak. Ez alkalommal imádkozik és prédikál: dr. Csiky Gábor budapesti unitárius misziós lelkész. A templom fűtve van. Istentisztelet után gyűlés lesz.

— Közgyűlés a városnál. A tanácsi értekezlet abban állapodott meg, hogy e hó 11-ére kisgyűlés, 12-ére pedig a közgyűlés összehívását kéri a főispántól.

— Utkiugró az országuton. Debrecen város közigazgatási bizottságának ülésén Öry István ama kérésére, hogy az országutakon csináltassák meg a kitérésekre alkalmas kiugrókat, Kovács Gyula műszaki tanácsos, az államépítészeti hivatal főnöke kijelentette, hogy amint a szükséges fedezet rendelkezésre áll és másfelé elfoglalt utkaparó felszabadulnak, a kiugrókat megcsináltatja.

— Érdekes előadásban ismertette Jánossy Gyula dr. amerikai tapasztalatait. Szombaton délután a Kollégium dísztermében a KIE előadást rendezett, amelyen nagyszámu közönség jelent meg. — Az előadást dr. Jánossy Gyula egyetemi tanársegéd, a KIE ügyvezető elnöke tartotta „Az amerikai élet tanulságai” címmel. Végig lebilincselő, élvezetes előadásban mondotta el nagyértékű tapasztalatait amelyet a közönség nagy figyelemmel hallgató végig és nagy tüsszel köszönt meg.

— Öngyilkos pénzügyi altiszt. Vitéz Dáry István pénzügyi altiszt pénteken este Batthyany uccai lakásán felakasztotta magát. Mire tettét észrevették, a pénzügyi altiszt kiszervezett. Temetésére az ügyészség engedélyt adott.

— Gazdasági előadás. A Debreceni Gazdasági Egyesület felkérésére február 7-én zsarolyáni Szekeres Endre dr. gazd. akad. r. tanár „A földhasználat reformja” címmel tart ismeretterjesztő gazdasági szakelőadást délelőtt 11 órai kezdettel a Polgári és Gazdakör helyiségében. A földhasználat közérdekű kérdéseinek igazságos rendezése ugy a földtulajdonosok, mint a földbérlet régi törekvése. Az értékesnek ígérkező előadás iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

— Eljegyzés. Goldstein Böske és Krajnik Sándor (Debrecen) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Dr. Darkó Jenő egyetemi tanár előadása a Munkás-Otthonban. A debreceni munkásszervezetek vasárnap délután fél 6 órakor a Munkás-Otthon nagytermében ismeretterjesztő előadást rendeznek a következő műsorról: 1. Ember Ernő verse. Szavaltja: Kovács Lajos. 2. Magyar utazók. Előadja: dr. Darkó Jenő egyetemi tanár. 3. Táncduett. Előadja: Nagy Manci és Vedres Lajos. 4. A bünös zsidó. Párjelenet. Előadja: Csillag S. és Schwab G. 5. Műdalok. Énekl: Kovács József. 6. Táncduett. Előadja: Greizler Illya és Geng György. 7. A halál küszöbén. Dráma egy felvonásban. Irta: Törndberg. Belépődíj nincs. Idényjegyek válthatók.

— Pályázatok a tisztviselői állásokra. A Debrecen sz. kir. város törvényhatóságánál üresedésben lévő II. és III. kerületi (belső) tisztviselői állásokra, valamint az ezen állások betöltésével esetleg megüresedő két külsőségi kerületi tisztviselői állásra beérkezett pályázatok a következők: 1. Dr. Korpássy D. László behelyettesített tisztviselő; 2. dr. Mayer Elek külsőségi VII. kerületi tisztviselő; 3. dr. Salánki József külsőségi V. kerületi tisztviselő; 4. dr. Rássó Vilmos orvos; 5. dr. Csikos István nyirmadai körorvos, behelyettesített tisztviselő; 6. dr. Tolvaj István nyirbogatói körorvos; 7. dr. Hetey Gusztáv hajdusámsoni községi orvos; 8. dr. Félégházy Sándor orvos; 9. dr. eberswaldi Siegler János egyetemi adjunktus; 10. dr. Vidovszky László budapesti orvos.

— A könyvületes emberek figyelmébe ajánljuk Róth Adolf 80 éves, egykor igen ismert és jómódu debreceni szabómestert, aki magatehetetlenül, nagy szegénységben, a Ghillányi-laktanya hátlékalanok menedékhelyén nyomorog, beteg feleségével együtt. Olyan szegények, hogy az inszégakciónál kapott fát sem bevitetni, sem felvágatni nem tudják s így nem is főzhetik meg ételmüket sem, eltekintve attól, hogy a nagy hidegben csaknem megfagynak. Akinek jó szíve van, — ha csak pár fillérrel is — megsegíti őket. Minden adományt átvesz és hozzájuk juttat a kiadóhivatal.

— Kulenkampff a budapesti rádióban. Különleges élvezete lesz hétfőn este a rádiósoknak: Kulenkampff, a világhírű német hegedűművész a budapesti filharmonikusok ünnepi hangversenyén, melyet Dohnányi vezényel, Brahms hegedűversenyét játsza. Kulenkampff kedden este 8 órakor Debrecenben az Arany Bikában, a Zenekedvelők Köre III. bérleti estjén hangversenyez gyönyörű műsorról. Kulenkampff szereplése nemcsak művészetért nevezetes. Ő a német kulturszövetség magyar-német kulturális cserekapcsolata során jött Magyarországra. A német szövetség közbenjárására adták elő Berlinben a „Bánk bán” operát, rendeztek a berlini és hamburgi rádióban magyar zenetestet, ismertették a magyar kultúrát több német egyetemi városban s végül, mint a magyar Rotaryhoz tavaly intézett átirathból kitűnt, elsőnek álltak a magyar revíziós törekvések mellé. Kulenkampff a magyarságnak, a magyar kultúrának igaz barátja s már ezért is megérdemli, hogy a debreceni közönség szeretettel fogadja.

— Lábát törte a Bika-kávéházban. Krausz Aurél 47 éves budapesti műszaki kereskedő Debrecenben, az Arany Bika-kávéházban szombaton délután megcsuszott és olyan szerencsétlenül esett el, hogy a térde eltört. A mentők részítették első segélyben.

stein Böske és recen) jegye- ertesítés he-
 etemi tanár elő-
 an. A debreceni
 vasárnap dél-
 Munkás-Otthon
 jesztő előadást
 üsorról: 1. Em-
 Kovács Lajos.
 dja: dr. Darkó
 Tánccsüet. Elő-
 edres Lajos. 4.
 met. Előadja:
 5. Műdalok.
 6. Tánccsüet.
 -lya és Geng
 zöbén. Dráma
 rindberg. Be-
 k válthatók.
 ti orvosi álla-
 kir. város tör-
 sben levő II.
 gégi) tisztí orz-
 ezen állások
 megüresedő két
 orvosi állásra
 a következők:
 zló helyettese-
 r. Mayer Elek
 tisztí orvos; 3.
 öségi V. kerü-
 Rássó Vilmos
 tván nyirmadai
 tt tisztí orvos;
 rirbogatí köror-
 tív hajdusám-
 dr. Félégyházy
 erswaldi Siegler
 us; 10. dr. Vi-
 sti orvos.
 mberek figyel-
 Adolf 80 éves,
 z jómódu deb-
 laki magatehe-
 ényességben, a
 léktalanok me-
 g. beteg fele-
 an szegények,
 kapott fát sem
 tni nem tudják
 meg élelmüket
 hogy a nagy
 fagynak. Aki-
 csak pár fil-
 őket. Minden
 hozzájuk juttat
 lapesti rádióban.
 z hétfőn este a
 pff, a világhírű
 budapesti fil-
 hangversenyén.
 ényel, Brahms
 u. Kulenkampf
 Debrecenben az
 kedvelők Körö-
 versenyez gyö-
 kampiff szerep-
 léért nevezetes.
 tség magyar-
 akciója során
 német szövét-
 k elő Berlinben
 endeztek a ber-
 an magyar zene-
 agyar kulturá-
 városban s vé-
 otaryhoz tavaly
 elsőnek álltak
 rekvések mellé.
 ságnak, a ma-
 barátja s már
 gy a debreceni
 agadja.
 ika-kávéházban.
 budapesti mű-
 recenben, az
 szombaton dél-
 yan szerencsét-
 térdé eltört. A
 s segélyben.

Az ispotályi templomban ma dél-után öt órakor vallásos estély lesz. — Prédikál Molnár Ferenc lelkész, imádkozik Felker János és Szabó Gyula, énekel: Benyhe Imre kántor, szaval ifj. Benyhe Imre.

Értesítés. Szerdán, e hó 10-én megkezdjük rőfös, divat, kész fehérnemű, kötszövött nagyraktár árusítását szencziócs olcsó árakban. Brüll üzlet, Piac u. 29. Városházával szemben, kékre festett kirakat. Elhalálozás miatt eddig még nem létezett olcsóság.

A homokkerti ref. egyházzész vasárnap délelőtt 10 órakor a homokkerti részére a ref. olvasókönyv; dél-után 3 órakor az I. sz. gazd. iskolában a boldogfalvikertiek részére istentisztelet keretében a gyülekezeti életet ismertető u. n. ösgyűlést tart. Ez ünnepi alkalomra minden gyülekezeti tagot szeretettel meghív a egyházzész elnöksége.

A részegre az Isten is vigyáz. Erdei József és Müller Antal gazdálkodók a napokban lakodalomba voltak meghíva és szekerén indultak Hajduhadházi Téglásra. A lakodalomban jól mulattak és késő estezaka részegen indultak hazafelé. Utközben elaludtak a szekerén és a lovak a vágányokra tévedve, huzták a szekeret hazafelé. A hajduhadházi állomáson szolgálatot teljesítő vasutasok nagy meglepetéssel látták, hogy befordul az állomás elé a kétfogatu „vonat”. Le akarták vezetni a lovakat a sinekről, de elkéstek, mert egy berobogó vonat mozdonya elütötte a szekeret, ám olyan szerencsésen, hogy sem a lovaknak, sem a két részeg gazdálkodónak nem történt baja. A csendőrség jelentése alapján közveszélyű cselekmény miatt megindult az eljárás a gazdálkodók ellen.

Halálozás. Sulyos csapás érte dr. Bösörmenyi Béla debreceni ügyvédet, édesapja, Bösörmenyi Géza nagyváradi ügyvéd 85 éves korában elhunyt. Az elhunyt 55 évig volt ügyvéd Nagyváradon és ünnepelt nesztora volt a nagyváradi ügyvédeknek. Temetése vasárnap délután van Nagyváradon.

A NYUGAT február 1-i számát Kosztolányi Deszö „Iró és bátorság” című nagy tanulmánya vezeti be, melyben Móricz Zsigmonddal száll vitába. Cikkeket irtak Lengyel Géza (Korunk formái), Gyegyai Albert (Gellér Oszkáról), Schöpflin Aladár (Kassák Lajosról). Novellát Molnár Akostól és Zerdahelyi Józseftől, regényt Vass Tamástól, verset Fodor Józseftől, Gellért Oszkártól és Szabó Lőrincstől közöl az új szám, amelynek kritikai rovataiból meg Hevesi András, Illés Endre, Szerb Antal, Illyés Gyula, Kardos László, Schöpflin Aladár és Farvas Zoltán írásait kell kiemelnünk. A szám ára 2.— pengő. Negyedévi előfizetés 10.— P. Kiadóhivatal: V. Vilmos császár ut 34., félelelet. Telefon: Aut: 165—85.

Hírek a rendőrségről. Cine Bálint 22 éves boltiszolgát a gazdája elküldte egy mázsa burgonyával a vevőhöz és felhatalmazta, hogy a burgonya árát vegye fel. Cine felvette a pénzt, de azzal nem számolt el, hanem elmulattatta Cinét elfogták és átadták az ügyészségnek. — Dánér Erzsébet Nap ucca 16. szám alatti lakos panaszt tett ismeretlen tettes ellen, aki az udvarára kiterített ruhaneműket ellopta. — Molnár István Csapó ucca 17. és Fodor Rudolf Nap ucca 14. szám alatti lakosoknak ellopták a kerékpárjaikat. — Pávay Mihály százados Rákóczi u. 59. szám alatt levő lakásáról elloptak egy Csárdás névre hallgató, 200 pengő értékű fehér puli kutyát. A lopások ügyében megindult a nyomozás.

Percel Carola, Adler Renée táncintézetében bakfis-, diák-kolon 16-án. Felnöttek csoportja 11-én kezdődik. Beiratkozni lehet egész nap.

Elvadult házikacsák a Hortobágyon

December elején két olyan ismeretlen vadkacsát lőttek a Hortobágyon, amiket semmiféle határozókönyv segítségével nem lehetett meghatározni. Átnézve a tenyésztett házi kacsák hosszú sorát, az egyik felgyógyult és ma is életben lévő példány fehér begyű kacsában a francia eredetű Duclair, vagy az u. n. svéd vagy pomerániai házi kacsát, illetve annak eddig még ismeretlen eredetű korcsát ismertem fel.

A tudományos szempontból igen érdekes eset felderítése céljából arra kérem a magyar kacsatenyésztőket, hogy tudassák velem, hogy hol és kicsoda tenyészt ilyen fehér-torkú és begyű vadkacsa vagy egészen sötét színű kacsákat s hogy honnan szökhettek meg ezek az elvadult, jó repülő, de mégis kissé bizalmas viselkedésű vad „szelid kacsák”? Az se lehetetlen, hogy e madarak Északról jöhettek, amikor megszállotta őket is a vonulás izgalma, hiszen nem egy esetben került már el hozzánk a német állatkertekből megszökött exotikus diszkacsa. Szíves értesítést kér dr. Nagy Jenő, Madárvédő Egyesület, Debrecen, Erdősor 5.

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

Blokmalt meghódította a világot. Kőhögés és rekedtség ellen milliók használják ezen kitűnő ízű cukorkát. A Blokmaltot már utánozzák, azért kérjen valót Blokmaltot 30 fillérért. Debrecenben kapható: a Somogyi és Korzó drogériákban.

Elveszett fehér spicc kutya. Megtalálói jutalom ellenében szíveskedjenek átadni: Humyadi u. 17., dr. Probstner.

Miss Magyarország 1932. jövője. A Színházi Élet új számában a legnevezebb asztrológus, grafológus és jósmond jövendőt Lampel Icának. — Miss Magyarország 1932-nek. Az érdekes jóslásokat Budapest leghíresebb fényképészeinek az új Missről készült felvételei díszítik. Bemutatja a Színházi Élet Lampel Icát családi körben is. Teleky Sándorné grófnő irt érdekes cikket a szépségverseny lefolyásáról és a zsüri munkájáról. Karinty Frigyes búvész előadást tart az új Színházi Életben. Incze Sándor népszerű hetilapjának új száma bejelent az országos brídge-verseny rendezését. Gaál Franciska, mint állatidomító, Megyeri Ella cikke a spanyol nőkről, Alpár Gitta házassági bonyodalmairól, az új pesti szindarabok legszebb toalettjei, női olimpiász, Krudy Gyula és Feiks Jenő cikkei, a legjobban bridgelő pesti hölgyek fényképei és rengeteg érdekes cikk és gyönyörű mélynyomású kép van még a Színházi Élet új számában, amely háromfelvonásos szindarabmellékleten kívül érdekes új folytatást közöl Kálmán Jenő „Ez a kutya eladó” című új regényéből. Teljes gyermekújság, kotta és kézimunkamelléklet egészíti ki a Színházi Élet új számát, amelynek ára 1.— pengő, negyed évi előfizetési díj 10.— pengő. Kiadóhivatal: Budapest VI., Aradi u. 8. szám.

RADIO

VASÁRNAP, február 7.

BUDAPEST. 9: Hírek, kozmetika. — 10: Ünnepi istentisztelet a budavári koronázó főtemplomból a pápa ösztönzése koronázásának 10. évfordulóján. — 11.15: Evangélikus istentisztelet a Deákteri templomból. Prédikál Raffay Sándor dr. püspök. — Utána: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — Majd: Zenekari hangverseny. Karnagy: Vaszy Viktor. Közreműködik: Kovács Ilonka. — E hangverseny szünetében: Márkus László felolvasása: „Elkallódó kincseink”. — 2: Gramofon-

MOZIK MŰSORA:

Február 7-8-án.	Vasárnap:	Hétfő:
VIGSZINHAZ 3-5-7-9 óra.	VIKTÓRIA, hangos filmoperett. Verebes Ernő, Gretl Theimer, Petrovics Sz.	VIKTÓRIA, hangos filmoperett. Verebes Ernő, Gretl Theimer, Petrovics Sz.
URÁNIA 3-5-7-9 óra.	A négy renegát, hangos dráma. Myrna Loy, Warner Baxter, Noah Beery.	A négy renegát, hangos dráma. Myrna Loy, Warner Baxter, Noah Beery.
APOLLÓ 3-5-7-9 óra.	Lady Hamilton. Főszereplők: Liane Haid és Conrad Veidt.	Szünet.

Vigszínház és Uránia vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel zóna-előadás.

hangverseny. — 3: A m. kir. földmivélségi miniszterium rádióelőadásorozata. — 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. — 4.45: A Berend szalonzenekar hangversenye. — 5.40: A Magyar Zene Barátai Országos Egyesületének hangversenye a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből. — 7.40: „Vidámságok.” Irta és felolvassa: Molnár Jenő. — 8: Szabó Lujza és Palló Imre ária- és daltéje. Zongorán kísér Berg Ottó. — 8.45: Pontos időjelzés, sport- és ügetőversenyeredmények. — 9 órától éjjelűtán 1 óráig: A „Rádióélet” rádióbálja.

HÉTFŐ, február 8.

BUDAPEST. 9.15: A m. kir. Mária Terézia 1. honvédegyaloezred zenekarának hangversenye. Karnagy: Fricsay Richárd. — 9.30: Hírek. — Közben 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. Vízállásjelentés magyarul és németül. — 12: Déli harangzó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. — 12.05: Szalonzenekari hangverseny. Karnagy Bertha István. — Közben 12.25: Hírek. — 1: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. — 4: Asszonyok tanácsadója (Arányi Mária előadása). — 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, hírek. — 5: Károlyi

A Meteor mozi műsora

Telefon: 14-26.
 —
 Ma, vasárnap:
 „Varsói citadella” Hangos orosz világgifilm Várkonyi-val. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. Csak délután 3 órakor félhétárakkal.

Árpád és cigányzenekarának hangversenye. — 6: Német nyelvoktatás (Szentgyörgyi Ede dr.). — 6.30: Részletek Komjáthy-Emőd-Török „Fizessen nagysád” c. operettjéből. Előadja a Vigszínház zenekara Komjáthy Károly vezényletével. Közreműködik Tóth Erzi és Kalmár Pál. — 7.05: A Magyar Elektrotechnikai Egyesület rádiószaksztályának előadásorozatában Molnár János felolvasása: „A beszéd és a zene elektromos nyelven”. — 7.35: A Filharmóniai Társaság hangversenyének ismertetése. — 7.40: A Filharmóniai Társaság hangversenye a m. kir. Operaházból. Karnagy Dohnányi Ernő dr. Közreműködik Kulenkampf Georg hegedűművész. — Utána: Pontos időjelzés, hírek, időjárásjelentés. — Majd: Bura Sándor és cigányzenekarának hangversenye az Emke-kávéházból.

A Bocskay csapata tornateremben, a vezetőség zöld asztalnál dolgozik

Pénteken este választmányi ülést tartott a Bocskay az Angol Királyi nagyteremben. Az ülésen Hegyemegi Kiss Pál elnökölt, aki egyre jobban belekapcsolódik a klub ügyeibe és nemcsak szóval, hanem tettel is igazolja, hogy méltó vezért választott Debrecen futball társadalmára.

Az ülésen igen sokan jelentek meg, ami fényesen bizonyítja, hogy az új rendszernek vannak csak igazi hívei. Az előterjesztések során a vezetőség tájékoztatta a választmányt a klub anyagi és sportügyeiről. Elhatározták, hogy a Bocskay hívei minden pénteken 5 és 7 óra között barátságos megbeszélésre jönnek majd össze az Arany Bikában és itt mindenki elmondhatja észrevételeit.

A csapatra vonatkozóan a vezetőség úgy nyilatkozott, hogy a játékosgárda kiegészítésétől nem idegenkedik, sőt Zemler, Fejér dr. és egy tehetséges amatőrzjátékos megszerzése érdekében már komoly lépéseket is tett. Vampetics, aki jelenleg a vezetőségben foglal hely-

lyet, szintén kijelentette, hogy bármikor szívesen áll a klub rendelkezésére.

A játékosok: Opatá, Mátéfi, Buday és Remmer kivételével már itt vannak és a hideg idő miatt egyelőre a DTE tornacsarnokában treniroznak Schmidt Gyula, az ismert testnevelő tanár vezetése mellett.

Átszervezik a szertárt is, a csapat új felszerelést kap, míg a használt felszerelésből a DTE csapatát ruházza fel a Bocskay nagylelkűen.

A további munka az időjárástól függ. Szép idő esetén már a pályatréningek is megkezdődnek, sőt 14-re meghívta a Bocskay a Nagyváradi Törökvs csapatát, de ugyanerre a napra tárgyal a Bohn SC-vel is.

Február 21-re, a bajnoki szezon megelőző vasárnapra kupa-mérkőzést tervez a Bocskay, még pedig a soron következő Ferencváros csapatával. Ebben az irányban is folynak a tárgyalások.

A Villanygyári „Toldi” baseball-csapat összes tagjait kérem, hogy február 10-ikén, szerdán este 6 órakor az Önképzőkör új clubhelyiségében, Piac ucca 32. szám alatt okvetlenül megjelenni szíveskedjenek. Il-
 lés, csapatkapitány.

Ma délután 2 órakor kezdődik Keletmagyarország ifjúsági birkozóversenye

A Magyar Birkozó Szövetség keleti kerületének rendezésében lebonyolításra kerülő kerületi ifjúsági birkozóverseny ma, vasárnap délután 2 órakor kezdődik a DTE Magoss György tér 9. szám alatti tornatermében.

A versenyre, mint ahogy az előrelátható volt, a keleti kerület sportegyesületei legjobb ifjúsági versenyzőit neveztek be s így az egyes súlycsoportokban igen érdekes és izgalmas küzdelmek várhatók.

Eddig a következő birkozókat neveztek be egyesületeik:

Pehelysúlyban: Tarcsay Dmte, Farkas Dvsc, Laczkovszky Nyvsc.

Könyvsúlyban: Penyige Dmte, Kohn Dmte, Selyem Dvsc, Tukarc Dvsc, Járosik Nyvsc, Mike Nyvsc.

Kisközépsúlyban: Pekurár Dvsc, Leskó F. Nyvsc, Leskó M. Nyvsc, Tasi Nyvsc, Fábián Dte, Som Dte.

Nagyközépsúlyban: Kun Dvsc, Cziráky Dmte, Weisz Dte, Tóth Dte, Stelle Deac.

Nehézsúlyban: Csik Dmte, Laboncz Dvsc, Czilbesz Nyvsc.

Nem küldötték még be, de szereplésük biztosra vehető a Nagykáti Turul és a Szolnoki Mte birkozóinak.

Az igen érdekesnek ígérkező, komoly versenyre felhívjuk a közönség figyelmét. Belépődíj nincs, a ruhatári jegy megváltása kötelező.

SZÍNHÁZ MŰVESZETI

MŰSOR:

VASÁRNAP délután: *Maya*. Operett.
— Este: *Cserebogár*, sárga cserebogár. Operett.

A SZÍNHÁZI IRODA HIREI

CSOKONAI-SZÍNHÁZ.

MA

Vasárnap kivételesen csak 2 előadás! Délután 3 órakor a lezártított olcsó, vasárnap d. u. helyárakkal az éden sláger operettje:

MAYA

Vasárnap este 8 órakor **BEMUTATÓ! ITT ELŐSZÖR! OPERETT UJDONSÁG!**

Erdélyi Mihály, a „Lehullott a rezgő nyárfa” és a „Mit susog a fehér akác” kitűnő szerzőjének legújabb sláger operettje:

Cserebogár, sárga cserebogár (Tahi Tóth Veronika).

Főszereplők: Sz. Patkós Irma, Fáskerthy Mária, Apor Klári, Márkus L., Várady P., Kormos F., László Gy., Bányász I., Rónay B., Szabó I.

Hétfőn este 8 órakor A Nemzeti Színház legnagyobb sikerű ujdonsága:

PORCELLÁN

Kedden este 8 órakor **ADA SARI, SZÓRÁD FERENC és CSÓKA BÉLA** vendégfellépéssel:

TRAVIATA.

Péntek, szombat, vasárnap **SARKÁDY ALADAR**, a főváros kedvenc komikusának 3 napos vendégjátéka:

SZERETEM A FELESEGEM Siessen jegyét biztosítani!!

KÖNYVESHAZ

Az e rovatban felsorolt könyvek kaphatók: *Hegedüs és Sándor irodalmi és nyomdai r.-t.* könyvkereskedésében, Debrecen, Piac ucca 34. szám.

Az Athenaeum 2 pengős könyveinek negyedik kötete: Bródy Lili: A Mancsi megjelent. Bródy Lili, a rendkívül tehetséges fiatal író új hangot és új témát hoz ebben az új regényében; egy új hősnőt mutat be a közönségnek, a mai budapesti lányt, sőt talán az igazi budapesti lányt. Egy pesti polgár huszszentős lánya jelenik meg a regény első oldalán, elviccelt pesti szegénységben élő, filléres regényt olvasó, fiukkal „lógó”, rosszulnevelt budapesti lány, aki kétségbeeszi a családot. Apától anyáig, nagynéniktől kisöccsig, barátnőtől a fiúig, mindenkiből minduntalan feltör a kérdés: mi lesz a Manciból? Csak Mancsi nem akar semmit tudni erről a kérdéssel, élni a rosszulnevelt huszszentős lányok édes-lusta életét a hétköznapi, egyre kopottabb, egyre több zálogcédulától terhelt lakásban, ahol csak a spájz őrzi Mancsi hirtelen fellobbant energiáinak dicső emlékeit: tornacipőt, mert Mancsi egyszer tornatanárnő akart lenni, angol füzetét, mert Mancsi kezdett angolul tanulni, hervadt selyemkeppelt, amiben Mancsi a magyarszármazású filmkirály előtt jelentkezett a Ritzben, mert egyszer filmszínésznő is akart lenni és a régi udvarlók képeslapjait, mert Mancsi mamája tizennyolc éves korában férjhez is akarta adni. A Mancsi az, akit Pesten jópofának hívnak a hetedik kerületben s akit mindannyian ismerünk, mert ott drukkol az ingyen páholyban a meccsen, ott szorong a villamos peronján, amikor a kocsis másik végén van a kalauz, belvárosi kirakat előtt nézi le a modellt a házi-varrónőnek és a barátnőjétől kér kölcsön ezüsttridikult, ha színházba megy. Ez a Mancsi indul a regény első oldalán, ez a Mancsi gondolatlanul boldogságában a fiúval, amíg csak le nem csapnak a pesti menykövek és megváltoztatják az életét. Más ember, elgondolkodó ember, szenvedéseken megedzett ember, tiszta ember — ember lesz a Manciból a regény végén. A kitűnő regény az Athenaeum 2 pengős regénysorozatának negyedik köteteként jelent meg.

KÖZGAZDASÁG

CSÖKKENT A FORGALOM A GABONAPIACON.

Határidőüzlet: Buza: márc. 12.12, 13, 15, 10, 08, 06, 11.91, 98, zárlat 11.95—97, máj. 12.93, 92, 95, 87, 80, 75, 79, zárlat 12.75—77. Rozs: márc. 13.18, 23, 18, 15, 13, 12.95, zárlat 13.06—10, máj. 13.75, 78, 85, 75, 70, 64, zárlat 13.08—70.

Készárúüzlet: Buza: tiszai 77 kg. 12.30—13.00, 78 kg. 12.45—13.15, 79 kg. 12.60—13.30, 80 kg. 12.70—13.40, felsőtiszai, jászai, dtuli 77 kg. 11.70—11.85, 78 kg. 11.85—12.00, 79 kg. 12.00—12.15, 80 kg. 12.10—12.25, pestvidéki, bácskai 77 kg. 11.95—12.10, 78 kg. 12.10—12.25, 79 kg. 12.25—12.40, 80 kg. 12.35—12.50. A különleges (80 kg.) tiszai buza 13.70—14.50 P. Rozs: pestv. 12.70—12.80, egyéb rozs 12.70—12.80, tak. árpa I. 16.75—17.00, tak. árpa II. 16.00—16.50, zab I. 21.50—22.00, zab II. 21.00—21.25, ti. tengeri 14.30—14.40, egyéb teng. 14.30—14.50.

TERMÉNYTÖZSDE-ZÁRLAT.

Csikágó, február 6. (Zárójelben az előző napi zárlat.)
Buza: (55.50) 55.50, (58.125) 58.75, (58.25) 58.75—875, (58.50) 60.125, tengeri: (36.75) 36.125, (39.125) 39.25,

Minerva személyautó

hatüléses, használható állapotban olcsón eladó. Tóth és Sebestyén, Fűrdő u. 2. sz. Telefon 26—10.

(41.125) 41.25, (42.375) 42.50, zab: (—) 24.50, (25.25) 25.25, 24.625, (—) —, rozs: (—) —, (45.25) 45.50, (43.375) 46.75, (—) 47.50.

Liverpool: 5/1 7/8, 5/4, 5/6 5/8.
Buenos-Ayres: Buza 6.06, 6.18, 6.31, tengeri 4.15, 4.26, 4.12, zab 4.80.

VALUTAARFOLYAMOK.

1 angol font 19.50—19.90, 100 belga 79.50—80.10, 100 cseh korona 16.94—17.04, 100 dán kor. 108.20—109.20, 100 dinár 10.10—10.18, 100 dollár 570.50—573.50, 100 francia frank 22.40—22.60, 100 hollandi forint 229.85—231.25, 100 lengyel zloty 63.95—64.45, 100 lei 3.48—3.54, 100 leva 4.08—4.18, 100 lira 29.50—29.80, 100 német márka 135.45—136.25, 100 norvég kor. 106.40—107.40, 100 svájci frank 110.70—111.40, 100 svéd kor. 110.20—111.20.

Debreceni termény- és takarmány- piaci árak:

Buza 10.30—10.50, rozs 10.50—10.70 és boletta, árpa 15.50—16.00, tengeri 12.60—13.00, lucerna 8.60—10.00, búkköny 8.00, szalma 1.60—2.00, cukorrépa, 3.00—3.30.

ARVERÉSI HIRDETÉNY.

A debreceni kir. járásbírósnak 1931. P. 22.658/3. sz. végzése folytán Daróczi József ügyvéd által képviselt dr. gróf Semsey László balmazújvárosi lakos javára 1388 P 12 fill. tőke és jár. erejéig az árverés elrendeltetvén, ennek megtartására 1932 febr. 10. napjának d. e. 1/2 11 órája tüzetik ki Tiszacsegére a Kismajorba, amikor is el fognak adni a lefoglal, 34.260 P-re becsült szarvasmarhák, juhok és csikók.

Debrecen, 1932 jan. 20.

Lőrincz Endre
bir. végrehajtó.

25,042—1932. aü.

HIRDETÉNY.

Felhívja a városi adóhivatal a város lakosságát, hogy a város határában termelt, vagy vidékről a város területére akár tengelyen, akár vasuton, akár posta útján behozott fogyasztási adó köteles cikkeket — bor, sör, hus és szesz italokat — a behozattól számított 24 óra alatt a városi adóhivatalnál a hivatalos órák alatt bejelenteni el ne mulassza. Közli a városi adóhivatal a város összes lakosságával azt, hogy az összes behozatalt utakat fokozott és szigorú ellenőrzés alatt tartja és a bejelentés elmulasztása jövedéki kihágást képez, minek során a mulasztó a be nem jelentett fogyasztási adó köteles cikk után járó fogyasztási adónak a nyolcszorosáig terjedő bírság összegben elmarasztalattik.

A szállítás a téli hónapokban csak reggel 7 órától este 7 óráig történhetik.

Debrecen, 1932. január 30.

Városi adóhivatal.

Ad. 310/1932. aü.

HIRDETÉNY.

Felhívja a városi adóhivatal az érdekelt munkaadókat és gazdasági géptulajdonosokat, hogy a gazdaságukban foglalkoztatott gazdasági cselédeket, szegődményes iparosokat, idénymunkásokat és gépmunkásokat az 1900. évi XVI. tc. 8. §-a értelmében eszközözlendő biztosítás, a cselédváltást az átírás végett a szolgálatbalépéstől számított 15 napon belül a városi adóhivatal 5. sz. szobájában jelentsék be.

Amennyiben az érdekelt munkaadó a biztosítási kötelezettségnek nem tette eleget, úgy az illető gazdasági üzemet illetően belül szenvedett baleset esetén az ott foglalkoztatott gazdasági cselédnek és gépmunkásoknak, illetőleg ezek jogutódainak a fentálló szavatosságánál fogva e mulasztásból eredő teljes kárért az 1902. évi XIV. tc. 24. §-a, illetőleg az 1932. évi VIII. tc. 5. és 12. §-a alapján felelősséggel tartozik, ezenfelül a mulasztás a kihágási eljárás jogkövetkezményeit vonja maga után.

Debrecen, 1932 február 1.

Városi adóhivatal.

Debrecen sz. kir. város központi választmányától.

126—1932. eln.

HIRDETÉNY.

Értesítem a város közönségét, hogy Debrecen sz. kir. város 1., 11., 111. választókerülete országgyűlési képviselőválasztásának 1932. évre ervényes végleges nevjegyzéke a debreceni kir. közjegyzők között szavazókörként — az alábbiak szerint szetosztatott:

az 1—17. szavazókörök (1. választókerület) nevjegyzéke megküldetett dr. Morvay Zsigmond kir. közjegyzőnek;

a 18—27. szavazókörök (11. választókerület) nevjegyzéke megküldetett dr. Lintner Sándor kir. közjegyzőnek;

a 28—38. szavazókörök (111. választókerület) nevjegyzéke megküldetett dr. Galánffy János kir. közjegyzőnek.

Debrecen, 1932. január 30.

Dr. Vásáry István,
polgármester.

KIADÓ VÁROSI BARAKLAKÁSOK.

A Pavillon-laktanya szomszédságában levő városi barakokban többrendbeli egy szoba-konyhás lakás csökkentett bérösszeg mellett kiadó.

A bérbeadás tárgyában Dankulincez Viktor telephelyügynöknél lehet értekezni a helyszínen vagy az államrendőrség II-ik emeletén.

Debrecen, 1932. január 30.
Polgármester.

HIRDETÉNY.

Közhírré teszi a városi adóhivatal, hogy özv. Bleyer Józsefné, Kun Antal, Dr. Miklós Armin, Hartstein Nándor debreceni lakostól megváltott és az igényjogosultak között kiosztott mezőgazdasági ingatlanokra vonatkozólag elkészített és a juttatottak által fizetendő ellenértékeket tartalmazó kimutatásokat 1932. február 1. napjától 15. napjáig a hivatal 2. számú szobájában közszemlére tette ki. A közszemléen fekvő kimutatás, megváltást szenvedő és juttatott által a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthető s ellene — úgy a megváltást szenvedett, mint a juttatott — a m. kir. pénzügyigazgatósághoz címzett felebbezéssel élhet; a közszemlére kitétel utolsó napjától számított 15 nap alatt.

Ezenkívül a kataszteri tiszta jövedelemben kifejezésre nem jutó különbözőségeket kiegyenlítését s ennek alapján az egyéni kivetések aránytalanságának kiegyenlítését a közszemlé utolsó napjától számított hat hó alatt a m. kir. pénzügyigazgatósághoz intézett kérvényben kérhetik:

- az összes földhöz juttatottak,
- ezenek egyes csoportjai,
- az összes földhöz juttatottak vagy ezeknek egyes csoportja nevében a választmány,
- minden egyes földhöz juttatott.

Debrecen, 1932. január 30.
Városi adóhivatal.

HIRDETÉNY.

Értesítem a kancartató közönségét, hogy miként a múlt évben az Elepen és a Cserén, úgy a f. évben is hajlandó vagyok oldal fedezettető állomást létesíteni abban az esetben, ha a kancartató gazdaközönség egy-egy fedezettető állomáson legalább 80 dr. kanca után darabonként 10, összesen 800 pengőt legkésőbb f. évi február hó 10-ig a város házépítészébe befizet. A fedezettető díjon felül még kb. 1 pengő külön költséggel merül fel az ezeken az állomásokon történő fedezettetéseknek.

Felhívom tehát a gazdaközönséget, hogy amennyiben fentírt feltétel mellett a város határában, az Egreskert és Hortobágyon kívül más fedezettető állomás felállítását is kívánják, úgy a fedezettető díjat fent jelzett időre a város házépítészébe fizessék be és a befizetési jeggyel a városgazdai hivatalnál (városháza, Kossuth-u. kapu, földszint 18. szám) nyilvántartásba vétel végett jelentkezzenek, mert a jelentkezés számától függően állítom fel a fedezettető állomásokat.

Amennyiben ilyen oldalfedezettető állomások kellő jelentkezés hiányában nem lennének felállítva, a kiadott fedezettetői jegy ellenében az Egreskertben, vagy a Hortobágyon a kancát be lehet fedeztetni.

Debrecen, 1932. január 30.
Polgármester.

Aki harminc évig királyoknak főzött...

Érdekes beszélgetés a hatvanöt esztendőes Révész bácsival, aki Sándor királyt lovagoltatta a térdén, Ferenc Ferdinándot elkísérte földközi útjára, Zarában Károlyt fürdette, Ferenc Józsefnek adomákat mesélt és akil majdnem vasra vertek azért, mert koszorut dobott Kossuth Lajos koporsójára

— Paál Jób eredeti riportja. —

Abbázia, 1932. tavaszán.

Pontosan ötven esztendővel ez- előtt utnak indult Egerből, a Hat- vani hótyárról — így nevezték ak- kor a bikavér hazájában a szélesebb uccákat — a tizenöt esztendőes Ré- vész János. — Valahogy kedvet ka- pott a kuktaságra, az apja, aki rak- tárnok volt az egri gőzmalomban, nem nézte valami nagy kedvvel a Jancsi gyerek ambícióit. Félig gya- log, félig jólelkű emberek szekerén, a halomba rakott széna tetején el- jutott az egri Révész János Pestre, itt le se igen rázta magáról az ak- kori körülményes utazás porát és már szemben állott az akkori idők legnagyobb konyhaművészeivel: az öreg Marshall Józseffel a Nemzeti Kaszinó konyhájában. — Szapáry Gyula gróf, az öreg Podmaniczky Frigyes báró, Tisza Kálmán, Ba- ross Gábor, a nagyétkű Szilágyi Dezső, az akkor még fiatal We- kerle Sándor, Szontagh Pál és a minden idők legnagyobb gavallér- jának, Csekonich Sándor grófnak dédelgetett szakácsa alaposan szem- ügyre vette a gyereket és aztán — ott tartotta maga mellett a kaszinó konyhájában. Így lett szakácsa Révész János, aki szemben ül ve- lem most szerény abbáziai penzió-

jának a kilencvenes évek kényel- mével berendezett szalonjában, régi, fakult fotografiákat simogat a szemével és ötven esztendő emlékeiről mesél.

Néha könnyes lesz a szeme, néha jókedvűen mosolyog. Érdekesebb- nél érdekesebb történetek eleved- nek meg előttem: valamennyit át- élte az az ember, aki harminc esz- tendőig királyoknak főzött. Hogy pedig kiérdemelte felséges és fen- séges gazdáinak elismerését, arról porlepte írások, ordók, meg bril- liáns ékszerek tanuskodnak. Szép sorjában ott hevernek az almá- riumban.

EGY KIRÁLYI EBÉD, AMIHEZ NEM NYULNAK A MEGHIVOTTAK

Apró mozaikok az elmúlt ötven évből.

Igy meséli el őket Révész bácsi: — A Nemzeti Kaszinóban tanul- tam ki, de csak addig voltam ott, amíg a mesterem, Marshall József. Kuktaságom idejének szenzációja: a Kaszinó cukrásza, akit Dobosnak hívtak és aki később a Kecskeméti ucca sarkán, a Csekonich-palotában fényes delikatesz üzletet nyitott, feltalálta a Dobos tortát. Marshall

József átvette az Angol királynő- szállodát, engem átvitt magával ide. Ott szabadultam fel. Egy na- pon Marshall nevetve kérdezte tő- lem, lenne-e kedvem a szerb király szolgálatába állani. Örömmel vál- laltam a megbízást. Eleinte arról volt csak szó, hogy Natália királynő — aki vendége volt az Angol királynőnek — kölcsönképen visz el magával. De aztán ott ragadtam a szerb udvarnál. Eleinte a királynő szolgálatában állottam, vele men- tem Pöstyén fürdőbe is. Egy nagy sárga villában laktunk, velünk volt az akkor tiz esztendőes Sándor trón- örökös is és ennek a nevelője, Do- kits, a későbbi miniszterelnök. A fiatal Sándor nagyon megszeretett engem, folyton kint lófrált a kony- hában. Ha bevásárolni mentem, el- szökött a nevelőjétől és felült mel- lém a kocsi. Esténként a fiatal Sándor eltűnt, ilyenkor tüvé tették érte egész Pöstyént, nem találták sehol, a herceg nálam volt, hintá- zott a térdemen és én meséltem neki...

Pöstyént nagyon szerette Natá- lia, szívesen jött el ide, a nagyszak- kállu Györky Abraham — főispán volt abban az időben — tartózkodt sűrűn a társaságában. Velünk

volt még Nikola, a híres lakáj, cso- dálatosan szép ember volt; úgy be- széltek: tragikus módon végezte életét. A király soha nem volt a királyné társaságában és amikor mi Pöstyénből Belgrádba mentünk, Mi- lán király nyomban elutazott Nis- be. Ugy látszik, jó híremet köl- tötték Milán királynál, mert engem is Nisbe helyeztek át. Ekkor tört- ént életem egyik legérdekesebb eseménye.

— 1886. őszén nyitották meg az Orient - express konstantinápoly - párisi vonalát. Kragujevácon nagy ünnepség volt, ahova Belgrádból kocsin utazott el az egész udvar. Nagy ünnepi ebédre készültünk, a meghívott vendégek száma megha- ladta a hatszázat. Nagy sátorban állítottuk fel a konyhát és én a királytól kaptam utasítást arra, hogy olyan ebédet főzzek, amilyen még nem volt. A népek külön főztünk, ökröket, bányákat huz- tunk nyársra. Zene szólt és min- denki mulatott. A lunch idején, déli fél kettőkor, egyszerre sebes vág- tatva jön hozzám Biniczky gene- rális és közli velem, hogy az ud- vari ebéd elmarad. A felség nem jön el. Csináljunk az ételekkel amit akarunk. A parancsnak örömmel tettünk eleget, ahányan ott voltunk, nekiláttunk a pompás ételeknek és amennyit csak tudtunk, elfogyasz- tottunk belőlük.

Miért maradt el a fényes ebéd? Rejtély volt... A homály csak ak- kor derengett némiképen, amikor visszautaztunk Nisbe és észrevet- tük, hogy Topcsiderben, amikor be- fordult velünk az udvari kocsi, Battenberg Sándor herceg, a Bul- gáriából elmenekült fejedelem, sietve ugrott fel a most megnyit

Ne lógassa a fejét!

Ne búsuljon!

Egy éjszakára függessze fel a szomorkodást!

Jöjjön el ma este

a debreceni ujságírók

Görbe Éjszakájára.

Estétől reggelig remekül mulathat!

Három pompás zenekar játszik!

Éjfélkor kabaré a színház legnépszerűbb tagjainak közreműködésével!

Derű, Jókedv, Vigság!

A belépőjegy csak 1 P 50 fillér.

Pazar jelmezes felvonulás!

Farsangi királynő választás!

Amerikai bár!

express egy Bécs felé igyekvő vagonjába . . .

AZ EGRI ÉRSEKTŐL A PELIKAN YACHTRA

Ujra visszakerültem a királyné mellé, akit elkísértem Pöstyénbe, Gleichenbergbe és Biarritzba. — A következő esztendőben aztán berukkoltam katonának és a szikszói hadgyakorlaton, Kassa mellett, személyesen szolgáltam ki Ferenc Józsefet. Egy évig voltam csak katonán, mert Szmrecsányi Pál, aki akkor érseki titkár volt Egerben Samassa József egri érsek mellett, kieszközölte, hogy szabadságoljanak. Az egri érsek udvarához kerültem és itt is voltam majd négy esztendeig. Akkor esett meg, hogy Bródy Sándor, aki unokabátyám volt, cikkben megírta azt a kedélyes differenciát, ami az érsek ur és közötte támadt azért, mert a kegyelmes ur almás rétest rendelt nálam turóval és én ezt nem készítettem el. Nyolcvanöt forint fizettem volt az egri érseknél, két szobás lakásom és külön inasom. Hja! az egri érsek szakácsa abban az időben akkora ur volt, mint egy vicispán! Egerből Berlinbe kerültem, akkor nyílt meg az Unter den Linden a Hotel de Russie, itt lettem konyhafőnök. Csak egy esztendeig főztem a berlinieknek, mert hamar elvittek innen. A Délivásutársaság akkor nyitotta meg fényes hoteljeit a Semmeringen, Abbáziában, Toblachon és Görzben és én a görzi Südbahnhotel igazgatója lettem. Ebben a minőségemben ismerkedtem meg a legfelsőbb körökkel. Korinszky gróf ellentengernagy, István főherceg főudvarmestere, beajánlott a trónörökösnél és engem a Pelikan yachtra szerződtek főszakácsnak. Tudvalevően ezen a yachton tette meg ismert földkörüli utját a tragikus végű trónörökös, akit én elkísértem erre az egy esztendőig tartó utra. Rajtam kívül még csak három magyar volt a hajón: Zechmeister Hugó, a fenség orvosa, egy Csizmás nevű gépmester és Linienschiffsleutnant von Sándor. Korfu, Gibraltár, Malta után Bombaynak, majd Aden felé mentünk, onnan Kinába és Sanghaiból haza. Igen szigorú szolgálat volt. Sok helyen ki sem szabadott szállnunk és valamennyien katonai fegyelem alatt állottunk.

A trónörökösrel úgy ismerkedtem meg, hogy egy jól sikerült sávarin után — ez egy formában süttött és ananász, valamint araclében pácolt orosz tészta — megszólított a fenség és ettől az időtől kezdve mindennap érdeklődött nálam a menü iránt. Legkedvencebb étele a bécsi specialitás: a marhahús volt, ecetes tormával és zöldségekkel. — Nagyon szerette még a libamáját, a gombóclevest, az almásrétest, a pörkölt csirkét és a gulyáslevest. Erősen paprikás ételeket orvosa rendelkezésére nem szabad volt ennie, pedig szerette ezeket.

A trónörökösrel életemben még egyszer találkoztam a földkörüli ut után. Ez közvetlenül a szerajevói tragédia előtt volt, Ferenc Ferdinánd a Trieszt melletti Miramare kastélyban tartózkodott akkor, nekem már hotelem volt Abbáziában és bevásárolni mentem Triesztbe. —

Eladó házhelyek.

a Sestakertben és a Hadházy ucca végén, illetve az Erdőseoron 250—300 éles nagyságban. Értekezhetni Tóth és Sebestyén R. T. Fürdő u. 2. sz. irodájukban. Telefon 26—10.

Az uccán szembe találtam magam a fenséggel. Gyalog sétált, egy csomó detektív követte. Megszólított és melegen, barátságosan érdeklődött sorsom iránt.

MAGYAR KOSZORU KOSSUTH KOPORSÓJÁN

Még a Pelikánra való behajózásom előtt történt velem Görzben az alábbi eset:

A Torinóban elhunyt Kossuth Lajos hamvait szállították haza Pestre. Én a Südbahnhotel igazgatója voltam. A szállodában tartózkodott akkor Horváth Boldizsár, volt magyar igazságügyminiszter és Bárczy kamarás. Tőlük tudtam meg, hogy mikor robot keresztül Görzön a szent hamvakat szállító vonat. Koszorút rendeltem és kimentem az állomásra. Rendőrkorodon vette körül a pályaudvar épületét. A Stadthalter, amikor meglátott engem zsinóros ruhában, pörge kalappal és fokossal közeledni, odajött hozzám és szigorúan rámszólt:

— Figyelmeztetem, hogy nem török revolúciós tüntetést, ha azonnal haza nem megy, nyomban letartóztatom!

Én szomorúan mentem hazafelé, de aztán megfordultam, kimentem apályatest mellé és ott vártam meg a vonatot. Amikor feltűnt a mozdony, a sinek mellé szaladtam és a fokosom végéről a nyitott ajtaju vagonba hajítottam a koszorút. A vonat Görzben pár percre megállt, Hefty Ignác, Pichler Győző könnyes szemekkel köszönték meg az én hazafiasságomat. Alig rohogott ki a vonat, engem letartóztattak és csak Horváth Boldizsár közbelépésére engedtek szabadon.

Csodálatosképpen eme incidens után kerültem Ferenc Ferdinánd mellé, a Pelikánra.

LINIENSCHIFFSFAEHRICH VON HORTHY . . .

A földkörüli hajózás után Pólában telepedtem meg. — Pénzem is volt, hiszen nagy fizetést kaptam a hajón és nem igen volt alkalmam ahhoz, hogy költsék. A tengerészeti kantint béreltem és ezen kívül egy reggeliző helyiséget rendeztem be. Ezt még ma is Révész-stubenak hívják. Abban az időben Excellenz von Hinke volt a Festungs- und Hafenkommendant, Linienschiffskapitan von Gebhardt a Corpskommendant és báró Spaun Hermann a tengerészeti parancsnok. —

Olle Zetterström és Sven Utterström svéd és Rolf Mossen amerikai bajnok sítutók Lake Placid-on treníroznak a téli olimpiászra.

Emlékezem jól egy végtelenül kedves, mindenkire leereszkedő modoru zászlósrá, aki gyakori vendége volt a reggeliző helyiségnek. Linienschiffsfahrich von Horthy egész Póla szerette, igazi magyar ur volt. Fehér lovon lovagolt ki mindennap Pólában, ami tengerészeknél ritkaság, de ő imádta a lovat. Gyakran jött be hozzám egy pohár sörré, vagy sonkás kenyérré és híres volt arról, hogy azzal, akitől tudta, hogy magyarul is tud, csak magyarul beszélgetett el.

Engem nagyon szeretett. Hosszu esztendők után egyszer Bécsben volt dolgom. A fiatal sorhajózáslós ekkor már korvettkapitány volt és mint a király szárnysegéde teljesített szolgálatot. Ez 1899-ben történt. Bécsben megboldogult szegény első feleségemmel gyalog bandukoltam a Mariahilferstrasse felé, emlékezem, a Stiftkasserne elé értünk, amikor sebes vágatással jön szembe velünk egy udvari fogat. Horthy korvettkapitány ült benne, természetesen mélyen meghajolva köszöntem neki, ő barátságosan köszönt vissza, megállította a kocsit, kiugrott belőle és vagy egy félórát elbeszélgetett velem pólai dolgokról . . .

AMIKOR A FIATAL KÁROLY FÜRDÖTT, RÉVÉSZ BÁC SINAK A KÁD SZÉLÉN KELLETT MÉSÉLNI . . .

Pólából 1901-ben kerültem el. — Akkor nyitotta meg az Ungaro Croata fényes szállodáit Zarában és Raguzában. Én a zárai Hotel Bristolba kerültem először igazgatónak, aztán át is vettem a szállodát. — Majdnem tíz esztendeig voltam Zarában, itt ismertem meg Károly főherceget is, Ottó fiát, a tragikus elhunyt magyar királyt. A fiatal Károly főherceg, aki tizenöt éves volt, nyáron került Zarába, ahol a S. M. Dalmatia hajón lakott. Ez a hajó volt akkor az állomáshajó Zarában. A Hotel Bristolnak elegánsan berendezett fürdőszobái voltak és a tiszték ide jártak fürödni. Egy napon telefonon jelentették, hogy a fiatal fenség is fürdeni jön. Ferencjózsef kabátban vártam őt a szálló bejáratánál. A kíséret az étteremben helyezkedett el, ketten kísérték a főherceget, aki egyedül ment a fürdőszobába. Nevetve pacsolta Károly a vizet és arra kért, üljek a kád szélére és meséljek neki. Magyarul beszélget-

tünk, Károly igen jól tudott magyarul. Záróról, a vendégeimről meséltem, nagyokat nevetett és boldogan, gondtalanul pacsolta a vizet . . . Mielőtt öltözni kezdett volna, kiküldött. Aztán bejött hozzám az irodába és barátságosan elbucszott tőlem.

És ezek a feledhetetlen jelenetek minden másnap megismétlődtek. — Valahányszor Károly fürdött, nekem ott kellett ülnöm a kád szélén és mesélnem kellett. Ha huzódottam, nevetve mondta: maradjon, Révész ur, hiszen magának van ideje, minek siet . . . Két fehér pincseje volt, azokkal nagyon szeretett játszani.

FERENC JÓZSEF VICCEKET MÉSÉL . . .

Ferenc József is nagyon szeretette a vicceket.

1907-ben, amikor a dalmáciai hadgyakorlatok voltak, Ferenc József, azután a trónörökös, meg Frigyes főherceg és Károly ott laktak a szállodában. Ott is érkeztek. Szigorú parancsom volt, hogy pincének az étterem közelébe se szabad jönni, amikor a király étkezik. Tizen-tizenketten ültek mindig az asztalnál. Velük volt Potiorek, Bosznia-Hercegovina akkori helytartója, von Grba hadtestparancsnok, Szvetenay vezérezredes, Varsahin vezérezredes. Én szervizoltam az ételleket, majd mindennap főtt marhahús volt, a király ezt nagyon szerette. A vacsorát, főként a hideg ételleket, a szobába készítettük be.

Ebéd alatt a király mindig vicceket mesélt, vagy vicceket hallgatott; jóízűen, szívből tudott nevetni. Szerette az urakat ugratni és majdnem mindenkire tett ártatlan megjegyzéseket. Különösen hölgyekkel kapcsolatban. — Minden pletykáról informálva volt . . . Akkor volt legboldogabb, ha Kerzl dr. megengedte, hogy salzburgi nokkedlit egyék.

LIPÓT SZALVÁTOR MINT „ARMER REISENDER”

A hadgyakorlat után 25,000 korona szubvenciót kaptam Zára városától, de azért nem maradtam itt sokáig. Átjöttem Abbáziába, ahol egyideig a Quisisana, majd a Regina és a Quarnero volt az enyém. Ma már öreg vagyok, megelégszem ezzel a szerény házzal, a Villa Nadával. Előkelő vendégeim utánam jöttek ide is. Hohenberg Zsófia főhercegnő kevéssel esküvője előtt nálam lakott a Quisisanában. Gyakran történtek humoros esetek is velem. Legérdekesebb az, amelynek Lipót Szalvátor főherceg, a tüzéség főfelügyelője volt a hőse.

A Quisisana szálló volt az enyém akkor, amikor egyszer, hogy hazajöttem a bevásárlásról, a portás jelentette: „érkezett egy utazó, akinek kiadtam a „Reisenderzimmer”. — Megnézem az „utazó” kofferjét, gyanus volt a dolog. Ilyen finom disznóbőr kofferekkel nem utaznak utazók. Nyílik ám a szerény földszinti szoba ajtaja és ingujjra vetkőzve, mosolyogva kijön belőle — Lipót Szalvátor főherceg. Az akkor annyira népszerű bécsi nótát, a „Fischerin du kliene” kezdetű dalt és jóízűen nevetett, amikor én kétségbeesetten vágtam magam haptákba és igyekeztem jóvátenni a portás tévedését. „En már megmaradok „armer reisendernek” — de nem is fizetek többet magának, mint egy forint ötven krajcárt”

Az egye
folyamnak
héten. Elő
nevek, aki
tositanak
érdeklődés
jék azok
tárgykörök
mákul vál
tárgyak ki
azt az uta
érvényű ig
vetelménye
érdeklő ak
hat. Debre
érdeklődés
adásait, me
kat hallhat
mányos fe
gos, közve
konstruált
A Tanfoly
következő:

I. A Váro

1. Mányó képekkel. E budapesti Február 11.
2. Politik Magyarors képekkel. E egyetemi n és 25-én dé
3. Tudom felkutatása előadja dr. r. tanár. Má
4. Viseljü dr. Fazak
5. A világ előadja D leánygimn.
6. Az irod dr. Medv könyvtárór.

II. A debrec ség előadó

1. Magyar kó Jenő, egy 7-én délután
2. A szimp pekekkel. Elő egyetemi ny délután fél 5
3. Madách mű megjelen ján.) Vettei Medve c z k könyvtárór. 1 órákor.
4. Ujításó adja dr. Ko r. tanár. M órákor.
5. Az ipar dr. Fazak r. tanár. Márci órákor.
6. A szegé képekkel. Elő egyetemi m. 5 órákor.
7. A szövet ty üs Lajos tanár. Április

III. A Magya Szövetsége

- (Ferenc
1. Politikai Magyarország képekkel. Elő egyetemi ny. délután 6 óra
- Valamenn

Fot
a világ le

frissen
Sza
fotos
PIA
Heged

A Népszerű Főiskolai Tanfolyam tavaszi ciklusa

Az egyetemi Népszerű Főiskolai Tanfolyamnak új ciklusa indul meg ezen a héten. Előadói olyan vonzó és jelentős nevek, akik bizonyára nagy sikert biztosítanak a Tanfolyam előadásainak. Az érdeklődést még bizonyára fokozni fogják azok a szerencsésen megválasztott tárgykörök, amelyeket az előadók témaként választottak ki. Az előadók már tárgyak kiválasztásában is megajánlák azt az utat, amelyen a tudomány örök érvényű igazságait a gyakorlati élet követelményeivel és a mai idők mindenkit érdeklő aktualitásával harmóniába hozhat. Debrecen közönsége most is nagy érdeklődéssel várja a Tanfolyam előadásait, mert tudja, hogy olyan előadókat hallhat, akik egyrészt biztos tudományos felkészültséget, másrészt világos, közvetlen és művésziességgel megkonstruált előadásokat nyújtanak neki. A Tanfolyam részletes programja a következő:

I. A Városháza közgyűlési termében:

1. Mányoki Ádám művészete. Vetített képekkel. Előadja dr. Lázár Béla, a budapesti Ernst-múzeum igazgatója. Február 11-én, délután 6 órakor.
2. Politikai és művészi kapcsolatok Magyarország és Bizánc között. Vetített képekkel. Előadja dr. Darkó Jenő, egyetemi ny. r. tanár. Február 18-án és 25-én délután 6 órakor.
3. Tudományos expedíciók az őshaza felkutatása érdekében. Vetített képekkel. Előadja dr. Darkó Jenő egyetemi ny. r. tanár. Március 3-án délután 6 órakor.
4. Viseljünk-e szemüveget? Előadja dr. Fazakas Sándor, egyetemi ny. r. tanár. Március 10-én délután 6 órakor.
5. A világegyetem. Vetített képekkel. Előadja Demeter István, Dóczy leánygimn. tanár. Március 17-én délután 6 órakor.
6. Az irodalmi élet fejlődése. Előadja dr. Medveczky Károly, egyetemi könyvtáros. Március 21-én délután 6 órakor.

II. A debreceni Munkás-Otthon Szövetség előadó termében (Károly Ferenc József ut 3. sz.):

1. Magyar utazók. Előadja dr. Darkó Jenő, egyetemi ny. r. tanár. Február 7-én délután fél 5 órakor.
2. A szinpad fejlődése. Vetített képekkel. Előadja dr. Hankiss János, egyetemi ny. r. tanár. Február 14-én délután fél 5 órakor.
3. Madách: Az ember tragédiája. (A mű megjelenésének 70 éves évfordulóján.) Vetített képekkel. Előadja dr. Medveczky Károly, egyetemi könyvtáros. Február 21-én délután fél 5 órakor.
4. Ujtások büntetőjogunkban. Előadja dr. Kovács Andor, egyetemi ny. r. tanár. Március 6-án délután fél 5 órakor.
5. Az ipari szembetegségek. Előadja dr. Fazakas Sándor, egyetemi ny. r. tanár. Március 20-án délután fél 5 órakor.
6. A szegény ember északon. Vetített képekkel. Előadja dr. Ecsedi István, egyetemi ny. r. tanár. Április 3-án délután 5 órakor.
7. A szövetkezet. Előadja dr. Kesztücs Lajos, gazdasági akadémiai r. tanár. Április 10-én délután 5 órakor.

III. A Magyarországi Magántisztviselők Szövetsége debreceni csoportjának helyiségében (Ferenc József ut 30. sz.):

1. Politikai és művészeti kapcsolatok Magyarország és Bizánc között. Vetített képekkel. Előadja dr. Darkó Jenő, egyetemi ny. r. tanár. Március 13-án délután 6 órakor.

Valamennyi előadás ingyenes.

Fotócikkek
a világ legjobb márkáiból
állandóan
frissen beszerezhetők
Szakál Géza
fotoszaküzletében
PIAC UCCA 34.
Hegedűs és Sándor ház.

ASSZONYOKNAK

Rovatvezető: H. FARKAS ILONA.

Tavaszi divatprognózis

Február hónap a divatszalonok nap-tára szerint már tavaszt jelent. Zárt ajtók mögött ilyenkor készülnek a legnagyobb ütőzetre, meghódítani egy színnel, vonalnak, egy-egy új szövetnek vagy merész ötletnek a világ minden divatos hölgyét! Divattervezők, a szabóművészekkel együttesen reggeltől estig próbálják a halálra fáradt mannehen karcsu alakján az aláhulló selymek, csipkék, merev szövetek, bőr övek, gombok és csattok légióját.

És ilyenkor nemcsak azt határozzák el az elegancia boszorkánykonyháján, hogy milyen szövet, milyen szabás, milyen ruhaszín lesz kötelező 1932 tavaszán a világ minden részén, de azt is, hogy a divatos nő karcsu vagy molett, barnára vagy fehérre sminkelt lesz-e, hogy szemöldökét magasra ivelve vagy alacsonyan viseli, vagy, hogy férjek, apák és szeretők méltó kétségbeesésére egészen leborotváltatja és csupán egy sötétkék crayonnal rajzolja meg.

A párisi divatházak milliomos főnöksztárjai egész vezérkarukkal, a divattervezők és szabókkal együtt lázasan készülnek a nagy premierre, ami különösen az idén igazi élet-halálharc lesz, tekintve azt, hogy fél Európa divatházai és ruházletei nem vásárolhatnak a valuta rendeletek folytán. A francia vásárlóközönségen kívül, főleg Amerika az, amire még az 'dén is számítanak, mint jó vevőre.

A koratavaszi divat soha nem végleges. Az első széria modellek után lehetséges, hogy a legkritikábban megválogatható a divatszín és a divatvezető vonala. Mert a bemutatók sikere dönti el, hogy egy ötletet, egy szabásformát vagy új színt forszíroznak-e később?

Amit még a hivatalos divatbemutató előtt sikerült megtudnunk, előzetes jelentésnek alábbiakban adjuk.

A divatos nő 1932 tavaszán is karcsu, vékony, nyulánk és kitornázott lesz, ellentétben minden más híreszteléseknek, ami az erősebb, sötét molett vonalú nőnek jóslat divatos karriert.

Hogy a vékony nő tartja még az idén

is és valószínűleg sok esztendőig még a divat világában a hegemoniát, nem csupán a francia divattervező izlése, de százszor inkább üzleti érzelme szerint való, mert mint ahogy fent mondtuk, a párisi modellek főleg az amerikai nők számára készülnek. És az amerikai nő szinte valóságosul sovány, karcsu, ám ennek ellenére izmosan kitornázott.

Az ideai tavaszi divat a nemes, előkelő egyszerűség jegyében indul. Sima, egyszerű vonalak, hosszú ruhák, (elegáns délutáni, ugyenevezett alkalmi ruhák egészen hosszuk). A kék szín minden árnyalata, a fekete és a vörös lesz az ideai tavaszi divatszín.

A gyermek önállósága

A mai súlyos gazdasági viszonyok mellett, amikor emóeri számítás tudatlan a holnap előtt, amikor a gyermek jövőjét sem vagyoni, sem társadalmi helyzet, sem cím, sem összeköttetések nem biztosítják, az a szülő nevelési igazán az életre a gyermekét, aki önállóságra szoktatja. Az önállóságra nevelést egészen kicsi korban kezdjük el, ami azután fokozatosan halad a gyermek éveivel úgy, hogy ha felnő és támasz nélkül marad, nem lesz gyámoltalan, félszeg vagy félnék, de magátólértetődően senkire nem várva, senkire nem támaszkodva akar és tud az életben elhelyezkedni és munka után látni.

A kicsi gyermeket megtanítjuk, hogy ne unatkozzék egyedül. Hagyjuk órákig egyedül játszani, nem állunk mellette folytonos fenyítő figyelmeztetéssel: „Nem szabad, ne dörömbölj, ne kiabálj, ne tedd tönkre a drága játékot!”

Engedjük, hogy a gyermek kedvére, szabadon játsszon. Apró szerszámokat adunk játékként a kezébe, kis lánynak kis seprőt, lapátot, apró főzőedényt, amivel ő rendbehozza a babaházat, megveti a babákat. Fiu játékaik keltsék fel az érdeklődését és a fantáziáját a gépek után. Ugy ügyelünk fel a gyermekre, hogy ez a felügyelet ne legyen

kinos neki. Így a vele foglalkozó felnőttben nem rideg és idegen ellenséget lát, aki mint egy élő tilalomfa áll mellette, de jóbarátot, akire számíthat, aki megérti és apró ügyeskedéseit, mint első sikereket észre veszi és kellőképpen értékeli.

Nincs csunya nő

mondja a XX. század asszonya, aki szépségét és megjelenésének harmóniáját — mondhatjuk nyugodtan — izlése és fantáziája szerint szabályozhatja. Egy nő megjelenéséről következtetünk az intelligenciájára, szellemére, az egész belső lelki életére. Ahogyan feláll egy székről, ahogyan járni kezd, ahogyan köszön és kezet nyújt valakinek, amilyen színű és szabású ruhát visel: majdnem többet árul el a nőről, mint egy félórai beszélgetés.

A megjelenés sikere és eleganciája a mai nőnél döntőbb, mint a szabályos arc. A szabályos szépség csupán ideig-óráig köt le, de ha ehez rossz modor, izléstelen megjelenés, vagy rossz öltözködés járul, a legszabályosabb szépségnek is csupán muló sikere lehet.

A modern szépségápolás nem annyira a kozmetika raffinált eszközeire támaszkodik, mint inkább egészséges életmódra, helyes torna és helyes étkezésre, amihez feltétlenül a gondolatok tisztult harmóniája is kell, hogy járuljon.

Modern fehérnemű

Nyolc, tíz darab halvány színű selyem kombiné, néhány lehetévtékony, egészen rövid nadrágocskák, néhány reggeli és hálópiszama, földig érő, különböző színű selyem hálóing a mai nő fehérneműje. A selyem fehérnemű évek óta divat, ma már nem is luxus, mert nem piszkolódik, nem gyűrődik, nem olyan kényelmetlen, mint a vászonfehérnemű és a tisztítása egyszerű. Nagyanyáink bokáig érő súlyos vászonfehérneműjét gondosan két vízből kimosni, kifőzni, kékíteni, keményíteni kellett. Míg a mai nő selyemfehérneműjét langyos vízzel, szappannal két vízből kimossa, ecetes vízzel öblíti és félig vizesen kicsavarja. Ezeket a rövid kis kombinékat, ha csak egy keveset is ért valaki a varráshoz, vagy kézimunkához, egyedül is elkészítheti.

Hasznos háztartási tanácsok

Száritókötelet félevenként szappanos, lugos vízben ki kell főzni és minden nagymosáshoz, ruhateregetés előtt tiszta ruhával végig kell törölgetni. A ruha így nem lesz csikos a száritókötelettől.

Sütemény nem ég el a kemencében (különösen a falusi beépített tűzhelyek és kemencékre vonatkozó), ha a tepsi alá konyha söt szórunk.

A konyhasó ételek izelítésén kívül nagyszerű tisztítószer is. Ezüstkanálról tojásfoltot a só jól levisz. Vedret, vizvezetékét, kiöntőt egy marék megvizetett sóval gyorsan és könnyen tisztára lehet surolni.

Ruháskosarat vászonbéléssel kell kibélelni, hogy a ruha ne piszkolódjon be, amíg szárítás után a padlásról lehozzák.

Fehér prémét forró korpával, vagy melegített liszttel tisztítjuk. Korpával vagy liszttel bedörzsöljük és annyiszor ismételtük ezt, mindig alaposan kirázva a prémét, amíg tiszta lesz.

Nagyanyó konyhaművészete

Az idén általánosan panaszkodnak a háziasszonyok, hogy nem tudnak jó rétest sütni, mert nem nyúlik a tészta, pedig ez a magyar konyháról nem hiányozhat, hiszen egyike a legjobb tésztáknak. Bármennyire szegényen bevalani, nekem sem sikerült én sem voltam képes jót produkálni, amint hozzáfogtam a nyújtáshoz, már ezer lyuk támadt és oly ideges voltam, hogy környezetem menekült közelemből. Végre sok kutatás és kísérletezéssel sikerült megtalálnom a liszt javítási módját. Örömmel közlöm ezt olvasóimmal és tudom, hogy hálásak lesznek érte. Első sorban meg kell jegyezni, hogy frissen őrölt lisztből nem lehet rétest csinálni, a lisztnek pihentnek és száraznak kell lenni. Miután nem állapíthatjuk meg, hogy a liszt friss vagy régi őrölésű-e, veszünk öt vagy tíz kiló grízlisztet, nem azt a nagyon durvát, ezt száraz kamrában helyezzük el és kizárólag rétes készítésére használjuk. Minél tovább áll, annál jobb. Receptje a következő:

Rétes készítése. Fél kg. liszthez veszünk egy diónagyságu fagyott libazsirt, egy tálban jól eldörzsöljük, aztán teszünk közé két egész tojást, két evőkanál tejszínt, kevés sót és langyos vizet egy lágyabb tésztát állítunk össze, aztán gyurótáblára tesszük, nagyon jól kidolgozzuk és a táblához csapkodjuk. Ha a tészta már hólyagos és elválik a kéztől, akkor két részre osztjuk, cipóvá formáljuk és nagyobb asztalon, belisztezett asztalon kinyújtjuk, a vastag szélét leszedjük és a két tészta széléből megégyszer jól összegyúrva, melegen leboritva harminc percig pihentetjük és ismét kinyújtjuk. A lisztet zsirral előbb összedörzsöljük.

Tüdőshurka. Vehetünk borju, sertés, vagy bárány tüdőt, de legjobb a borju tüdő. Egy egész tüdőt, a borju lépét, szívet, esetleg kis zsíros húsdarabokat is veszünk, a lépét, tüdőt, húsdarabokat puhára főzzük, mikor már puha, főzünk hozzá harminc dkg. rizst, egy kanál zsirt, a tüdőt ugyanabban a lében bő vízben külön fazékban puhára főzzük és ha mind megfőtt és kihült, ledaráljuk. A tüdőt előzőleg hideg vízben jól megmossuk, hogy kellemetlen szaga eltűnjön, teszünk a masszába közé sót, tört borsot, majoránát és a megfőtt rizst és ha még van egy kevés leve, azt is hozzáöntjük. Végül egy fej szétzúzott fohagyma levét adunk hozzá, megkóstoljuk, hogy elég fűszeres-e és aztán tisztított bébe töltjük és forró zsirban egy lábasban a sütőben megsütjük.

Borjulás vagy fej ecetes tormával vagy kirántva. A megtisztított borjulásat vagy fejét sós vízben puhára főzzük, zöldséggel és kevés vereshagymával. Ha már puha, kivesszük a levéből, leszedjük a húst a csontokról és ecetes tormával vagy tartármártással tálaljuk, vagy pedig darabokra vágva tojásban és morzsában megforgatjuk és forró zsirban kirántjuk. Nagyon jó paprikásnak elkészítve is, de citromos becsinálnak is szokták készíteni. Világos rántást készítenek, felereszte a hus levével, hozzá citrom leve vagy ecet. Tálalásnál tejfelt vagy két tojás sárgáját habarunk bele és egy kis cukrot, lehet pirított cukor is. Ha a levét nem használjuk fel, abból aspinkot készíthetünk egy deka peclatin hozzáadásával.

Huspudding. Fél kg. borjúhús, vagy két féle húst megdarálunk, egy tejszínben áztatott és szitán áttört zsemle adunk hozzá, négy tojás sárgáját, kevés zsirt, sót, borsot, három drb. átpaszírozott szardellát és néhány apróra vágott gombát összekeverve hozzáadunk a darált húshoz, valamint négy tojás habját. Jól kikent és morzsával behintett formába tesszük és gőzben vagy sütőben megsütjük.

Rizses hus piláf. Fél kg. kockára vágott sertés vagy ürühúst zsirban kevés paprikával és paradicsommal megpárolunk. Másik lábasban negyven dkg. rizst párolunk, de csak félig puhára, aztán összevegyítjük a két lábas tartalmát és együtt pároljuk, míg a rizs egészen megfő. Tálaláskor reszelt sajttal hintjük.

Savanyu tojás. Barna rántást készítünk, vízzel feleresztjük, teszünk hozzá egy babérlevelet, sót és cukrot és óva-

tosan annyi tojást engedünk bele, ahányra szükségünk van. Nem szabad keverni, hogy a tojások egészben maradjanak. Ha a tojásfehérje megfőtt, lehet tálalni. Igen jó böjtös étel, felhígítva levesnek is használhatjuk.

Rostélyos Eszterházy módra. A rostélyos szeleteket jól kiverjük, desőzzük, behintjük. Kevés törött borssal és karikára vágott petrezselyem gyökérrel, kevés vágott vereshagymával zsiron fedő alatt puhára pároljuk. Mikor már puha és pirulni kezd, tejfelt öntünk hozzá és kicsit még tovább pároljuk. A zöldséget átpaszírozzuk és az egészet levével tálaljuk. Makarónit vagy rizst adunk mellé.

Csokoládétorta. Tizenegy dkg. moogyoró, tizenegy dkg. csokoládé, tizenegy dkg. cukor, hat tojás habja összekeverve és két megszírozott, lisztezett tortalapon megsütjük.

Töltelék. Három tejszerű kanál tej,

három tojás sárgája, három evőkanál cukor, egy és fél tábla csokoládé összekeverve. Sűrű krémet főzünk belőle, ha kihült, kis vaját adunk hozzá.

Glazur. Egy dió nagyságu vaj, két tábla puhított csokoládé, jól elkeverve. Fél pohár nagyon sűrű szirupot lassan hozzákeverünk, a sziruphoz tizenöt dkg. cukrot veszünk.

Kongotorta. Tizenegy dkg. vaj tizenöt dkg. cukorral jól elkeverve, hozzáadunk hat tojás sárgáját, tizenöt dkg. átpaszírozott gesztenyét, két tábla reszelt csokoládét, a tojások habját és vaniliát. Két részben sütjük.

Töltelék. Két egész tojás, tizenöt dkg. cukor folytonos keverés közt felforrtva. Ha kihült, hozzáadunk tizenöt dkg. vaját, tíz dkg. paszírozott gesztenyét, egy vagy két tábla csokoládét, ezzel megtöltjük és bevonjuk a tortát.

Oh, régi szép békevilág Debrecenje...

A magyar vezényleti nyelv a debreceni lóversenyen és a városi közgyűlésen

Négy óras vita után szavazták meg a református főgimnázium építési segélyét — Miért viaskodtak harminc esztendővel ezelőtt apáink városatyái?

Viharos politikai időkben, ide s tova harminc esztendővel ezelőtt kezdte meg kormányzását Kovács József polgármester. Viharos idők? Nem is olyan viharos, talán mozgalmas idők. A nemzeti követelések ideje volt, amely a függetlenségi párt győzelmével végződött — politikai eredmények nélkül. — Ma szinte azt mondhatnánk, hogy több politikai szabadság volt akkor, mint most, a független Magyarországon. — Egy szó, mint száz: Józsi bácsi polgármester lett. Az erős függetlenségi párt így akarta s így lett. Persze, nem ment ez sem küzdelem nélkül és a régi polgármester, Simonffy Imre pártja ugyancsak nem adta föl a teret csak úgy egyszerűen, belenyugodva a függetlenségi párt akarataiba. Annyira nem, hogy az előd még a hivatalát sem adta át az utódnak, akinek bizony ez zokon is esett és a legelső alkalommal, amikor tehetett, föl is panaszkolt. Legelső polgármesteri jelentésében panaszkolja ezt föl és — győne oldalszavakkal az előd felé — e tekintetben egy négyszázéves statumra hivatkozik a hivatalátadás dolgában, amikor jelentésében ezeket mondja:

Amidőn a szokásnak, gyakorlatnak megfelelően s teljes készséggel polgármesteri jelentésemet az 1903. évről, hivataloskodásom első évéről az alábbiakban tisztelettel előterjesztem legyen szabad az alkalomból is mély hálámát kifejezni azon kitüntetésért és bizalomért, mellyel engemet e nem és nagy város polgármesterévé megválasztani méltóztatott. Folyton érzem és érezni fogom, hogy e kitüntetés és bizalom rám azt a súlyos kötelezettséget rója, hogy eme városnak, a város egész közönségének érdekeit fáradságot nem ismerve, kitartóan, hiven, lankadatlan szorgalommal szolgáljam s eröm, tehetségem szerint a lehetőség határai között előmozdítsam.

Ez a célom akkor is, midőn nem vádaskodásból, nem azért, hogy a jövőben ez a fonákság is orvosolva legyen, — azon kezdem jelentésemet, hogy én hivatalomat 1903. január 1-én *ugyszólván csak elfoglaltam, de azt nekem nem adta át senki. 1852-ben szabály alkotott arról, hogy a hivatalból lelépett bíró — a mai polgármester — az új bírónak a város határait, határjeleit is megmutatta s ha ma ezt tenni felesleges is, másfelől az sem lehet, hogy e hivatal átadva ne legyen. Annyinak a jövőben mindenestre történnie kell, hogy a város hivatalos pecsétjének átadása mellett alakszerűleg átadassék a hivatal és átadva legyenek, átadottaknak nyilvánítva, a hivatalos helyiségek, jogok, a városi vállalatok és így egy átadási okmány, egy jegyzőkönyv készüljön,*

mely nagyjában feltüntesse azt, hogy mily állapotban jut át a város az új vezetés alá. Ezt nem nehéz megtenni akkor sem, ha az új polgármester talán az előd elhalálása folytán jut hivatalba s akkor sem, ha az előd akarata ellen, kedvetlenül távozik a polgármesteri székéből. A tekintetben tehát a bizottsági közgyűlés figyelmét az újabb választás idejére felhívom.

Maradvány a pénztárban

Boldog idők. Még akkor csak ilyen gondja volt a polgármesternek. De elcserezné százszor is ezt a gondot Debrecennek mai polgármestere a mai gondokkal. Akkor dus pénztár, biztos jövedelmek tették lehetővé a nyugodt életet, a fejlődés alapjai születtek meg és erősödtek és nem fizetés-csökkenésekről és nem arról kellett gondolkodni, hogy az óriássá nőtt város miből fogja életét tengetni a jövő hónapig, hogy ne is beszéljünk arról, hogy mi lesz azután. Ma arról aggodik a főszámvévő, hogy mennyire nő a deficit az év végén, mi lesz még a hiány a házipénztárban, akkor arra mutattak rá, mennyi lett a pénztári maradvány. — Akkor azt mutatták ki, hogy közel egymillió koronával — 1903-beli koronával — emelkedett a város vagyona, ma arról gondolkoznak, hogy ebből a vagyonból sok-sok millió értékűt eladjanak, hogy fojtogató terhektől szabaduljon a város és a polgárság. Kovács József polgármester még büszkélkedhetett az ilyen jelentéssel:

Városunk házipénztára az 1904. évben a vagyonleltárra beillesztett városi muzeum és könyvtár értékével együtt 681, 304 korona 55 fillér vagyonszaporulatot tüntet fel, mely összeghez, ha hozzáadjuk a szenvedő tőkénél törlesztés folytán 1904. évben előállott keresetet, az évi *vagyonnöbblét 943,534 korona 93 fillérre emelkedett.*

A házipénztárnál a 2.739.257 korona 15 fillér rendes bevétellel szemben a rendes kiadás 2.475.697 korona 92 fillér, vagyis a *bevételi többlet 263,559 korona 23 fillér.* A 917.850 korona 66 fillér rendkívüli bevétellel szemben a rendkívüli kiadás 1.166.994 korona 98 fillér, így a *bevételi keveslet 249,094 korona 32 fillér.* Az átmeneti 114,031 korona 19 fillér bevétellel szemben a kiadás 112,081 korona 54 fillér, így a *bevételi többlet 1949 korona 65 fillér.* Ha már most a fenti számadásokat a bevételi többlet együttes összegéből a bevételi keveslettel összegezzük, 249,094 korona 32 fillért levonjuk, megkapjuk a *pénztári maradványt, mely kitesz 16,414 korona 56 fillért.*

A vagyon főleltár cselekvő állása 1904-ben 57.740.905 korona 42 fillér,

szenvendő állása 11.169,876 korona 86 fillér, így tehát 1904-ik évben a cselekvő állás 46.580,628 korona 56 fillér; az 1903. évi cselekvő állás volt 45.636,493 korona 63 fillér, így tehát az 1904. év végén *mutatható vagyonnöbblét 943,534 korona 93 fillér.*

A református főgimnázium segélye

Ilyen zárszámadási eredmény mellett nem csodálatos, hogy a közgyűlés előtt olyan tétélekben szerepeltek kulturcélokot szolgáló adományok, amilyenekről ma, amikor az egyházak és iskolák segélyének csökkentéséről tárgyalt legutóbb is a közgyűlés, szó sem lehetne. És áldás volt az a jó idő a fejlődésre. Az idő nagy évszakaiban majusi esőként termékenyítette a kultúra talaját ez — a maihoz mérten — elképzelhetetlen bőség. A római katolikus egyháznak a főgimnázium építésére tekintélyes segélyt adott a közgyűlés, nemsokára pedig olvassuk a közgyűlés jegyzőkönyvében, hogy két bölcsészeti tanszék (akkor még persze kollégiumi tanszékekre) évi 10.000 korona járulékot szavazták meg. Ugyanezen a közgyűlésen került tárgyalásra a református egyházkerület kérése, hogy a város az újonnan építendő református főgimnázium építési költségére 400,000 koronát adjon. A városi tanács javasolta is ennek az összegnek a megszavazását, csupán azt akarta kikérni, hogy a segély ellenében bizonyos jogokat nyerjen a város. Nem is igen volt ellenzője a javaslatnak, senki nem kifogásolta az összeget, csupán Juhász Ignác, aki féltette a várost attól, hogy ilyen nagy összeget kiadjon. Aligha volt valaki is a közgyűlésen, aki olyan féltő gonddal vigyázott volna a város anyagi helyzetének egyszorban tartására, mint ő, aki százszor is meggondolandónak tartotta, hogy valamilyen célra, még ha annak helyességét el is ismerte, a város nagyobb összeget kiadjon. Igazán a szerző ösök mintaképe volt az öreg ur, akinek az volt az elve, hogy ha valamit meg akarunk venni, ha valamit csinálni akarunk, előbb gyűjtsük össze az erre szükséges alapot, csak azután vegyük, csináljunk, de adósságba semmi esetre se menjünk bele. A rohanó élet, az új gazdasági elvek, a gyors fejlődés kényszere átgyőzték a tiszteletreméltó öreg ur elveit, de sok dologban fölvillan a kérdés, vajjon nem volt-e sokszor igaza, illetve nem úgy kellett volna

na-e tenni, figyelmeztetőki asztal

Oláh Károly, hogy kért 400,00 ki magának

Hosszu és közgyűlés főgimnázium rona segély

A magya

Akkor, amgyar nyelvénzen természetközösséget egyik debrszó hangzottfeld József

ki azt mon

sajnálattalversenyektt, ki nemmagyarul, német szanitézett eához, ki hogy a lo tudnak maak a lovAz hiszi, temmel a tanácsot, hördulhasso

Juhász monffy Imre az kértött szenne legzárólag csletti nyelv.

Simonffy ökö, ment János Zlön pontba Magyarors het vezény

Juhász mert annal a közgyűlé tait. Nem a mi gyepte német Varga L. korlátozás Kovács hiszi, hogy gróf felhoz Elég lesz tiltakozunk ellen.

Vegül is a tiltakozik a len, sőt a mreceni lóver kötet szerző biztosította.

Ilyen bold 1914 és társ ma is . . .

Egy hón

a zsar

A debrec

Kovács Káro detektívnek akarta zsarcsi gazdálko Károly tav földműves ké Ott Bagoly egy jelent rvetelte, ho adja meg S kivevő tartoz

— Ha neregának, örege én foglalni

A gazdálk követelte az detektív pi véssel fenye pénzt azonban szerezni, sőt ellene. A br Kovács Kár házra ítélte gyütt kerü bíróság fel

ma-e tenni, amint ő mondta, felemelt figyelemzetű ujjával odabökte az előző asztal felé.

Oláh Károly tanácsnok tehát javolta, hogy adja meg a közgyűlés a kért 400,000 koronát s a várcs kössön ki magának bizonyos jogokat.

Hosszu és elkeseredett vita után a közgyűlés 49 szótöbbséggel megadta a főgimnázium építéséhez a 400,000 korona segélyt.

A magyar nyelv védelmében

Akkor, amikor a politikában is a magyar nyelvért folyt a küzdelem, egészen természetes, hogy általános megfigyelést keltett a városban, hogy az egyik debreceni lóversenyen német szó hangzott el. Az ügyet gróf Degenfeld József tette szóvá a közgyűlésen, aki ezt mondta.

sajnálattal tapasztalta, hogy az idel versenyeken egy osztrák indító volt itt, ki nem — mint eddig történt — magyarul, hanem a startnál mindig német szavakat használt. Kérdést is intézett e miatt a Lovaregylet titkárához, ki azt a felvilágosítást adta, hogy a lovasok közül többen nem tudnak magyarul, azért indítják utnak a lovakat német szó mellett. — Azt hiszi, Bécsben nincsenek figyelemmel a magyar lovasokra. Kéri a tanácsot, hasson oda, hogy ez elő ne fordulhasson.

Juhász Ignác, Vecsey Imre és Simonffy Imre hozzászólása után Márk Andre a Degenfeld felszólalása folytán azt kéri, hogy a Lovaregylet elbírálta szerződés záradékában benne legyen, hogy a startnál is kizárólag csak magyar lehet a vezényelti nyelv.

Simonffy Imre, a Lovaregylet elnöke, mentegeti a Lovaregyletet.

János Zoltán azt óhajtja, hogy külön pontba foglaltassék be, hogy itt Magyarországon csak magyarul lehet vezényelni.

Juhász Ignác rehezeltést fejez ki, mert annak idején nem terjesztették a közgyűlés elé a szerződés pontozatait. Nem szabad megengedni, hogy a mi gyepeinken a lóverseny vezényelése német nyelven történjék.

Varga Lajos dr. a totalizátor-játék korlátozását kívánja.

Kovács József polgármester azt hiszi, hogy az, amit Degenfeld József gróf felhozott, csak efemer dolog. — Elég lesz az, ha azt mondjuk ki, tiltakozunk hasonló eset megismétlése ellen.

Végül is a közgyűlés kimondta, hogy tiltakozik a német nyelv használata ellen, sőt a magyar nyelv jogait a debreceni lóversenyeken a Lovaregylettel kötött szerződés záradékában külön is biztosította.

Ilyen boldog, jó időkre következett 1914 és társai, amelyek tartanak még ma is . . .

(pd)

Egy hónapi fogházra ítélték a zsaroló áldetektívét

A debreceni törvényszék elé került Kovács Károly debreceni munkás, aki detektívnek adta ki magát és megakarta zsarolni Bagoly Imre mikepércsi gazdálkodót. A vád szerint Kovács Károly tavaly nyáron Szabó Lajos földműves kérésére elment Mikepércsre. Ott Bagoly Imre gazdálkodó házában úgy jelent meg, mint detektív és követelte, hogy a gazdálkodó azonnal adja meg Szabó Lajosnak 39 pengőt kitévő tartozását.

— Ha nem fizet, — mondta — magának, öregem, kellemetlensége lesz és én foglalní fogok!

A gazdálkodó nem rémült meg és követelte az igazoló írásait, mire az áldetektív pisztolyát vette elő és lelővéssel fenyegette meg az adóst. — A pénzt azonban csak nem sikerült megszerezni, sőt Bagoly f. ljelentést is tett ellene. A bíróság bünosnek mondta ki Kovács Károlyt és egy hónapi fogházra ítélt. Szabó Lajost, aki vele együtt került a vádlottak padjára, a bíróság felmentette.

Rovatvezető: K. Tóth Ervin.

George Sand: 2. Grafológiát igazán érdemes tanulni

A lélektan gyakorlati ágai közül módszerének állandó fejlődésével és tökéletesedésével egyik leghasznosabbá a grafológia vált. Mert legjobban alkalmazható a modern ember legégetőbb problémájának: önmaga és embertársa megismerésének a megoldásában.

Általános nézet ugyan az, hogy jól ismerjük önmagunkat, holott a tapasztalat nem azt mutatja.

A 20. század szédületes irama, egyes vezető lángelmék óriási produktivitása, a technika lenyűgöző alkotásai mind közrehatnak abban, hogy rádöbbenjünk — legtöbbször indokolatlanul — saját jelentéktelenségünk romboló érzésére. Ma már hatalmas tudományág — az individuális pszichológia — foglalkozik ennek az önálabeccsülésnek gyermekeknél és felnőtteknél okozott káros hatásaival, sőt kimondották, hogy korunk ideges depri-máltóságának az egyéni léleknek önmaga becsülésében beállott konfliktusa a pszichológiai szerző oka. A grafológiában áldásos eszközöz jutunk jó- és rossztulajdonságaink megállapításához, képességeink és hajlamaink felismeréséhez.

De a gazdasági és a társasélet is sokat nyer a grafológiában a maga becsületesebbé és harmónikusabbá válása tekintetében. Manapság Németországban a vállalatok munkásfelvételekor az orvos után a grafológus véleménye szerint döntenek a felvétel és a munkahely tekintetében. Tehetségvizsgáló és pályaválasztásban tanácsadó irodák is fontos szerepet juttatnak a grafológiának. Ma már ugy a tudomány, mint a foglalkozások annyira differenciálódtak, hogy óriási jelentősége van, ha minden állásba odaváló ember kerül.

Nem lehet közömbös egyikünkre nézve sem az a lehetőség, amelyet a grafológia baráti körünk helyes kiválasztása céljából nyújthat. Vannak ugyan olyan ismertetőjeleink, mint pl. az illemtudás, a fellépés, a társalgási modor, sőt még a koponya és az arcvonások beosztása is, amelyeknek alapján általában külső jelekből ismerőseink és barátaink jellemére szoktunk következtetni, e külső jelek azonban igen könnyen betanulhatók és mi biztosít bennünket arról, hogy nemes alkatu és finommodoru ismerősünk ijesztő szellemi vagy jellembeli fogyatékoságról tesz tanúságot egy olyan esetben, amikor a helyzet hirtelen állásfoglalást követel tőle. A grafológust nem érik ilyen megtöbbszörű csalódások. Előfordulnak ugyan tudatalatti gátlások és képmutatások itt is, amikor a lélek a

maga ijesztő határozatlanságát és rendtelenségét épen erőszakoltan egyenletes írással igyekszik elpalástolni, de az ilyen esetek felfedezése már csak azért sem jár tulságos nehézséggel, mert az ilyenféle képmutatás csak a külső összbenyomásra van tekintettel, de a betűformák elemzése az egész lelki zavart hűen föltárja.

Sokkal nagyobb azonban az olyan esetek száma, amikor valamely egyén jellemének összeroppanását, elferdülését külsőleg, a kézírásán kívül még semmi más jel nem árulja el, mégis talán már utolsó napjai telnek annak az időnek, amikor még meggátolhatja az erőteljes beavatkozás a romlást. Ilyenkor lélekmentő eszközzé válik a grafológia. A magam tapasztalatából idézek fel egy emlékezetes esetet. Néhány év előtti pesterzsébeti tartózkodásom alatt egészen véletlen találkozás alkalmával egy feltűnően jóméjelenésű társasági urilánynak mutatnak be, aki később leirta kéresemre az egyik akkor divatját élő magyar nótát.

*va in rosen
mak bunte
es kik schasen*

(2. ábra.) Nem volt szándékomban grafologizálni, de a leány írása olyan ijesztő züllési processzust árult el, hogy szinte lelkiismereti kényszernek engedve elemezni kezdtem előtte lelkiállapotát. Eleinte sértődöttem, később ijedten hallgatta beszédemet és végül könnyek között, megtörve mondta el, hogy mintegy két éve amióta állást vállalva elvált édesanyjától és függetlenül él, a züllés, sőt az alkoholizmus útjára tért. A lány ma újra szüleinél él és nagy jótékonyági munkát fejt ki.

Hogy a vidámbb esetekről is beszámoljak, csak annak a német pszichológusnak, egyébként megrögzött agglegénynek a történetét említem fel, aki egy csoportos grafológiai kísérlet alkalmával az írása alapján szerette meg és vette el a feleségét.

Hogy ebben az esetben is hűséges barátja maradt a grafológiának, arról saját bevallásán kívül köteles grafológiai munkái tanuskoznak.

De nemcsak akkor fontos segítő-társunk a grafológia, ha nevelői szándékkal, vagy csupán a mindennapi életben annyira szükséges emberismeret kedvéért igyekszünk ismerőseink lelkébe nézni, hanem váratlanul kedves élmények forrásává válik íráselemző

készségünk akkor, ha egy-egy kétesen értékelt történelmi nagyságnak, vagy napjaink bálványozott tudósának és művészenek a kézírását sikerül megszerezniünk. George Sand szerint a nagy emberek kézírása a legbeszédesebb és legészintébb interjú, mert éppen a zsenik egyéniségének ismeretlen és mégis alapvetően fontos lelki hátterére vet fényt. Negyedik ábránk a Nyugat fiatal kritikusának kézírása.

Németh László

Emberi szíjatek

Ha ezt a grafikumot laikus szemmel figyeli is meg valaki első pillanatra szembeötöl az erőteljes és világos vonalvezetés, az intelligens betűalakítás és betűkapcsolás. A grafológiához értő irodalombarát azonban ezenfelül még nagy örömmel győződik meg kritikusként erősen intellektuális szellemi struktúrájáról, reflektáló és intuáló készségéről és szinte rigorozus igazságszeretetéről.

Igazat adhatunk tehát George Sandnak, amikor így ír: „A grafológia minden fáradságot megér és mindenkinek igazán érdemes jártasságot szerezni ebben a modern gncziszban.

Csók Lakatos János sintér a bíró előtt

A nádudvari sintér a napokban bejött Debrecenbe és dolga végeztével elment a városi szeszüzletbe egy pohár pálinkára. A pálinka árát kifizette és sietve távozott az ivóból, de nem üres kézzel: felvett egy téli kabátot és azt vitte magával. A lopást észrevették és a detektívek hamarosan kézrekerítették a sintért. A gyorsított eljárás alapján került a bíró elé a kabátolvaj sintér.

A bíró kérdésére elmondta, hogy Csók Lakatos Jánosnak hívják.

— Volt már büntetve?

— Gyarló az ember, kezét csókolom, és úgy történik a baj.

— Nem tudja, hogy nem szabad lopni?

— Tudom én, instállom, hiszen ültem már érte, mivelhogy akkor még nem tudtam.

— Miért lopta el a kabátot?

— Nem loptam. A devla verje ki a szemem, ha loptam. Tévedésből vittem el, mert ott volt, ahol az én kaplalom. Észre is vettem a tévedést és vissza akartam vinni a kabátot, de már jöttek értem és hiába volt a becsületes szándék.

A bíró bünosnek mondta ki a sintért és elítélte egy hónapi fogházra.

— Megnyugszik az ítéletben?

— Nem tehetem, kezét csókolom a nagyságos bíró urnak. Sok a büntetés, aztán az a kabát olyan rossz volt, hogy egy sovány egeret sem lehetett benne megfogni.

Poleskát és svábot gyökeresen irt

Takarítási Vállalat

Nap ucca 3.

Telefon 17-55.

Irtószer is kapható, egy liter 5 pengő.

Központi egyetem és Simonyi ut közelében villatelkek eladó.

Kedvező fizetési feltételek. Ertekezni Piac ucca 70., ügyvédi irodában.

APRÓ HIRDETÉSEK

Üzletem megszünik Batthyány 16. számú udvarban. Raktáron lévő férfiruhaszöveteket csoda olcsón árusítom, már 3 méteres maradékok egész férfiruhára 8, 14, 15, 17, 28 pengőért. Többféle színes, sötétkék, fekete gyapjukamgarnok, csikoszadrág-, valamint felöltő- és kosztümanyagok, crepesin, Bemberg, kelengyevásznak valósággal félárban, míg a készlet tart. 711

Ondoláltasson hatvan fillérért Görbe Éjszakára. Fővárosi munka, Miklós ucca 7. Uj szalonban. 738
4-5 szobás komfortos lakás Bethlen ucca 23. parkirozott udvarral kiadó. Piac 10.
Háromszobás komfortos uccai azonnalra, háromszobás földszinti májusra kiadó. Piac 10.
Perfekt könyvelő, gépiró felvétetik, gyorsíró előnyben. Csak erős munkaerők kimerítő ajánlatát — igénymegjelöléssel „Részvénytársaság” jellegére kiadható.
Zongora, rövid, keresztthuros, hárompedálos, bérbeadó. Varga ucca 6. 635

Fiókos használt, jókarban lévő stélázsit megvételre keresünk. Korona, Piac 10. 748
Háromszobás lakás, egy butorozott szoba kiadó. Ugyanott írógép eladó. Szent Anna 22., I. em. 646
Butorozott szoba, garantált tiszta, zongorával vagy anélkül kiadó. Varga ucca 6. 649
Eladó Nagyvárad ucca 12. sz. ház, gyönyörű négy- és ötszobás lakással, mindkettő berendezett fürdőszobával; szép nagy, tágas szobák, 461 négyszögöl csodaszép telekkel, egyrészes fiatal gyümölcsös. Értekezni ugyanott, második udvar. 647

Íróasztal, hálószoba, konyhakredenc, hencser, divány, asztal, szalanganitúra, székek olcsón eladó. Hatvan 21. 747
Üzlethelyiség és egy szoba kiadó azonnal. Csapó ucca 47. 643
Borseprót, jöminőségű, hektoliterenként 4 pengőért vásárolunk. Városi szeszfőzde. 644
Kiadó 3 szobás modern lakás május 1-re. Jókai u. 6. sz. 645
Mélyfürás szomszédságában most vegyen termoszőlővel beállított házhelyet, mielőtt értéke tisztesére emelkedik. Legjobb tökébefektetés. Felvilágosítás: Vár ucca 12. 645

EGY APRÓHIRDETÉS TIZ SZÖG ÖTVEN FILLÉR ÉS EGYSZERRE KÉT REGGELI LAPBAN JELENIK MEG. MINDEN TOVÁBBI SZÓ 5 FILLÉR VASTAGBETŰVEL SZEDETT SZAVAK DUPLÁN SZÁMITTATNAK. — ÜZLETI HIRDETÉSRE MÁS TARIFA. FELVILÁGOSÍTÁS 18. ÉS 8-12. SZÁMU TELEFONON.

APRÓHIRDETÉSEK

APRÓHIRDETÉSEK FELADHATÓK: FŐKIADÓHIVATALUNKBAN: FERENC JÓZSEF UT PIAC UCCA) 49. SZÁM, FŐKIADÓHIVATALUNKBAN SZÉCHENYI UCCA 2. SZÁM, A HEGEDŰS ÉS SÁNDOR RT. KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN PIAC UCCA 34. SZÁM ALATT ÉS A „MARGIT”-FÜRDŐ PÉNZTÁRÁNÁL. —

Levelezés

Jobb
helyzetben lévő magános nővel megismerkednék, — 45-ig, szórakozás céljából. „Sofför” jelige.

Házasság

Postamesternőt
feleségül venne magános nyugdíjas. Levelek „Magános” jeligére a kiadóba. 689

10.000 pengő
értékű saját házam van, 30-40 év körüli intelligens, nyugdíj jogosult férffel házasság céljából megismerkednék. „Carmen” jelige alatt a kiadóhivatalba. Teljes című levelekre válaszolok. 622

Betöltendő állás

Gyakorlott
vidéki utazót keresünk. — Ullmann Rt. 624

Rikkancsokat
fix fizetés és jutalékkal felvesz a kiadóhivatal. Piac u. 49. szám.

Bejáró takarítónőt
azonnalra vagy tizenötödikére keresek. Dr. Sarkadiné, József kir. herceg u. 3-5. (Bika-bérház.) 670

Akvizíció
munkákra intelligens hölgyek és urak magas jutalékkeresettel, beválás esetén fixummal felvételnék. Jelenkezés délelőtt 11 órától Arany János u. 14. Biztosító intézet. 682

Keltetőgépekkel
rendelkező baromfitenyésztőt részes keltetésre keresek nagymennyiségű baromfiállományomhoz, ugyanott kocsis felvétetik. Kossuth ucca 28. 461

Tanulóányokat
felveszek. Basch fehérneműüzem, Püspöki-palota. 703

Tanulóányokat
felvesz Vági Rózsi nőidivatszalon, Rákóczi tér 5. 716

Fiatal
hölgy 1000 pengővel jövedelmező alkalmazást kaphat. Cím a kiadóhivatalban. — 609

Jó bizonyítványú,
gázparhethoz érő fiatal főzőnő felvétetik. Hatvan ucca 6., II. emelet, 7. ajtó. 599

Soffört keresek.
Eddigi munkakört igazoló ajánlatokat a Debreceni Újság kiadóhivatalába kérek „Megbízható” jeligére. 580

Mindenes
főzőnőt keresek pusztára. Dr. Kenyeres, Simonffy u. 1. 727

Állást keresek.

Szobaleányok
gyermek mellé azonnalra ajánlkozok jobb megjelenésű szolid leány. Cím a kiadóban. 591

Óvadékképes
iparos legszerényebb javadalmazással bármilyen foglalkozást keres. Cím a kiadóban. 693

Deutsches
Fräulein sucht tagsüber Stelle. Adress in Redaction. 741

Intelligens
fiatal nő házvezetőnőnek ajánlkozok, vidékre is. Timár 2., ajtó 3. 729

Mindenféle
kézimunkát, monogramhímzést vállalok. Vörösmarty 3. 737

Üzletek

Kiadó
uccai üzlethelyiség azonnal kiadó. Értekezhetni Debreceni Első Takarékpénztárnál. 2686—A

Piac ucca 41. sz.
üzletházban cca. 120 négyzetméter terjedelmű, 3 részre osztott udvari üzlethelyiség egészben, vagy részben azonnal kiadó. Érdeklődni: Fűszerkereskedelmi rt.-nál. 74

Kiadó
Kassai ut 2. szám alatt egy hentes és egy cukrászüzlet. 572

Karcagon,
főútvonalon, vásártérhez közel üzlethelyiség, bármilyen célra alkalmas, azonnal kiadó, esetleg lakással. Cím a kiadóhivatalban. 561

Vidéki
nagyforgalmu fűszer- és vegyesüzlet lakással kiadó. Cím a kiadóban. 681

Tisza-palotában
Mayer-féle üzlethelyiség kiadó. 593

Hatvan u. 1-3. sz.
bérházban több uccai és udvari üzlethelyiség kiadó. — Értekezni g. gondnoknál, Kálvin tér 17. sz. 464

Piac ucca 83.
és Király ucca sarkán lévő, jelenleg butorüzlet által bérelt üzlethelyiség előnyös feltételek mellett kiadó. — 415

Üzlethelyiség
a Korzó legszebb helyén kiadó. Értekezhetni: Piac u. 40., könyvesboltban. — 616

Kiadó
Ferenc József ut 36. szám alatti régi posta-épületben egy hatalmas raktárhelyiség. Ajánlat írásban a m. kir. pénzügyigazgatóságnál nyújtható be. 115

Üzlethelyiség
rövid időre is jutányosan kiadó. Révész, Hunyadi 21. 723

Fűszerüzlet
áruval, korlátolt italmérséssel átadó. Eötvös ucca 11. Vasárnap déltől köznap 4-6-ig. 692

Üzlethelyiség
azonnalra kiadó. Degenfeldtér 3. sz. alatt. 721

Piac ucca 51.
számu sarokházban a Hanga által bérelt üzleti és raktárhelyiségek 1932 november 1-ére bérbeadó. — Értekezés dr. Gergely Jenő ügyvédnél, Piac ucca 16. szám alatt. 540

Ingatlan

Kiadó
azonnalra olcsón, villamoshoz közel 1200 négyszögöl területen fekvő szőlős, gyümölcsös, két szoba, fürdőszoba, veranda összes mellékhelyiségből álló szép családi villa. Gazdálkodónak is alkalmas, istálló, kocsiszin, dísznő ól, baromfiólok, göré, nyári konyha is van. Értekezni lehet: Liener műteremben, Csapó u. 1. 538

Malom
uccában és Diószegi uton levő cca. 2000 négyszögöl ingatlanok a rajta levő épületekkel együtt gyárnak vagy egyéb üzemenk igen alkalmas, eladó, esetleg február 1-ével bérbeadó. Fűszerkereskedelmi rt., Piac u. 41. szám. 24

Eladó
hajduhadházi állomástól 500 méternyire 2.500 kvadrát föld. Lakóháznak alkalmas, szőlő és gyümölcsfákkal. Értekezni lehet: dr. Földi J. u. 28. 577

Kiadó
három és fél hold gyümölcsös, egy gazdasági udvar, egy szoba, konyha és egy nagy istálló havi 70 pengőért azonnal is. 561

Hatvan uccán
nagyobb telekkel jölvédelmező ház több lakással, gyümölcsös kerttel árán alól is eladó. Cím a kiadóban. 676

Halló! Halló!
Házvevők ne mulasszák el. Eladó potom áron a Létai ut 18/b számu ház. 605

Eladó
Délisor 23. szám alatt jövedelmező ház vagyongegosztás miatt, jutányosan. — Értekezhetni: Kálvin tér 9., ügyvédi iroda. 691

Eladó
villatelek a nagyerdő alatt. Értekezni: Had' u. 23/d. 396

Eladó
ház. Kut ucca 14. 590

Eladó
hajduhadházi állomástól 500 méternyire 2.500 kvadrát föld, lakóháznak alkalmas, szőlő és gyümölcsfákkal. — Értekezni lehet Dr. Földi J. u. 28. 577

Simonyi uton
6 szobás villa mellékkel, fürdőszobával, nagy kerttel eladó. Cím a kiadóban. 451

Kiadó
három és fél hold gyümölcsös, egy gazdasági udvar, egy szoba, konyha és egy nagy istálló havi 70 pengőért azonnal is. Svetits-palota I. emelet, 2. ajtó. 561

Adómentes
telepi házak eladatnak vagy megfelelő értékű tanyaföldekkel elcsereíthetnek. — Értekezhetni Gazdák Bankja, Kossuth ucca. 611

Eladó
Kőces ucca 30. számu ház, gazdálkodónak is alkalmas. 617

Eladó
Meszena 10. sz. ház, hentesüzleti berendezés. Értekezni ugyanott. 699

Hosszupályiban
adómentes ujház nagyon olcsón eladó. Érdeklődni: Debrecen, Cegléd ucca 20. szám, Szabó József. 708

Keresek
sürgősen komoly ügyfeleim részére kisebb-nagyobb eladó házakat és földbirtokokat. Samu János, Hunyadi ucca 24. 620

Eladó
Kölcsey ucca 5. számu ház. Értekezni Váry János fogműtermében, Rothermerek ucca 3. 631

Eladó
Horthy Miklós sugáruat elején 300 négyszögöles villatelek, Tócsóskert, Faiskola u. 17. számu 1 kat. hold gyümölcsös és lucernás. Értekezni Arany János ucca 4. emelet, ügyvédi iroda. 730

EGY APRÓHIRDETÉS TIZ SZÓIG ÖTVEN FILLÉR ÉS EGYSZERRE KÉT REGGELI LAPBAN JELENIK MEG. MINDEN TOVÁBBI SZÓ 5 FILLÉR. VASTAGBETŰVEL SZEDETT SZAVAK DUPLÁN SZÁMITTATNAK. — ÜZLETI HIRDETÉSRE MÁS TARIFA. FELVILÁGOSÍTÁS 18. ÉS 8-12. SZÁMU TELEFONON.

APRÓHIRDETÉSEK

APRÓHIRDETÉSEK FELADHATÓK: FŐIRADÓHIVATALUNKBAN: FERENC JÓZSEF UT PIAC UCCA 49. SZÁM, FIÓKIRADÓHIVATALUNKBAN SZÉCHENYI UCCA 2. SZÁM, A HEGEDŰS ÉS SÁNDOR RT. KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN PIAC UCCA 34. SZÁM ALATT ÉS A „MARGIT”-FÜRDŐ PÉNZTÁRÁNÁL. —

300 négyszögöl

házhely eladó Széchenyi ut 42. szám alatt. Széchenyi ut 4., Eprekerti u. 19. 636

Eladó

négyszobás, előszobás ház. Rakovszki ucca 37. Jutányosan, előnyös feltételekkel. 725

Elhalálozás

miatt Széchenyi ucca 16. sz. ház 4 szobás beköltözhető lakással jutányosan eladó. Értekezni ugyanott. 739

Eladó

földbirtokok Ondódon 8 hold prima tanyás, tanyátlan, 4—3—2. Kismacson 25 hold első osztályu, jó tanyaépületekkel. Szőlőtelep mellett 4 hold. Zsidó temetőhöz közel 20 hold jó tanyaépületekkel. Közvágóhidhoz egész közel, prima 5 hold tanyaival. Belsőguton 17 holdas primabirtokok. Csapókerthez közel 9hold, Halápon 35, 50 és 17 prima tanyaérbirtokok. Rásó Gyula ucca mellett 1 hold tanyaival. Mikepércsi uton, a városhoz közel 5 hold. Bővebbet Samu János ofb. engedélyesnél, Hunyadi u. 24. 619

Eladó

800 négyszögöl telek egyrendbeli adómentes új ház 6.500 pengőért. Kigyó u. 4. 623

Eladó

Vasut-sor 11. számú ház örök lakással. 618

Eladás

Egyetemista lányokat teljes ellátásra elfogadok. Cim a kiadóban. 588

Kvartélyt

adok házi kosztal, egyedül vagyok. — Varga ucca 39. 597

Egy

férfi vagy diák teljes ellátásra felvétetik. Csapó 58. Értekezni az udvarban. 625

Kvartély

fűtés, világítással 10 pengőért havonta kapható. Móric ucca 14. 718

Lakás keresés

háromszobás, fürdőszobás lakást mellékkel keresek. „Hárman” jelgére a kiadóba. 594

Keresek

májustól két, esetleg egyrendbeli lakást kétszobával, összes mellékkel, földszinten, udvarban, Szentanna közelében. Molnár főposta címén. 572

Kiadó

1200 pengőért

központi fűtéssel együtt I. emeleten 3 helyiségből álló, főként irodának alkalmas lakás kiadó. — Érdeklődni: Ferenc József ut 34. szám alatti könyvkereskedésben lehet. 482A

2200 pengőért

központi fűtéssel együtt I. emeleti 4 szoba, előszoba, fürdőszoba és minden egyéb komforttal felszerelt udvari lakás ingyen lifthasználattal. Érdeklődni: Ferenc József ut 34. szám alatti könyvkereskedésben. 482A

Kétszobás,

előszoba, konyha, speizos parkettes udvari lakás május 1-re kiadó. Ferenc József ut 89. 565

Kiadó

kétszobás, elő- és fürdőszobás lakás május 1-re. Rákosi Jenő u. 5., volt Király u. 510

Különbejárati

butorozott szoba, esetleg teljes ellátással azonnal kiadó. Rákóczi ucca 35. 650

Uccai

szoba, konyha, speiz március 1-re kiadó. Reáliskola u. 6. 658

Kiadó

május 1-re kis családi ház a város belterületén. Értekezni: Ispotály u. 13. szám. 564A

Két-háromszobás

uccai másodemeleti és egy kétszobás udvari földszinti lakás minden mellékkel, gével, modern, parkettes, fürdőszobás, május elsejére kiadó. Értekezni ugyanott a házfelügyelővel. Simonffy ucca 13. alatt. 55

2 szobás,

fürdőszobás komfortos lakás májusra kiadó. Cim a kiadóban. 677

Többrendbeli

3—4 szobás lakás fürdőszobával május elsejére kiadók. Katz Zelig, Széchenyi 23. 675

Kiadó

két szoba, előszoba és konyha hozzávaló helyiségekkel. Kishegyesi ut 19. 570

Klub-

helyiségnek Simonffy ucca 5. sz. alatti helyiség májusra kiadó. Dr. Eisler ügyvéd, Miklós ucca 1. 565

2 szoba,

konyha, speiz és mellékkel március 1-re kiadó. Arany János ucca 16. szám. 673

Kiadó

a Debreceni Ujság kiadóhivatalának a földszinti helyiségébe való költözésével a Kossuth ucca 3. szám alatt, az első emeleten két tágas szobából álló lakás. Irodának, üzlethelyiségnek rendkívül alkalmas. Érdeklődni lehet a Debreceni Első Takarékpénztárnál. 1923—A

Központban

butorozott szoba egy vagy két személy részére, fürdőszoba használattal, központi fűtéssel kiadó. Cim a kiadóban. 153A

Simonyi ut 16.

szám. 4 szobás modern urilakás május 1-re kiadó. — Értekezni: Bartha fatelepen, Ispotály ucca 3/b. Telefon 27—85. 684

Egy

pincelakás kiadó. — Nagyvárad ucca 20. 683

Különbejárati

csinosan butorozott szoba kiadó. Simonffy ucca 9. 713

Kiadó lakások

1932 május hó 1-től.

Komlósi-ut 4. számú magánvilla. — Földszint-emelet 4 szoba, 1 hall, loggia, fürdő és minden mellékkel felszerelt lakás, az egész parkosított és gyümölcsös kerttel, teljes pincézéssel és központi fűtés berendezéssel. Károly Ferenc József ut 34/b. magánvilla. 3 szoba, előszoba és fürdőszoba, valamint mellékkel felszerelt álló lakás, az egész szőlő és gyümölcsfákkal beültetett udvarral együtt. Mindkét villa épület villany és gáz vezetékekkel van felszerelve. Megtekinthető mindennap délelőtt 11—1-ig, délután 4—6-ig. Értekezni lehet Simonffy ut 4. szám földszinti lakásban. 647

Ötszobás

földszinti uccai urilakás azonnalra vagy későbbre Arany János 20. 679

Kiadó

szép kétszobás lakás, üres. Domokos Lajos u. 16. Vénkert. 685

Három

szoba, fürdőszobás modern lakás kiadó. Irinyi ucca 6. Csenedőparancsnoksággal szemben. 688

Kiadó

május elsejére főpostával szemben, irodának is alkalmas uccai lakás. Hatvan ucca 4/b. 606

Szoba

12 pengőért kiadó. Deáknak vagy magánosnak. Homok 72. 690

Központban

szépen butorozott szoba kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 610

Kiadó

2 szobás lakás és 2 szoba (garzonlakás). Péterfia 48. Értekezni uccai emeleten. 612

Kétszobás

lakás verendával, villannyal azonnal kiadó. Károly Ferenc József ut 52. 601

Négyszobás

udvari lakás májusra kiadó. Miklós ucca 21. 602

Két

szoba, konyha, kamara, udvari lakás kiadó. Nyomatató u. 9. 603

Kiadó

szoba, konyha, kamara és üzlethelyiség. Boldogkert, Csolnak ucca 3. 600

Kiadó

májusra uccai kétszobás urilakás és egy udvari mellékkel felszerelt lakás, jó viz van. Eprekerti ucca 7. 589

Kiadó

két szoba, konyha mellékkel felszerelt lakás május elsejére. Rothermere u. 34. 595

Hatvan u. 1—3. sz.

bérházban 2, 3, 5 és 6 szobás lakások május 1-re kiadók. Értekezni g. gondnoknál, Kálvin tér 17. sz. 463

Villalokás,

6 szobás, szép parkkal, májusra kiadó. Komlóssy ut 12. szám. 319

Kiadó

március 1-re Eprekerti u. 5. számú kétszobás uccai lakás összes mellékkel felszerelt, külön udvar, furrott kut. — Értekezés 5. szám alatt. 579

4 szobás

lakás Hungária-palotában kiadó. Értekezni földszint 1. 719

„Bika”

szomszédságában csinosan butorozott szoba fürdőszoba használattal kiadó. Érdeklődni: Turay dohánytözsde, Hungária-épület. 694

Kiadó lakások.

4 szoba, előszoba, fürdőszobás parkettes uccai lakás május 1-re kiadó. Széchenyi ucca 40. 598

Külön udvaron

villaszerű három szoba, elő-, fürdő-, cselédszoba összes mellékkel felszerelt, gyümölcsös és konyhakerttel május elsejére kiadó. Honvédtemető ucca öt. Megnézhető 10—12-ig. Értekezni: Eötvös ötven. 614

Kiadó

lakás május 1-re 2 szoba, elő- és fürdőszoba, konyha, kamara, pince és nagy padlás. Erzsébet ucca 38. Boldogfalva ucca sarok. 607

Kiadó

négyszobás udvari lakás mellékkel felszerelt. Rothermere Darabos 22. szám. 608

Különbejárati

parkettes szobák butorral vagy anélkül Arany János 20., emelet. 678

Kiadó

3 szobás modern lakás. Érdeklődni: Szetnanna 22., I. emelet. 550

Püspöki-palotában

butorozott szoba, esetleg fürdőszoba használattal kiadó. Érdeklődni: Szöllősi trafik, Püspöki-palota. 695

Kiadó

modern négyszobás uccai urilakás teljes komforttal. Értekezni: Alföldi Takarékpénztárnál. 698

Kiadó

Csapó ucca 56. sz. alatt 5 szobás, fürdőszobás lakás azonnalra vagy május 1-re. 701

Kiadó

május elsejétől kétszobás lakás mellékkel felszerelt. Vörösmarthy u. 32. 702

Háromszobás

lakás fürdőszobával május 1-re átadó. Varga ucca 32., Propper Jenőné. Megtekinthető délután. 705

Kiadó

egy szoba, konyha, speiz, mosókonyha mellékkel felszerelt májusra Teleki u. 32. 706

Különbejárati

butorozott szoba központi fűtéssel kiadó. Svetits-bérház, III. lépcsőház. 707

Kiadó

különbejárati kétágyas butorozott szoba. Kut ucca 50. 710

Péterfia 40.

Butorozott szoba kiadó. — Fiókos szekrények, cimbalom eladók Szabó Mihálynál. 621

Háromszobás

modern uccai lakás május 1-re kiadó. Magoss György tér 28. 629

Kiadó

négy-, három- és kétszobás lakások. — Csapó ucca 59. 628

Kiadó

két szoba, konyha, speiz május 1-re. Vesselényi ucca 119. 627

Különbejárati

uccai butorozott szoba febr. 15-re kiadó. Vesselényi u. 119. 626

Teljesen

különbejárati szoba, fürdőszoba használattal, esetleg ellátással azonnal kiadó. Teleki 7. 742

EGY APRÓHIRDETÉS TIZ SZÓIG ÖTVEN FILLÉR ÉS EGYSZERRE KÉT REGGELI LAPBAN JELENIK MEG. MINDEN TOVÁBBI SZÓ 5 FILLÉR. VASTAGBETŰVEL SZEDETT SZAVAK DUPLÁN SZÁMÍTTATNAK. — ÜZLETI HIRDETÉSRE MÁS TARIFA FELVILÁGOSÍTÁS 18. ÉS 8-12. SZÁMU TELEFONON.

APRÓHIRDETÉSEK

APRÓHIRDETÉSEK FELADHATÓK: FŐKIADÓHIVATALUNKBAN FERENG JÓZSEF UT PIAC UCCA 49. SZÁM, FŐKIADÓHIVATALUNKBAN SZÉCHENYI UCCA 2. SZÁM, A HEGEDŰS ÉS SÁNDOR RT. KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN PIAC UCCA 34. SZÁM ALATT ÉS A „MARGIT“-FÜRDŐ PÉNZTÁRÁNÁL.

Két
szoba, konyhás lakás kiadó. Vigkedvü Mihály 40. 687

Azonnal
kiadó különbejáratu butorozott kétáblakos uccai szoba előszobával. Schön, Egymalom ucca 4. 722

Kiadó
egyszerűbb szoba, konyhás lakás. Széchenyi ucca 29. szám. 724

Irodának
ujjonnan alakított kétrénd-beli 2 szoba, várószoba, fürdőszobás garconlakás orvosi rendelőnek, esetleg összeépítve 4 szobás lakásnak — Hungári-palota első emeletén májusra kiadó. Értekezni földszint 1. 720

Kiadó
Széchenyi u. 7. számú uccai háromszobás lakás mellékhelyiségekkel emeleten május egyre. Érdeklődni házmeztérnél. 734

Arany János ucca 4.
alatt földszinti 5 szobás stb. modern lakás május 1-re kiadó. — Értekezés ugyanott emeleten. 731

Poroszlai ut 4.
alatt 3 szoba, fürdőszoba stb. 610 négyzetméteres kerttel május 1-re kiadó, esetleg az egész villa eladó. Értekezni Arany János u. 4., emelet, ügyvédi iroda. 732

Kiadó
március 1-re két szoba, előszoba, fürdőszobás garconlakás, butorozva vagy anélkül. Miklós ucca 41., II. lépcső. 642

Péterfia
ucca 16. szám alatt komfortos uccai emeleti hatszobás, uccai földszinti ötszobás és udvari négyoszobás lakás május 1-re kiadó. Értekezés: dr. Gergely Jenő ügyvédnél, Piac ucca 16. szám alatt. 641

Háromszobás
modern uccai lakás május 1-re kiadó. Vigkedvü 12. 630

Honvéd
u. 14. alatt egy uccai és egy udvari szoba, konyha kiadó. 638

Veres u.
27. alatt 2 szobás modern lakás külön udvarral kiadó május 1-re. 637

Butorozott
uccai szoba központban 2—3 egyénnek kiadó. Hüvelyes 6. 638

Három
szoba és mellékhelyiségekből álló lakás azonnal kiadó. — Degenfeld-tér 3. sz. alatt. 632

Uccai
butorozott szoba kapualatti bejáratú kiadó. Varga ucca 27. sz. 715

Eladás
Gáztűzhely
háromkarikás sütővel olcsón eladó. — Verbőczy u. 2., I. emelet 1. 566

Rozskényerkülönlegesség
kilója 30 fillér. Péksütemények naponta kétszer frissen kaphatók a Galamb sütőde ujjannan megnyitott lerakatában. Püspöki-palotában. Zsurkenyér megrendelhető. Uradalmi teljes tej literje 24 fillér. 664

Vásároljunk
hazai termelésű tűzfát. — Elsőrendű hasábfából aprított tölgyfát mázsánként 340 fillérért szállít a faraktár. Mester ucca 28. Ugyanott hazai szenek, briketek, bükk és tölgy hasábfák a legolcsóbb napi áron olcsósáma is. 428

Eladó
amerikai felvételi Rosenblat héber lemezek gramofonnal együtt. Vendég u. 5. Beck péküzet. 686

Melegágyi
üvegkeretek, majdnem újak, eladók. Onossai ucca 5. — Kossuth uccai villamos végállomásnál. 680

Antik
álló tükör eladó. Értekezés Benkő főügyésznél, Vármegyeháza. 613

Gordonka
háromnegyedes, jó hangu 100 pengőért eladó. Hadházi ucca 11., Dajmits. 700

Gyökerez
szőlővessző, három éves, fajtiszta, 30—35 pengő. — Mathyas keresztesek, Csaba gyöngye, sasza. Gyümölcsfa —.80, —.90, 1.—. Kovács, Diófa 27. 745

Állványfa,
aig használt, olcsón eladó. Cim a kiadóban. 709

Eladó
12 darab angol másfél éves fajtiszta tenyészkoca jutányos árban, egy darab kanna. Vadász, Simonffy ucca 17. Telefon 14-13. 733

Pénz
Kölcsönt
magánpénzből belső házakra első helyen folyósított Balázs Andor bankirodája, Piac ucca 89. 666

Tehermentes
több 100 holdas ingatlanomra pár ezer pengő kölcsönt keresek. Ajánlatok „Pénz” jeligére a kiadóba. 576

Pénzt,
2500 pengőt jó kamatra ingatlan betáblázásra keresek. Cim kiadóban. 717

Magánostól
keresek belső emeletes házra 3000 pengő kölcsönt. „Elsőhelyű” jeligére. 714

Motorkerékpárt
jó állapotban megvételre keresek. Szabó Kálmán Földes, gyógyszerész. 584

Friss
lőtrágyát veszek. Degenfeld tér 2. Fischer. 663

Különféle
Tűzifa,
szén vétele előtt érdeklődjön Fülöp és Prohászka cégnél, Mester u. 28. 1513

Nyári tejivó
és vendéglőhöz sürgősen pénztársat keresek. Cim a kiadóban. 697

Egy
szegény fiu elvesztett 50 pengőt, mivel a pénz nem az övé és neki meg kell fizetni, kéri a becsületes megtalálót, hogy juttassa vissza a kiadóhivatalba. 672

Biztos
üzlethez keresek pár ezer pengőt „Kellő biztosíték” jeligére a kiadóba. 575

Jó házikoszt
ugy kihordásra, mint bentétkezésre 60 fillér. Cim a kiadóban. 542

Izletes
magyar konyha, legjobb, legolcsóbb menürendszer, kihordásra és bentétkezésre, abonenseknek árkedvezmény Sas ucca 2., étkezde. 592

Ingeket,
gallérokat legszebben, legolcsóbban tisztít budapesti képviselő, Kossuth u. 15., volt Simonffy ucca 7. 4697

Fehér
puli kutyám elveszett. — Ismertető jele: nőstény, „Puli” és „Csárda” névre hallgat. — Megtaláló vagy nyomravezető jutalomban részesül. Rákóczi ucca 59. szám alatt. 604

HUSFÜSTÖLÉST
olcsón, kifogástalanul Zöldfa ucca 3. szám alatt. 1231A

Monogramm,
kelengye, mindenféle kézimunkát szépen, olcsón készítenek. Miklós u. 25. 726

Elveszett
egy ötpengő nagyságu arany zománcozott Mária-érem. Becsületes megtaláló illő jutalomban részesül Burgundia 16. alatt. 735

Ki fogadna
örökbe szelid, dolgos hadiárva leányt (négy polgárvál). Bővebbet Kováts ref. tanító, Klapka 46. 639

Elcsereinek
1 éves üszört (anya 24 literes) kövér sertéssel. Bekecs ucca 9-a. 634

10 apróhirdetését 50 szavas hétköznap fillérért

vasárnap 70 fillérért a Debreceni Független Ujságban és a Debreceni Ujságban (Hajdúföld) közöljük.

Levelzés, Házasság rovatban közölt, vagy üzleti apróhirdetések duplán számíttatnak.

Apróhirdetését feladhatja: reggel 8 órától d. u. 6-ig:

a Hegedűs és Sándor Rt. könyvkereskedés pénztáránál, vagy Piac ucca 49. sz. alatti főkiadóhivatalunkban, vagy Széchenyi ucca 2. sz. alatti főkiadóhivatalunkban.

Délután 6-tól este 9-ig: (szombaton este 8 óráig) főkiadóhivatalunkban Piac ucca 49.

Egy
kötő eladó. Apaffy ucca 20. 578

1 drb.
13 lóerős Chanard Walker vontató traktor, azonkívül 1 drb. 5000 kg-os pótkocsi. Mindkettő igen jó állapotban pótalkatrészekkel együtt jutányos áron eladó. Fűszerkereskedelmi rt., Piac u. 41. 24

Fajgalombok
helyszüke miatt eladók. — Apaffy u. 20. 153A

Szegedi
paprikakülönlegesség állandó nagy raktára Lindenfeld, Degenfeld tér 7. 84

Motorkerékpár
jó állapotban olcsón eladó. Arany János 42., Grünbaum. 674

Eladó
barna rókaprém, fekete kosztüm, egy nutria bélelés női kabát és egy barna női ruha. Piac u. 34. sz., könyvkereskedésben. A

Tengeri ültető,
amerikai, kifogástalan karban olcsón eladó. Bocskai tér 7. 704

Sötétkék
férfiöltöny és felöltő, új, eladó. Bardócz, Csapó u. 17., I. emelet. 624

Eladó
olcsón fekete smoking, hab-szekrény, illatszerekreány. Dembinszky u. 26. 743

Ebédlozsekény,
íróasztal, kétajtós szekrények jókarban jutányos áron eladó. Széchenyi 42. 744

Farkaskutya,
3 éves, him, nagyon szép, eladó. Fűvészkert u. 12. 728

Peugeot
csukott kis kocsi, 4 személyes, adója 6 P. Szent Anna 33. 712

Eladó
többféle butorok, fényezett dió íróasztal, 150 pengő. — Miklós u. 51., pincében. 736

Vétel
Zalogcequiaert,
lejárta is legtöbbet fizet, mindennemű ingóságok közvetítése, vétele, eladása. — Csapó 16., kapualatt. 647

HASZNALT,
de jó állapotban lévő gyermekkoszt azonnal megvásárolnák, vagy bérösszeg ellenében kölcsön vennék. Cim a kiadóban. 182

Aranyat,
zálogcédulát legmagasabb árban vesz Feldheim ékszerész, Piac 75. 740

Buzaaljat,
repcealjat, köleskeveréket ugy kisebb, mint nagyobb mennyiségben megvételre keresek. Apaffy ucca 20. 152A

Kerékpárt
veszek, kirakat rolóval egy nagykapu eladó. — Nagy, Árpád tér 23. 692